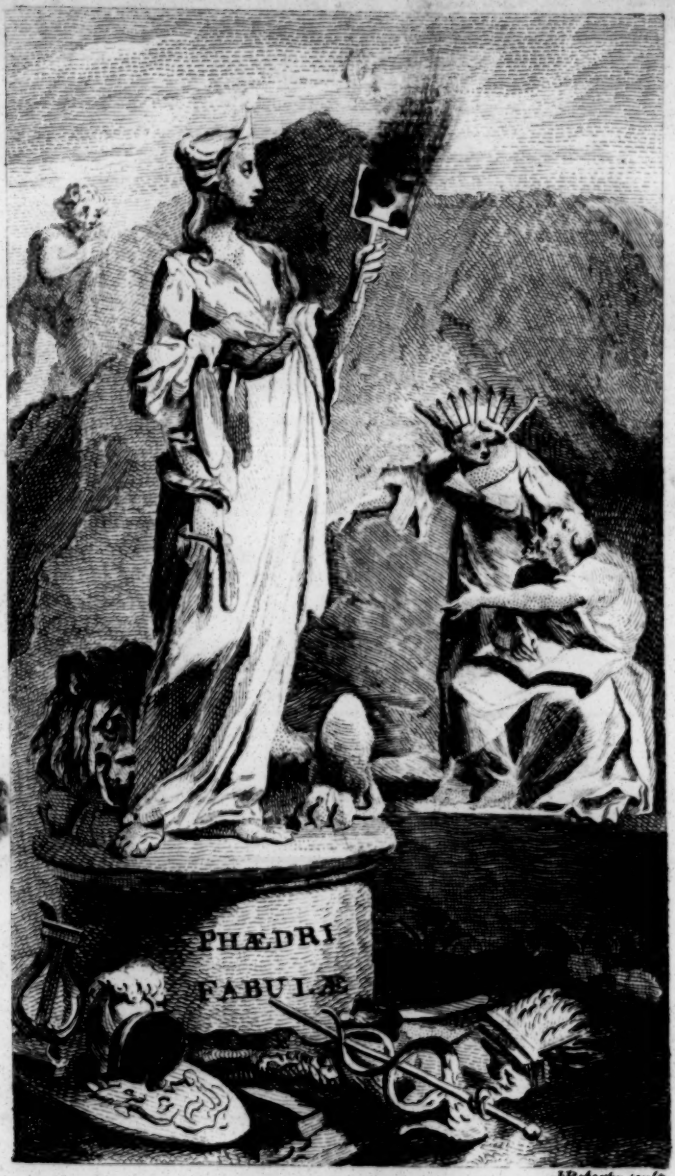

Apud T. Pote Eton.

PHÆDRI
AUG. CÆSAR. LIBERTI
FABULARUM ÆSOPIARUM
LIBRI QUINQUE.

Editio altera, recognita, & Prioribus correctior.

Huic Editioni accessere

PUBLII SYRI
ET ALIORUM
SENTENTIÆ,

Ex Recensione cl. BENTLEI.

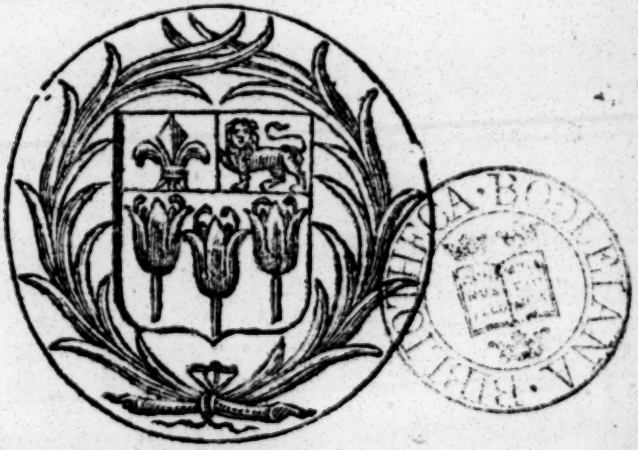

ETONÆ:
Ex Typographia et Cura J. POTE,
MDCCLXV.

297. g. 70.

DE ÆTATE PHÆDRI EX *Ger. Voſſio de Poetis Latinis.*

SUB Tiberio vixit Phædrus Thrax, Auguſti Cæſaris libertus, ut qui ſe Auguſtum dicat vidiſſe jus dicentem, & Bathyllum Cilnii Mæcenatis ſaltantem. Reliquit quinque libros Fabularum Æſopicarum, lambicis conſcriptos. Antiquiſſimus, qui earum meminit, eſt Avienus, Præfatione in Fabulas Æſopicas ad Theodoſium Macrobium. Nec mirum adeo non meminiſſe Senecam, ubi loquitur de Fabularum Æſopicarum ſcriptoribus. Nam de Romanis loquitur: hic ſe Thracem prædicat.

INDEX

Fabularum Phædri.

Numerus prior librum, alter fabulam. *g.* Gudianas fabulas indicat.

Æsopus ad garrulum 3. 19.
Æsopus ludens 3. 14.
Æsopus interpres testamenti 4. 4.
Æsopus & petulans 3. 5.
Æsopus & rusticus 3. 3.
Agnus à cabellâ nutritus 3. 15
Anus ad amphoram 3. 1.
Apes & fulci, vespâ judice 3. 13.
Aquila, cornix & testudo 2. 6.
Aquila, felis & aper 2. 4.
Arbores in deorum tutelâ 3. 17
Asinus egregiè cordatus 1. 15.
Asinus & galli 3. 20.
Asinus & leo venantes 1. 11.
Asinus irridens aprum 1. 29.
Cæsar ad Atrienſem 2. 5.
Calvus & musca 5. 3.
Calvus repente 2. 2.
Calvi duo 5. 6.
Canes famelici 1. 20.
Canum legati ad Jovem 4. 16.
Canis & crocodilus 1. 25.
Canis & lupus 3. 7.
Canis fidelis 1. 23.
Canis natans 1. 4.
Canis parturiens 1. 19.
Canis, thesaurus & vulturius 1. 27
Capellæ & hirci 4. 14.
Cervus & boves 2. 8.
Cicada & noctua 3. 16.
Demetrius & Menander 5. 1.
Epilog. ad Eutychum 4. 24

Equus

Equus & aper 4. 3.
Eunuchus ad improbum 3. 11.
Formica & muſca 4. 22.
Frater & ſoror 3. 8.
Fur aram compilans 4. 10.
Graculus ſuperbus 1. 3.
Gubernator & nautæ 4. 15.
Hercules & Plutus 4. 11.
Homo & Aſinus 5. 4.
Homo & canis 2. 3.
Homo & colubra 4. 17.
Homo & arbores g. 5.
Invidia virtutum comes 2. 9.
Leo regnans 4. 12.
Leo ſapiens 2. 1.
Leo ſenio confectus 1. 21.
Leo & mus g. 4.
Lepores vitæ pertæſi g. 2.
Lupus & agnus 1. 1.
Lupus & grus 1. 8.
Lupus & vulpes judice ſimio 1. 10.
Margarita in ſterquilinio 3. 12.
Milvius & columbæ 1. 31.
Miluus ægrotans g. 1.
Mons parturiens 4. 21.
Mulier parturiens 1. 18.
Muli duo & Latrones 2. 7.
Muſca & mula 3. 6.
Muſtela & homo 1. 32.
Muſtela & mures 4. 1.
Occaſio depicta 5. 8.
Ovis, canis & lupus 1. 17.
Ovis & cervus 1 16.
Panthera & paſtores 3. 2.
Paſſer & lepus 1. 9.
Pavo ad Junonem 3. 18.
Pera 4. 9.
Phædrus de fabulis 4. 19.
Phædrus in fabularum Æſopicar cenſores 4. 6.
Princeps tibicen 5. 6.
Pugna murium & muſtelarum 4. 5.
Rana rupta 1. 24.
Ranæ ad ſolem 1. 6.
Ranæ metuentes taurorum prœlia 1. 6.
Ranæ regem poſtulantes. 1. 2.
Res geſta ſub Auguſto 3. 10.
Scurra & ruſticus 5. 5.
Simii caput 3. 4.
Simonides à Diis ſervatus 4. 23.
Simonidis naufragium 4. 20
Socratis dictum 3. 9.
Sutor medicus 1. 14.
Taurus & vitulus 5. 9.
Vacca, capella, ovis & leo 1. 5.
Venator & canis 5. 10.

Viatores & latro 5. 2.
Vipera & lima 4. 7
Vulpes & aquila 1. 28.
Vulpes & ciconia 1. 26.
Vulpes & corvus 1. 13.
Vulpus & draco 4. 18.
Vulpes & hircus 4. 8.
Vulpes & uva 4. 2.
Vulpes ad perſonam tragicani 1. 7.
Vulpes & Jupiter g. 3.

A COLLECTION OF THE *Proverbial Mottos* TO PHÆDRUS's FABLES.

In *LATIN* and *ENGLISH*.

The First Book.

1. FAcile eſt opprimere innocentem. — *THE weakeſt goes to the Wall.*
2. Minima de malis. — *Of two Evils chuſe the leaſt.*
3. In propriâ pelle quieſce. — *Be content in your own Station.*
4. Avidum ſua ſæpè deludit aviditas. — *All covet, all loſe.*
5. Potentioris ſocietatem fuge. — *Keep not too great Company.*

6. Im-

6. Improborum improba ſoboles.	*Like Father, like Son.*
7. Stultorum honor inglorius.	*Honour becomes not a Fool.*
8. Malos tueri haud tutum.	*Save a thief from the Gallows, and he'll cut your Throat.*
9. Ne inſultes miſeris.	*Inſult no Man under Misfortunes.*
10. Mendaci ne verum quidem dicenti creditur.	*A Lyar is not believed tho' he ſpeak the Truth.*
11. Ridicula in imbelli virtutis oſtentatio.	*A Boaſter and a Lyar are Couſin-Germans.*
12. Utiliſſimum ſæpè quod contemnitur.	*What we moſt deſpiſe, often proves the moſt ſerviceable.*
13. Laudatore nihil inſidioſius.	*Nothing is more deceitful than a Flatterer.*
14. Fallax vulgi judicium.	*The Common People are not good Judges.*
15. Pauper dominum non ſortem mutat.	*The poor often change their Maſters without changing their Condition.*
16. Fide juſſorem infidum cave.	*Beware of a knaviſh Bondſman.*
17. Calumniatorem ſua pœna manet.	*Slander always leaves a Sore behind.*
18. Horret quiſque adire locum ubi læſus eſt.	*The burnt Child dreads the Fire.*
19. Omnem aditum malis præcludito.	*Always keep a Rogue at a diſtance.*
20. Stultitia plerumque exitio eſt.	*Folly is generally attended with fatal Conſequences.*
21. Miſer vel ignaviſſimo cuique ludibrio eſt.	*The Infortunate are inſulted by every Rascal.*

22. Qui alteri ſuam ob cauſam commodat, injuriâ poſtulat id gratiæ apponi ſibi. — *He that ſerves another for his own Ends, ought not to expect any thing for his Pains.*
23. Suſpecta malorum beneficia. — *Always ſuſpect the Generoſity of Harpers.*
24. Potentes ne tentes æmulari. — *Do not pretend to imitate the Great.*
25. Rete ne tendas accipitri & milvio. — *Old Birds are not caught with Chaff.*
26. Par pari refertur. — *Give a Man a* Rowland *for his* Oliver
27. Avarus ſuus ſibi carnifex eſt — *Covetous Men live Drudges, to die Wretches.*
28. Ne magnus tenuem deſpicito. — *No Man ſhould deſpiſe his Inferiors.*
29. Eſt cui magno conſtitit dicterium. — *Jeſts, like Sweetmeats, have often ſour Sauce.*
30. Mala publica in plebem recidunt. — *Publick Calamities fall heavieſt on the Common People.*
31. Cui fidas vide. — *Look before you leap.*

The Second Book.

1. Sunt etiam ſua præmia laudi. — *Virtue does not always go unrewarded.*
2. Simili ſimile gaudet. — *Like to like.*
3. Impunitas peccandi illecebra. — *Impunity is an Encouragement to Vice.*
4. Vir doloſus ſeges eſt mali. — *Hypocriſy is a Complication of Wickedneſs.*
5. Ne quid nimis. — *Too much of one Thing is good for nothing.*

6. Poten-

6. Potentiam malitiâ adjutam quis effugiat? — *Who can withſtand Malice joined with Power?*
7. Plura timenda divitibus. — *Rich Men feel Misfortunes that fly over poor Mens Heads.*
8. Plus videas tuis oculis quam alienis. — *The Maſter's Eye makes the Horſe fat.*
9. Invidia, virtutum comes. — *Envy is the Companion of Virtue.*

The Third Book.

1. REI bonæ vel veſtigia delectant. — *THE leaſt Remainder of Good is valuable.*
2. Benefico benè erit. — *Do good if you expect to receive it.*
3. Experientia præſtantior arte. — *Knowledge without Experience makes but half an Artiſt.*
4. Mentem hominis ſpectato, non frontem. — *Judge not a Man by his Face, but his Mind.*
5. Erit ubi pœnas dat procax audacia. — *Inſolence will one time or other be deſervedly puniſhed.*
6. Ridenda imbecillorum ſuperbiloquentia. — *A Coward's Boaſting is ridiculous.*
7. Liber inops ſervo divite felicior. — *Lean Liberty is beter than fat Slavery.*
8. Sat pulcher qui ſat bonus. — *Handſome is, that handſome does.*
9. Fidelem ubi invenias virum? — *A faithful Friend is hard to be found.*
10. Ne ſis credulus, maximè criminatori. — *Don't credit Reports raſhly, eſpecially thoſe of an Informer.*

11. De-

11. Deformitas dolenda quæ ex merito venit. *Grieve not at any Deformity but what you bring upon yourself.*
12. Optima sæpè despecta. *The most valuable Things are often despised.*
13. Opus artificem probat. *The Work shews the Workman.*
14. Otiare, quo labores. *All Work and no Play makes* Jack *a dull Boy.*
15. Qui educat, pater magis, quàm qui genuit. *A Child is more obliged to his Parents for his Education, than that he begat him.*
16. Humanitas & gratior & tutior. *'Tis both obliging and safe to be courteous.*
17. Fructu, non foliis arborem æstima. *Value a Tree for its Fruit, and not for its Leaves.*
18. Tuis contentus, ne concupiscas aliena. *Content is Happiness, but Covetousness is Misery.*
19 Multi homines nomine, non re. *Many are Men in Name, but not in Fact.*
20. Miserrimus qui in vitâ miser, post mortem miserior. *He is most miserable who can neither rest alive or dead.*

The Fourth Book

1. Astutus astu non capitur. *OLD Birds are not caught with Chaff.*
2. Spernit superbus quæ nequit assequi. *The Proud always pretend to despise what they can't obtain.*
3. Vindictæ cupidus sibi malum arcessit. *Revenge drinketh up the greatest Part of its own Poison.*

4 Ho-

4. Homines non numerandi, ſed ponderandi.	*We ſhould not judge of Men by their Numbers, but by their Merit.*
5. Feriunt ſummos fulmina montes.	*The higher Men are the greater their Fall will be.*
6. Stultus niſi quod ipſe facit, nil rectum putat.	*Conceited Fools think nothing can be well done without them.*
7. Maledico maledicens pejus audiet.	*Ill Language begets worſe.*
8. Improbi ne pereant, perdunt.	*Some People care not who ſink, ſo they do but ſwim.*
9. Sententia deeſt.	
10. Antecedentem ſceleſtum non deſerit pede pœna claudo.	*Sooner or later the Wicked will be puniſhed.*
11. Opes irritamenta malorum.	*Riches are the Root of Evil, and often the Fruit of it.*
12. Sinceritas laudanda.	*Plain Dealing is a Jewel, but they that wear it are out of the Faſhion.*
13. Sententia deeſt.	
14. Pares, non habitus ſed virtus facit	*Not their Outſide, but their Virtue, makes Men Equals.*
15. In ſecundis time, in adverſis ſpera.	*In Proſperity fear the worſt, in Adverſity hope the beſt.*
16. Nimia verecundia inverecundum facit.	*Too much Complaiſance makes a Man rude.*
17. Malo qui bene facit, pejorem facit.	*Do a bad Man a Kindneſs, and he'll be the worſe for it.*

18. Avarus auri cuſtos, non dominus. *Covetous Mens Cheſts are rich, not they*
19. Inventa perficere non inglorium. *To perfect another Man's Inventions is praiſe-worthy.*
20. Veras divitias eripit nemo. *No Man can be robbed of true Riches.*
21. Magna ne jactes, ſed præſtes. *Brag is a good Dog, but Holdfaſt is a better.*
22. Vera gloria fictam obſcurat. *True Glory eclipſes the counterfeit.*
23. Deum colenti ſtat ſua merces. *The Religious are ſure to be rewarded.*
24. Multùm auxiliatur qui citò. *He that helps ſooneſt helps beſt.*

The Fifth Book.

1. NIhil ad honorem famâ ingenii aptius. *INgenuity gets great Reputation.*
2. Ventoſa lingua : pedes fugaces. *A Coward's Weapon are his Tongue and his Heels.*
3. Sponte peccanti nullus eſt veniæ locus. *Wilful Faults have no Excuſe, and deſerve no Pardon.*
4. Feliciter ſapit, qui alieno periculo ſapit. *The beſt Wiſdom is that which is got at other Folks Coſt.*
5. Præjudicata opinio judicium obruit. *A prejudiced Opinion ſpoils the Judgement.*
6. Non omnia omnibus congruunt. *All Things do not ſuit all Men.*

7. Stulta ſuperbia ridetur ab omnibus. *A fooliſh Conceitedneſs is ridiculed by all the World.*
8. Fugit irreparabile tempus. *Time and Tide ſtay for no Man.*
9. Ne ſus Minervam. *Dont teach your Granddame to ſuck Eggs.*
10. Omnia fert ætas. *Time devours all Things.*

PHÆDRI

PHÆDRI

AUGUSTI CÆSARIS Liberti

Fabularum Æſopiarum,

LIBRI QUINQUE.

LIBER I.

PROLOGUS.

ÆSOPUS auctor quam materiam repperit,
Hanc ego polivi verſibus ſenariis.
Duplex libelli os eſt: quòd riſum movet;
Et quòd prudenti vitam conſilio monet.

ANNOTATIONES.

ÆSOPUS.] Ordo verborum: *Ego polivi materiam, quam Æſopus repperit auctor*, i. e. primus. Scheff.

Polivi.] Exegi, abſolvi.

Senariis.] Iambicis ſex pedum, ſed numeris libe-rioribus.

Vitam monet.] *Directs human Life.*

Calumniari ſi quis autem voluerit,
Quòd arbores loquantur, non tantùm feræ,
Fictis jocari nos meminerit fabulis.

Calumniari.) Intepretatione maliciosâ traducere ; *to cavil.*

FABULA I.

Facile eſt opprimere innocentem.

LUPUS & AGNUS.

AD rivum eundem Lupus & Agnus venerant,
Siti compulſi : ſuperior ſtabat Lupus,
Longèque inferior Agnus : Tunc fauce improbâ
Latro incitatus jurgii cauſam intulit.
L. *Cur*, inquit, *turbulentam mihi feciſti aquam*
Iſtam bibenti ? Laniger contrà timens ;
A. *Quî poſſum, quæſo, facere, quod quereris, Lupe ?*
A te decurrit ad meos hauſtus liquor.
Repulſus ille veritatis viribus,

Compulſi.] Simul pulſi.
Superior.] Propior ad fontem.
Longè.] Vim habet emphaticam.
Fauce improbâ.] Acri fame, vel ingluvie malum ſuadente; Anglicè, *ungodly Gut.*
Latro.] Lupus, quia ex rapto vivit. *The Wolf.*
Cauſam.] Hìc valet *prætextum. A pretence.*
Mihi bibenti.] Mihi ſaltem, dum bibo.
Laniger.] Agnus, quòd lanam gerat.
Timens,] Subaud. *dixit.*

L.

L. *Ante hos ſex menſes at maledixiſti mihi.*
Reſpondit Agnus : *Equidèm natus non eram.*
L. *Pater hercle tuus*, inquit, *maledixit mihi.*
Atque ita correptum lacerat injuſtâ nece.
Hæc propter illos ſcripta eſt homines fabula,
Qui fictis cauſis innocentes opprimunt.

Equidèm.] Ego quidèm. quod ad me.
Injuſta nece.] Ita ut nex ſequatur, eâque injuſta.
Fictis cauſis] Subaud. *de. Under falſe Pretences.*

FABII.

Minima de Malis.

RANÆ REGEM POSTULANTES.

ATHENÆ quùm florerent æquis legibus,
Procax libertas civitatem miſcuit,
Frænumque ſolvit priſtinum licentia.
Hinc conſpiratis factionum partibus,
Arcem Tyrannus occupat Piſiſtratus :
Quùm triſtem ſervitutem flerent Attici,
(Non quia crudelis ille, ſed quoniàm grave
Omninò inſuetis onus) & cœpiſſent queri ;
Æſopus talem tum fabellam rettulit.

Athenæ. Athens, *a famous City of* Greece.
Procax. Petax ; nam *procare* eſt petere, *craving.*
Civitatem miſcuit.] *Confounded the Government.*
Licentia.] Nominativus caſus. *Licentiouſnes.*
Frænum priſtinum.] *The ancient Rein of Diſcipline.*
Hinc] Hîc, *upon this.*
Conſpiratis.] *Banded together.*
Tyranus.] Ut Rex.

Ranæ vagantes liberis paludibus,
Clamore magno Regem petiêre à Jove,
Qui diſſolutos mores vi compeſceret.
Pater Deorum riſit, atque illis dedit
Parvum tigillum; miſſum quod ſubitò vadis
Motu ſonòque terruit pavidum genus.
Hoc merſum limo cùm jaceret diutiùs,
Fortè una tacitè profert è ſtagno caput,
Et, explorato rege, cunctas evocat:
Illæ, timore poſito, certatìm adnatant,
Lignumque ſupra turba petulans inſilit:
Quod quùm inquinâſſent omni contumeliâ,
Alium rogantes Regem miſere ad Jovem,
Inutilis quoniam eſſet, qui fuerat datus.
Tum miſit illis hydrum, qui dente aſpero
Corripere cœpit ſingulas: fruſtrà necem
Fugitant inertes: vocem præcludit metus.
Furtìm igitur dant Mercurio mandata ad Jovem,
Adflictis ut ſuccurrat. Tunc contrà Deus,
Quia noluiſtis veſtrum ferre, inquit, *bonum*,

Petiere.] Vett. *petierunt*; metricis legibus invitis.

Vi.] Bono cenſu. pro poteſtate, *Authority*, Cod. Bithæanus.

Pavidum genus.] Metu, ſcilicet; *pavidus* eſt enim, cui cor palpitat. *The trembling Kine.*

Explorato Rege.] *Having examined their King.*

Evocat.] E ſtagno vocat.

Lignum.] Eleganter; oſtendat quàm contemptus fuerit ille Rex. Sch.

Inutilis.] *Good for nothing.*

Fugitant. Huc illuc trepidæ fugiunt. Anglicè, *Scuttle.*

Inertes.] *Helpleſs.*

Contra.] *In anſwer.*

Malum

Malum perferte. Vos quoque, ô cives, *ait*,
Hoc ſuſtinete, majus ne veniat malum.

Malum perferte.] *Bear on to the end your misfortunes.*

Ait.] Æſopus nempe.

Veniat.] Henſius *eveniat.*

FAB. III.

In propriâ pelle quieſce.

GRACULUS SUPERBUS.

NE gloriari libeat alienis bonis.
Suo quin potiùs habitu vitam degere,
Æſopus nobis hoc exemplum prodidit.
Tumens inani Graculus ſuperbiâ,
Pennas, Pavoni quæ deciderant, ſuſtulit,
Sèque exornavit : deindè contemnens ſuos,
Immiſcuit ſe pavonum formoſo gregi.
Illi impudenti pennas eripiunt avi,
Fugàntque roſtris. Malè mulcatus Graculus
Redire mœrens cœpit ad proprium genus.
A quo repulſus triſtem ſuſtinuit notam.
Tum quidam ex illis quos priùs deſpexerat :
Gr. *Contentus noſtris ſi fuiſſes ſedibus,*
Et, quod natura dederat, voluiſſes pati ;

Prodidit.] Propoſuit, *propoſed.*

Pavoni.] The Ablative Caſe.

Pennas.] *Their feathers.*

Fugant.] Figuut, Heinſius. *Drive him away.*

Malè mulcatus.] *Being ſadly beaten.*

Mœrens.] *In great heavineſs.*

Notam.] *A mark of diſgrace.*

Sedibus.] *Station.*

Nec illam expertus eſſes contumeliam,
Nec hanc repulſam tua ſentiret calamitas.

FAB. IV.

Avidum ſua ſæpe deludit aviditas.

CANIS NATANS.

AMittit meritò proprium, qui alienum appetit.
¶ Canis per flumen carnem dum ferrit natans,
Lympharum in ſpeculo vidit ſimulacrum ſuum,
Aliàmque prædam ab alio ferri putans,
Eripere voluit: verùm decepta aviditas,
Et, quem tenebat, ore demiſit cibum;
Nec, quem petebat, potuit adeò attingere.

Apetit.] Avidè fertur in; *ſnaps at.*
Decepta aviditas.] *His Greedineſs was diſappointed.*
Sub. *eſt.*
Nec potuit adeò.] *After all could not.*

FAB. V.

Potentioris ſocietatem fuge.

VACCA, CAPELLA, OVIS, & LEO.

NUnquam eſt fidelis cum potente ſocietas:
Teſtatur hæc fabella propoſitum meum.

Societas.] *Partnerſhip.*
Propoſitum.] Propoſitionem. Sententiam præmiſſam intelligit.

¶ Vacca

¶ Vacca, & Capella, & patiens Ovis injuriæ,
Socii fuere cum Leone in ſaltibus.
Hi quùm cepiſſent Cervum vaſti corporis,
Sic eſt locutus, partibus factis, Leo:
Ego primam tollo, nominor quia Leo:
Secundam, quia ſum fortis, tribuetis mihi:
Tum quia plus valeo, me ſequetur tertia:
Malo adficietur, ſi quis quartam tetigerit.
Sic totam prædam ſola improbitas abſtulit.

Socii.] *Partners.*

Partibus factis.] *When the ſhares were laid out.*

Plus valeo.] Viribus corporis. *I am ſtronger than any of ye.*

Sequetur.] Sponte deveniet ad me. *Will be mine.*

Malo adficietur.] *He ſhall ſuffer for it.*

Improbitas.] Iniqua vis, nullis legibus ſe continens.

FAB. VI.

Improborum improba ſoboles.

RANÆ ad SOLEM.

VIcini furis celebres vidit nuptias
Æſopus, & continuò narrare incipit.
¶ Uxorem quondam Sol quùm vellet ducere,
Clamorem Ranæ ſuſtulere ad ſidera.
Convicio permotus quærit Jupiter

Celebres.] *Much talked of. frequented.*

Convicio promotus.] *Diſturbed with their noiſe.*

Cauſam

Cauſam querelæ : quædam tum ſtagni incola,
Nunc, inquit, *omnes unus exurit lacus*,
Cogitque miſeras aridâ ſede emori :
Quidnam futurum eſt, ſi crearit liberos ?

Stagni incola] i. e. Rana, quæ ſtagnum incolit.
Nunc.] Ut res nunc ſunt.
Unus.] Sol unus cùm ſit.
Miſeras.] *Nos* ſubaud.
Aridâ ſede emori.] *Even to die in our parched habitation.*
Quidnam futurum eſt.] *What will become of us.*

FAB. VII.

Stultorum honor inglorius.

VULPES ad PERSONAM TRAGICAM.

PErſonam tragicam fortè vulpes viderat :
O quanta ſpecies, inquit, *cerebrum non habet !*
¶ Hoc illis dictum eſt, quibus honorem & gloriam
Fortuna tribuit, ſenſum communem abſtulit.

Perſonam] Machinam, quâ velabant faciem Tragici actores ; vulgò *larvam* appellamus. *Vizard Maſk.*
Quanta.] Quam auguſta & venerabilis. Quanta ſpecies ! *How glorious an appearance !*
Abſtulit.] *But denies.*

FAB.

FAB. VIII.

Malos tueri haud tutum.

LUPUS & GRUS.

QUI pretium meriti ab improbis desiderat,
Bis peccat: primùm quoniam indignos adjuvat:
Impunè abire deindè quia jam non potest.
¶ Os devoratum fauce quùm hæreret Lupi,
Magno dolore victus, cœpit singulos
Inlicere pretio, ut illud extraherent malum.
Tandem persuasa est jurejurando Gruis;
Gulæque credens colli longitudinem,
Periculosam fecit medicinam Lupo.
Pro quo quùm pactum flagitaret præmium:
L. *Ingrata es*, inquit, *ore quæ nostro caput*
Incolume abstuleris, et mercedem postulas.

Meriti.] Bene meriti beneficii, *for a good turn.*
Peccat.] *Is in the wrong.*
Deindè.] Secundò.
Jam.] Cùm adjuverit.
Lupi.] Multi cod. *Lupo.*
Gruis.] Antiquè pro *Grus*, ut *mentis*, *pedis*, & similia. Rittershus.
Jurejurando.] Lupi, sc. *Upon the Wolf's oath.*
Credens.] Committens, inserens, *venturing.*
Fecit medicinam.] *Wrought a cure.*
Periculosam.] Sibi nempe.
Pro quo.] *For which action.*

FAB.

FAB. IX.

Ne insultes miseris.

PASSER & LEPUS.

SIBI non cavere & aliis consilium dare
Stultum esse, paucis ostendamus versibus.
¶ Oppressum ab Aquilâ, fletus edentem graves
Leporem objurgabat Passer. *Ubi pernicitas*
Nota, inquit, *illa est? quid ita cessârunt pedes?*
Dum loquitur, ipsum Accipiter nec opinum rapit,
Questùque vano clamitantem interficit.
Lepus semianimus mortis in solatium:
L. *Qui modo securus nostra inridebas mala,*
Simili querelâ fata deploras tua.

Sibi non cavere, & aliis consilium dare.] Hæc verba vice Accusativi ponuntur ante *esse* & Substantivi ad *stultum.*

Objurgabat.] *Was rating.*

Nec opinum.] *Dreaming of no such thing.*

Securus.] Curâ vacuus, *void of care.*

Nostra inridebas mala.] *Jeered at my Calamity.*

FAB. X.

Mendaci, ne verum quidem dicenti, creditur.

LEPUS & VULPES JUDICE SIMIO.

QUicunque turpi fraude semel innotuit,
Etiam si verum dicit, amittit fidem.
Hoc adtestatur brevis Æsopi fabula.

Innotuit.] *Is become notorious.*

¶ Lupus

¶ Lupus arguebat Vulpem furti crimine ;
Negabat illa ſe eſſe culpæ proximam :
Tunc judex inter illos ſedit Simius.
Uterque cauſam cùm perorâſſent ſuam,
Dixiſſe hanc fertur Simius ſententiam :
Tu non videris perdidiſſe quod petis :
Te credo ſurripuiſſe, quod pulchrè negas.

Arguebat Vulpem furti crimine.] Accuſabat Vulpem furti. *Charged the Wolf with theft.*

Perorâſſent.] Ad finem deduxiſſent orationem. Scheff. *Had done pleading.*

Dixiſſe ſententiam.] *To have pronounced this ſentence.*

Petis.] *Sue for.*

Pulchrè.] Speciosè, *ſmoothly, with a good grace.*

FAB. XI.

Ridicula in imbelli virtutis oſtentatio.

ASINUS & LEO VENANTES.

VIrtutis expers verbis jactans gloriam,
Ignotos fallit, notis eſt deriſui.
¶ Venari Aſello comite quùm vellet Leo,
Contexit illum frutice ; & admonuit ſimul,
Ut inſuëtâ voce terreret feras,
Fugientes ipſe exciperet. Hîc auritulus
Clamorem ſubitum totis tollit viribus,

Virtutis expers.] Fortitudinis expers, *a Coward.*

Ignotos.] Qui eum non norunt, *thoſe that do not know him.*

Hîc auritulus.] *Upon this, the long-ear'd Beaſt.*

No-

Novòque turbat beſtias miraculo:
Quæ dum paventes exitus notos petunt,
Leonis adfliguntur horrendo impetu.
Qui, poſtquam cæde feſſus eſt, Aſinum evocat,
Jubètque vocem premere: Tunc ille inſolens,
A. *Qualis videtur opera tibi vocis meæ?*
L. *Inſignis*, inquit; *ſic ut, niſi noſſem tuum*
Animum, genùſque, ſimili fugiſſem metu.

Turbat.] *Confounds.*
Novo miraculo.] *By an unheard of prodigy.*
Exitus notos.] *Their uſual way of eſcape.*
Adfliguntur.] *Are ſtruck down.*
Inſolens.] *Conceitedly ſays.*
Opera.] *Service.*

FAB. XII.

Utiliſſimum ſæpè quod contemnitur.

CERVUS CORNIBUS IMPEDITUS.

LAudatis utiliora quæ contempſeris
Sæpe inveniri, hæc exerit narratio:
¶ Ad fontem cervus, quùm bibiſſet, reſtitit,
Et in liquore vidit effigiem ſuam.
Ibi dum ramoſa mirans laudat cornua,
Crurùmque nimiam tenuitatem vituperat;
Venantûm ſubitò vocibus conterritus

Laudatis.] Locus obſcurior. Ordo verò verborum hic. Hæc narratio *ſeu fabula* exerit & *oſtendit ea*, quæ contempſeris, ſæpe inveniri utiliora laudatis i e. quàm ea quæ laudaveris
Exerit.] *Diſcovers.*
Venantûm.] Pro *Venantium*, hoc eſt, *Venatorum*, *of the Huntſmen.*

Per

Per campum fugere cœpit, & curſu levi
Canes eluſit. Sylva tum excepit ferum,
In quâ retentis impeditus cornibus
Lacerari cœpit morſibus ſævis canum.
Tunc moriens vocem hanc edidiſſe dicitur:
O me infelicem! qui nunc demùm intelligo,
Ut illa mihi profuerint quæ deſpexeram,
Et, quæ laudâram, quantum luctûs habuerint!

Eluſit.) *Baffled.*
Excepit.) *Received.*
Demùm.] *When it is too late.*
Quantum luctûs habuerint.] *How much ſorrow they carried with them!*

FAB. XIII.

Laudatore nihil inſidioſius.

VULPES & CORVUS.

QUI ſe laudari gaudent verbis ſubdolis
Serâ dant pœnas turpes pœnitentiâ.
¶ Quùm de feneſtrâ Corvus raptum caſeum
Comeſſe vellet, celsâ reſidens arbore;
Hunc vidit Vulpes deinde ſic cœpit loqui:
V. O qui tuarum, Corve, pennarum eſt nitor!
Quantum decoris corpore & vultu geris!
Si vocem haberes, nulla prior ales foret.

Subdolis.] Speciosè ad fraudem compoſitis; *Artfully contrived to deceive.*
Serâ.] *Too late*
Reſidens.] Otium & deſidiam corvi denotat, ſecuri jam nihilque metuentis; *ſitting at Eaſe.*
Qui eſt nitor.) *How great is the ſleekneſs!*
Decoris.] *Comlineſs.*
Prior.) Potior, præſtantior te, *more valuable than you.*

At ille, ſtultus dum vult vocem oſtendere,
Emiſit ore caſeum ; quem celeriter
Doloſa Vulpes avidis rapuit dentibus.
Tum demùm ingemuit Corvi deceptus ſtupor.
[Hâc re probatur quantum ingenium valet ;
Virtute ſemper prævalet ſapientia.]

Vocem oſtendere.) *To give proof of his pipe.*

Ingemuit.) *Sighing ſaid.*

FAB. XIV.

Fallax vulgi judicium.

EX SUTORE MEDICUS.

MAlus quùm Sutor inopiâ deperditus
Medicinam ignoto facere cœpiſſet loco ;
Et venditaret falſo antidotum nomine ;
Verboſis adquiſivit ſibi famam ſtrophis.
Hîc, quùm jaceret morbo confectus gravi
Rex urbis, ejus experiendi gratiâ,

Malus Sutor.) Artis ſuæ imperitus; *A bungling Cobler.*

Deperditus inopiâ.) Præ egeſtate omnino perditus; *Undone for want of buſineſs.*

Ignoto.) Ubi eum nemo noverat ; ut ante, fab xi.

Facere medicinam.) Artem medicam exercere, medicum agere; *To practice Phiſick.*

Falſo.) Quæ falsò habebat hoc nomen, *pretended.*

Verboſis ſtrophis.) *Canting Tricks*; verſutis ambagibus verborum. *Tortiloquium* Gloſſæ vet. *Strophæ.*

Hîc.) *Hereupon*, eo tempore.

Rex.) Moderator, qui ſummam tenet reipublicæ. *The Chief Magiſtrate.*

Scyphum

Scyphum popoſcit: fusâ dein ſimulans aquâ,
Antidoto miſcere illius ſe toxicum,
Ebibere juſſit ipſum, poſito præmio.
Timore mortis ille tum confeſſus eſt,
Non artis ulla medicum ſe prudentiâ,
Verùm ſtupore vulgi factum nobilem.
Rex advocatâ concione hæc edidit:
Quantæ putatis eſſe vos dementiæ,
Qui capita veſtra non dubitatis credere,
Cui calceandos nemo commiſit pedes?
¶ Hoc pertinere verè ad illos dixerim,
Quorum ſtultitia quæſtus impudentiæ eſt.

Ejus experiendi gratiâ.] *To try his Skill and Faithfulneſs.*

Fusâ] Infusâ ſcypho.

Antidoto.] Tranſpones meliùs; *miſcere illius antidoto*, &c.

Ipſum.] Medicum. Hoc claré indicat Regem, non Sutorem, ægrotum jacuiſſe ut & ſequens, *timore mortis.*

Poſito præmio.] *A ſet reward.*

Medicum.] Heinſius *medicæ* conjicit.

Prudentiâ.] *Inſight.*

Concione.] Populo.

Edidit.] *Addidit* Gronov. Heinſ. *edidit. Said on the Occaſion.*

Quantæ.] Quàm dementes putatis vos eſſe?

Capita veſtra credere.] *To venture your Lives to a Perſon.*

Calceandos.] Calceis inſtruendos, muniendos.

Commiſit.] Meurſius *commiſſit*, pro commiſerit, aſſentiente Fabro. *Has committed.*

Impudentiæ.) *Of impudent People.*

FAB. XV.

Pauper dominum non ſortem mutat.

ASINUS EGREGIÈ CORDATUS.

IN principatu commutando civium
Nil præter domini nomen mutant pauperes.
Id eſſe verum parva hæc fabella indicat.
¶ Aſellum in prato timidus paſcebat ſenex;
Is, hoſtium clamore ſubito territus,
Suadebat Aſino fugere, ne poſſent capi.
At ille lentus; *Quæſo num binas mihi*
Clitellas impoſiturum victorem putas?
Senex negavit. A. *Ergo, quid refert meâ*
Cui ſerviam, clitellas dum portem meas?

Paſcebat.) *Was feeding.*
Ne poſſent capi.) *Leſt they might be taken Priſoners*
Lentus.) *In no great haſte.*
Negavit.) Dixit victorem non impoſiturum. *Said, No.*

FAB. XVI.

Fide juſſorem infidum cave.

OVIS & CERVUS.

FRaudator nomen quùm locat ſponſu improbo,
Non rem expedire, ſed malum dare expetit.
¶ Ovem rogabat Cervus modium tritici,

Nomen locat.) *Lends his Name.*
Sponſu improbo.) *By a forward Engagement.*

Lupo

Lupo ſponſore, at illa præmetuens dolum ;
Rapere atque abire ſemper adſuevit Lupus,
Tu de conſpectu fugere veloci impetu :
Ubi vos requiram, quùm dies advenerit ?

Præmetuens.) Maturè metuens inquit.
Tu.) Subaud. *aſſuevisti.*
Veloci impetu.) *With a nimble Spring.*
Dies.) Solutionis ſc. *The Day of Payment.*

FAB. XVII.

Calumniatorem ſua pœna manet.

OVIS, CANIS, & LUPUS,

SOlent mendaces luere pœnas maleficî.
¶ Calumniator ab Ove quùm peteret Canis
Quem commodâſſe panem ſe contenderet ;
Lupus citatus teſtis, non unum modò,
Deberi dixit, verùm affirmavit decem.
Ovis damnata falſo teſtimonio,
Quod non debebat, ſolvit : Poſt paucos dies
Bidens jacentum in foveâ conſpexit Lupum :
Hæc inquit, *merces fraudis à Superis datur.*

Luere pœnas maleficî.) *To ſuffer the Puniſhment due to their Roguery.*
Peteret. Demanded.
Deberi.] C. V. *debere*, ſc. ovem. *Were owing*
Jacentem in foveâ.) Delapſum ; non mortuum, ut interpres Gallicus. Solebant enim capi olim quoque foveis : unde Horatius *Cautus enim metuit foveam Lupus.* Sch. fovea, Anglicè, *a Pit-trap.*
Conſpexit.) Cod. Dan. *proſpexit*, benè.
Merces.] Et præmium & pœnam ſignificat.

FAB. XVIII.

Horret quiſque adire locum ubi læſus eſt.

MULIER PARTURIENS.

NEmo libenter recolit, qui læſit, locum.
¶ Inſtante partu mulier actis menſibus,
Humo jacebat flebiles gemitus ciens.
Vir eſt horatus, corpus lecto reciperet,
Onus naturæ melius quo deponeret.
Minimè *inquit illa*, poſſe confido loco
Malum finiri, quo conceptum eſt initio.

Recolit.) Iterùm colit, redit ad, reviſit locum, ubi quis jam læſus fuit. *Returns to,*

Actis.) Finitis novem menſibus:

Humo.) *Humi.* Heinſ.

Vir.) Maritus.

Reciperet.) Ut recipe-ret.

Malum.) Dolores par-tûs. *The cauſe of my Pains.*

FAB. XIX.

Omnem aditum malis præcludito.

CANIS PARTURIENS.

HAbent inſidias hominis blanditiæ mali.
Quas ut vitemus, verſus ſubjecti monent.
¶ Canis parturiens quùm rogâſſet alteram,

Blanditiæ.) *the ſmooth Speeches.*

Habent.) In ſe conti-nent. *Contain in them.*

Inſidias.) *Treachery.*

Ut fœtum in ejus tugurio deponeret,
Facilè impetravit: dein repoſcenti locum.
Preces admovit; tempus exorans breve,
Dum firmiores catulos poſſet ducere.
Hoc quoque conſumto, flagitare validiùs
Cubile cœpit: *Si mihi & turbæ meæ*
Par, inquit, *eſſe potueris, cedam loco.*

Deponeret, &c.) *Deponere liceret. That ſhe bring forth her young.*

Dein.) MS. *Deinde*; quod Phædro familiare.

Admovit.) Vehementiam orantis denotat.

Exorans.) Orando impetrans; *tempus* autem non pendet à participio *exorans*, ſed à præpoſitione ſubauditâ *in*; orando impetrans locum in tempus breve; quod enim oravit, idem orando impetravit.

Ducere.) *Carry abroad.*

Turbæ.) Catulis meis.

Par.) *A Match.*

FAB. XX.

Stultitia plerumque exitio eſt.

CANES FAMELICI.

STultum conſilium non modò effectu caret,
Sed ad perniciem quoque mortales devocat.
¶ Corium depreſſum in fluvio viderunt Canes:
Id ut comeſſe extractum poſſent faciliùs,
Aquam cœperunt bibere; ſed rupti priùs

Caret.) *Fails of.*

Devocat.) *Lures down.*

Rupti.) Ordo verborum; *Rupti* nimio potu *perierunt, priuſquam contingerent* corium *quod petierant. Burſted with too much drink.*

Periere,

Periere, quàm quod petierant contingerent.

FAB. XXI.

Miſer vel ignaviſſimo cuique ludibrio eſt.

LEO SENIO CONFECTUS.

QUicunque amiſit dignitatem priſtinam
Ignavis etiam jocus eſt in caſu gravi.
¶ Defectus annis & deſertus viribus
Leo quùm jaceret, ſpiritum extremum trahens;
Aper fulmineis ad eum venit dentibus,
Et vindicavit ictu veterem injuriam:
Infeſtis Taurus mox confodit cornibus
Hoſtile corpus. Aſinus, ut vidit ferum
Impunè lædi, calcibus frontem extudit.
At ille expirans; *Fortes indignè tuli*
Mihi inſultare; te, naturæ dedecus,
Quòd ferre cogor, certè bis videor mori.

Ignavis etiam.) *Even to Cowards.*

Jaceret.) *Lay helpleſs.*

Fulmineis.) *Bright, like Lightning.*

Expirans.) *Breathing his laſt.*

Indignè tuli.) *I took it heinouſly.*

Certè.) *Certè* omninò conjungendum cum *bis*, quaſi diceret Leo *emphatically, undoubtedly twice*; bis enim mori eſt ab ignavâ manu mori.

FAB. XXII.

Qui alteri ſuam ob cauſam commodat, injuriâ poſtulat id gratiæ apponi ſibi.

MUSTELA & HOMO.

MUſtela ab homine prenſa quùm inſtantem necem
Effugere vellet; M. *Quæſo*, inquit, *parcas mihi,*
Quæ tibi moleſtis muribus purgo domum.
Reſpondit ille: H. *Faceres ſi cauſâ meâ,*
Gratum eſſet, & dediſſem veniam ſupplici:
Nunc quia laboras, ut fruaris reliquiis
Quas ſunt roſuri, ſimul & ipſos devores,
Noli imputare vanum beneficium mihi.
Atque ita locutus improbam letho dedit.
¶ Hoc in ſe dictum debent illi agnoſcere;
Quorum privata ſervit utilitas ſibi,
Et meritum inane jactant imprudentibus.

Purgo tibi domum.) *Clear your Houſe for you.*

Gratum.) Gudius *ratum* conjicit: *Gratum* Angl. *an Obligation.*

Reliquiis.) *The Orts.*

Imputare.) *Put to my account.*

Improbam.) Impudentem, & iniqua poſtulantem, *The impudent Weeſel.*

In ſe.) Contra ſe.

Meritum inane.) Supra, vanum benficium.

Imprudentibus.) Apud imprudentes, imperitos, ſimplices. Angl. *Unwary.*

FAB.

FAB. XXIII.

Suſpecta malorum beneficia.

CANIS FIDELIS.

REpentè liberalis ſtultis gratus eſt ;
Verùm peritis irritos tendit dolos.
¶ Nocturnus quùm fur panem miſiſſet Cani,
Objecto tentans an cibo poſſet capi ;
Heus, inquit *linguam vis meam præcludere*,
Ne latrem pro re domini ? multùm falleris.
Namque iſta ſubita me jubet benignitas
Vigilare, facias ne meâ culpâ lucrum.

Gratus.) *Welcome.*
Irritos.) *To no purpoſe.*
Tendit dolos.) *He ſpreads his Trains.*
Pro re.) *For the advantage.*

FAB. XXIV.

Potentes ne tentes æmulari.

RANA RUPTA.

INops, potentem dum vult imitari, perit.
¶ In prato quodam Rana conſpexit Bovem ;
Et, tacta invidâ tantæ magnitudinis,
Rugoſam inflavit pellem : tum natos ſuos

Perit.) *Is undone.*
Tacta invidiâ tantæ magnitudinis.) *Struck with Envy at the Sight of ſuch a Bulk.*
Natos.) Ranas, ſuam prolem.

Inter-

Interrogavit, *an bove eſſet latior?*
Illi negârunt. Rursùs intendit cutem
Major niſu; & ſimili quæſivit modo,
Quis major eſſet? Illi dixerunt, *Bovem*;
Noviſſimè indignata, dum vult validius
Inflare ſeſe, rupto jacuit corpore.

Negârunt.) Dixerunt. eam non eſſe. *Said, No*
Niſu.) *Strain, Effort.*
Bovem.) Subaud, *eſſe majorem.*
Jacuit.) Uſurpatur de iis qui violentâ morte pereunt. *Lay dead.*

FAB. XXV.

Rete ne tendas Accipitri & Milvio.

CANIS & CROCODILUS.

COnſilia qui dant prava cautis hominibus,
Et perdunt operam, & deridentur turpiter.
¶ Canes currentes bibere in Nilo flumine,
A Crocodilis ne rapiantur, traditum eſt.
Igitur quùm currens bibere cœpiſſet Canis,
Sic Crocodilus: *Cr. Quamlibet lambe otio,*
Noli vereri: At ille; *Facerem meherculè,*
Niſi eſſe ſcirem carnis te cupidum meæ.

Conſilia prava.) *Inſidious Counſel.*
Traditum eſt.] *There is an old Tradition.*
Crocodilus.) Inquit, ait.
Lambe otio.) Accede, pota leniter; *Lap at your Leiſure.*
Niſi ſcirem.) *Was I not ſure.*

FAB.

FAB. XXVI.

Par pari refertur.

VULPES & CICONIA.

NUlli nocendum ; ſi quis verò læſerit.
Multandum ſimili jure fabella admonet.
¶ Vulpes ad cœnam dicitur Ciconiam
Prior invitâſſe, & illi in patinâ liquidam
Poſuiſſe ſorbitionem, quam nullo modo
Guſtare eſuriens potuerit Ciconia :
Quæ Vulpem quùm revocâſſet, intrito cibo
Plenam lagenam poſuit : huic roſtrum inſerens
Satiatur ipſa, torquet convivam fame :
Quæ quùm lagenæ fruſtrà collum lamberet,
Peregrinam ſic locutam volucrem accepimus :
Sua quiſque exempla debet æquo animo pati.

Nulli nocendum.] Subaud. *eſt. We muſt iujure no Man.*

Multandum.] Subaud. *eſſe eum. That he is to be puniſhed.*

Simili jure.] *By the ſame Law,* or *after the ſame manner.*

Illi poſuiſſe.] *To have ſet before her.*

Intrito.] *Minced.*

Peregrinam.] Quæ quotannis peregrè abire & redire ſolet.

FAB.

FAB. XXVII.

Avarus ſuus ſibi Carnifex eſt.

CANIS, THESAURUS, & VULTURIUS.

[HÆC res avaris eſſe conveniens poteſt,
Et qui humiles nati, dici locupletes ſtudent]

¶ Humana effodiens oſſa, theſaurum Canis
Invenit, & violarat quia Manes Deos,
Injecta eſt illi divitiarum cupiditas,
Pœnas ut ſanctæ religioni penderet.
Itaque aurum dum cuſtodit, oblitus cibi
Fame eſt conſumptus; quem ſtans Vulturius ſuper
Fertur locutus: *O Canis, meritò jaces,*
Qui concupiſti ſubitò regales opes,
Trivio conceptus, educatus ſtercore.

Res.] Fabula; ſic paſſim apud Phædrum. *Fable.*

Conveniens.] *Applicable.*

Et qui.] *And to ſuch, who.*

Humiles nati.] *Being born in a low Eſtate.*

Student.] *Affect.*

Oſſa.) Cibi ſcilicet gratiâ.

Injecta.] A diis nempe iratis immiſſa.

Sanctæ.] Auctoritate legum ſtabilitæ.

Religioni.] Scilicet, violatæ.

Quem.] *Super quem Vulturius ſtans*, &c.

Regales] Quales regem decerent, regi aptiores quàm tibi.

Trivio.] In trivio.

FAB. XXVIII.

Ne magnus tenuem deſpicito.

VULPES & AQUILA.

QUamvis ſublimes debent humiles metuere,
Vindicta docili quia patet ſolertiæ.
¶ Vulpinos catulos Aquila quondam ſuſtulit,
Nidoque poſuit pullis, eſcam ut carperent:
Hanc perſecuta mater, orare incipit,
Ne tantum miſeræ luctum importaret ſibi.
Contempſit illa, tuta quippe ipſo loco.
Vulpes ab arâ rapuit ardentem facem,
Totámque flammis arborem circumdedit,
Hoſti dolorem damno miſcens ſanguinis.
Aquila ut periclo mortis eriperit ſuos.
Incolumes natos ſupplex Vulpi tradidit.

Quamvis.] Quantumvis; homines loco, gradu altiſſimi.

Debent metuere.] *Have reaſon to fear.*

Docili ſolertiæ.] *To a quick Wit.* Docilis. qui facilè quidvis arripit, & ſuum facit; appoſitiſſimè ad Vulpem; quæ ab arâ fortè oculis oblatâ ſalutem ſuis peperit inſperatam

Patet.] Nihil enim eſt quòd vindicta anſam ſagacibus non præbeat.

Nido.] In nido.

Perſecuta.] Ad nidum uſque ſecuto *Following him.*

Ipſo loco.] Naturâ & ſitu loci.

Ardentem facem.] *A lighted Brand.*

Sanguinis.] *Of her young; of her Cubs.*

FAB. XXIX.

Eſt cui magno conſtitit dicterium.

ASINUS IRRIDENS APRUM.

PLerumque ſtulti riſum dum captant levem,
Gravi deſtringunt alios contumeliâ.
Et ſibi nocivum concitant periculum,
¶ Aſellus Apro cùm fuiſſet obvius,
Salve, inquit, *Frater*. Ille indignans repudiat
Officium, & quærit, cur ſic mentiri velit?
Aſinus demiſſo pene; *ſi ſimilem negas*
Tibi me eſſe, certè ſimile eſt hoc roſtro tuo.
Aper cùm vellet facere generoſum impetum,
Repreſſit iram: &, *facilis vindicta eſt mihi:*
Sed inquinari nolo ignavo ſanguine.

Riſum dum.] Dum quamvis leviter & inaniter jocandi occaſionem arripere ſtudent.

Deſtringunt.] *Grate, gall*; verbum balneorum quo utuntur ad ſignificationem deterſionis, quæ ſit ſtrigili, Sch.

Frater.] Blanda ſalutantium vox.

Officium.] *Complement.*

Aſinus.] Subaud. *reſpondit.*

Si ſimilem.] MS. *ſimilem ſi.*

Et.] Subaud. *dixit.*

Ignavo.] Ignavi animantis ſanguine.

FAB. XXX.

Mala publica in plebem recidunt.

RANÆ METUENTES TAURORUM PRŒLIA.

HUmiles laborant, ubi potentes diſſident.
¶ Rana in palude pugnam Taurorum intuens:
Heu quanta nobis inſtat pernicies! ait.
Interrogata ab aliâ, cur hoc diceret,
De principatu quùm illi certarent gregis,
Longèque ab illis degerent vitam boves:
Natio, ait, *ſeparata ac diverſum eſt genus:*
Sed, pulſus regno nemoris, qui profugerit,
Paludis in ſecreta veniet latibula,
Et proculcatas obteret duro pede.
Caput ita ad noſtrum furor illorum pertinet.

Laborant.) Adfliguntur, & periculis obnoxii ſunt, κάμνουσι. *Suffer.*
Aliâ.) Ranâ.
Hoc.) Nimir. *quanta nobis inſtat pernicies!*
Greges.) Vaccarum in palude paſcentium.
Boves.] *Vaccæ.*
Natio.] *The Breed.*
Proculcatas.] Nos ranas.
Caput.] Vitam.
Ita.] *Thus you ſee.*
Pertinet.] Pertingit; extendit ſe. *Concerns.*

FAB. XXXI.

Cui fidas vide.

MILVIUS & COLUMBÆ.

QUI ſe committit homini tutandum improbo,
Auxilia dum requirit, exitium invenit.
¶ Columbæ ſæpe quùm fugiſſent Milüum,
Et celeritate pennæ evitâſſent necem,
Conſilium raptor vertit ad fallaciam,
Et genus inerme tali decepit dolo:
Quare ſollicitum potiùs ævum ducitis,
Quàm regem me creatis, icto fœdere,
Qui vos ab omni tutos præſtem injuriâ?
Illæ credentes tradunt ſeſe Milüo:
Qui, regnum adeptus, cœpit veſci ſingulas,
Et exercere imperium ſævis unguibus.
De reliquis tunc una, *Meritò plectimur.*

Requirit.] *Looks for.*
Invenit.] *Meets with.*
Pennæ.] Alarum.
Raptor.] *Bird of Prey.*
Vertit conſilium.] *Turned his Thoughts.*

Qui præſtem.] *Who may enſure.*
Singulas.] Alias poſt alias; nota Accuſativum poſt veſci. Sic Virg. *veſcitur auras.*
Una.] Subaud. *dixit.*

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER II.

PROLOGUS.

EXemplis continetur Æſopi genus :
Nec aliud quicquam per fabellas quæritur,
Quàm corrigatur error ut mortalium,
Acuátque ſeſe diligens induſtria.
Quicunque fuerit ergo narrandi locus,
Dum capiat aurem & ſervet propoſitum ſuum,
Re commendatur, non auctoris nomine.
Equidèm omni curâ morem ſervabo Senis :

Æſopi genus.] Æſop's *way of writing.*
Continetur.] *Conſiſts of.*
Locus] *Opportunity.*
Narrandi.] *To tell a Story.*
Commendatur.] Alii *commendetur.*
Equidèm.] *I, for my Part.*
Senis.] Æſopi

Sed

Sed ſi libuerit aliquid interponere,
Diverſum, ſenſus ut delectet varietas,
Bonas in partes lector accipias velim.
Sic Iſtam tibi rependet brevitas gratiam;
Cujus verboſa nè ſit commendatio,
Attende cur negare cupidis debeas,
Modeſtis etiam offerre quod non petierint.

Aliquid interponnere.] *To inſert any thing of my own.*

Rependet tibi.] *Shall recompenſe you.*

FAB. I.

Sunt etiam ſua præmia laudi.

LEO SAPIENS.

SUper juvencum ſtabat dejectum Leo:
Prædator intervenit, partem poſtulans;
Darem, inquit, *niſi ſoleres per te ſumere:*
Et improbum rejecit. Fortè innoxius
Viator eſt deductus in eundem locum,
Feróque viſo rettulit retrò pedem.
Cui placidus ille: *Non eſt quod timeas*, ait:
Et, quæ debetur pars tuæ modeſtiæ,

Stabat ſuper.] *Stood victorious over.*

Per te.] *i. e.* vi, non rogatâ veniâ; nedum impetratâ. *Of your own Accord.*

Improbum.] Audacem, & aliena, ut ſua flagitantem. *The impudent Fellow*

Rejecit.] Cum contemptu repulit.

Deductus.] Tenore viæ ductus eſt.

Non eſt quod timeas.] Non eſt quicquam in cauſa, propter quod; *You have no reaſon to fear.*

Audacter

Audaciter tolle. Tunc diviſo tergore,
Sylvas petivit, homini ut acceſſum daret.
¶ Exemplum egregium prorſus & laudabile:
Verum eſt aviditas dives, & pauper pudor.

Tolle. Partem. *Tergore.*] *The Chine.*

FAB. II.

Simile ſimili gaudet.

REPENTE CALVUS.

A Fœminis utcunque ſpoliari viros,
Ament, amentur, nempe, exemplis diſcimus.
¶ Ætatis mediæ quendam mulier non rudis
Regebat, annos celans elegantiâ:
Animóſque ejuſdem pulcra juvenis ceperat.
Ambæ videri dum volunt illi pares,
Capillos homini legere cœpere invicem.

Utcunque] Quovis modo. *Be it how it will.*

Ament, amentur.] Sive *ament*, ſive *amentur.*] fœminæ.

Nempe.] Clarè vides.

Quendam.] M S. *quedam*, lineolâ ſuperductâ.

Mulier non rudis.] *A cunning Woman.*

Annos.] Heinſius *canos*; non placet.

Elegantiâ.] *By her Neatneſs in Dreſs.*

Pares. Refertur ad externam ſpeciem; Sch.

Homini.] Malo ſenſu, ut ſexcenties apud Terentium. Anglicè, *the poor Fellow.*

Quùm

Quùm ſe putaret pingi curâ mulierum,
Calvus repente factus eſt; nam funditùs
Canos puella, nigros anus evellerat.

Se pingi.) *That he was ſet off.*

FAB. III.

Impunitas, peccandi illecebra.

HOMO, & CANIS.

LAceratus quidam morſu vehementis Canis,
Tinctum cruore panem miſit malefico,
Audierat eſſe quod remedium vulneris.
Tunc ſic Æſopus; *Noli coram pluribus*
Hoc facere canibus, ne nos vivos devorent;
Quùm ſcierint eſſe tale culpæ præmium.
¶ Succeſſus improborum plures allicit.

Vehementis.] *Angry.*
Miſit malefico.] *Threw the Cur that had done the Miſchief.*

FAB. IV.

Vir doloſus ſeges eſt mali.

AQUILA, FELIS, & APER.

AQuila in ſublimi quercu nidum fecerat:
Felis cavernam nacta in mediâ pepererat:
Sus nemoricultrix fœtum ad imam poſuerat.

Sublimi.] In ſublimitate quercûs; in vertice. *Upon the Top of an Oak.*
Mediâ.] Subaud. quercu.
Nemoricultrix.] Unâ voce; ut *ſylvicultrix*; quæ habitat ſylvas. *An Inhabitant of the Woods.*

Tum

Tum fortuitum Felis contubernium
Fraude & ſceleſtâ ſic evertit malitiâ.
Ad nidum ſcandit volucris ; *Pernicies*, ait,
Tibi paratur, forſan & miſeræ mihi :
Nam fodere terram quod vides quotidie
Aprum, inſidioſus quercum vult evertere,
Ut noſtram in plano facilè progeniem opprimat.
Terrore offuſo, & perturbatis ſenſibus,
Derepit ad cubile ſetoſæ ſuis ;
Magno, inquit, *in periclo ſunt nati tui.*
Nam ſimul exieris paſtum cum tenero grege,
Aquila eſt parata rapere porcellos tibi.
Hunc quoque timore poſtquam complevit locum,
Doloſa tuto condidit ſeſe cavo :
Indè evagata noctu ſuſpenſo pede,
Ubi eſcâ ſe replevit & prolem ſuam,
Pavorem ſimulans proſpicit toto die.
Ruinam metuens Aquila ramis deſidet :
Aper rapinam vitans non prodit foras.
Quid multa ? inediâ ſunt conſumpti cum ſuis ;

Fortuitum contubernium.] *Their chance Neigbourhood.*

Quod.] *Whereas.*

Plano.] Solo, ſubaud.

Offuſo.] *Being preſented to her Thoughts.*

Decrepit.] Malè *direpit.*

Simul.] Simul ac ; ſtatim poſtquam. *As ſoon as.*

Tuto.] MS. *toto* ; Heinſius *noto.*

Suſpenſo pede.] *Softly, on Tip-toes.*

Proſpicit.] Timorem & vigilantiam denotat.

Ruinam.] Quercûs.

Quid multa ?] Propter *quid multa* loquor ? *In ſhort.*

Feliſ-

Felisque catulis largam præbuerunt dapem.
¶ Quantum homo bilinguis sæpè concinnet mali,
Documentum habere stulta credulitas potest.

Præbuerunt.) Tertiâ brevi. Sic *miscuerunt, dederunt*, &c.

Concinnet.) Misceat, arte paret, aliis propinandum. *Contrives.*

Credulitas.) Frequentissimum Phædro loquendi genus. Stultè creduli. *The foolliſh credulous.*

FAB. V.

Ne quid nimis.

CÆSAR ad ATRIENSEM.

EST Ardelionum quædam Romæ natio,
Trepidè concursans, occupata in otio,
Gratis anhelans, multa agendo nihil agens,
Sibi molesta, & aliis odiosissima.
Hanc emendare, si tamen possum, volo
Verâ fabellâ : pretium est operæ attendere.
¶ Cæsar Tiberius quùm petens Neapolim,
In Misenensem villam venisset suam,
Quæ monte summo posita Luculli manu,
Prospectat Siculum & prospicit Tuscum mare;

Trepidè.) Cum dubitatione & incertitudine propositi. Sch. Anglicè, *in a hurry.*

Si tamen possum.) *if I can.*

Attendere.) Animum ad eam.

In villam Misenensem,) *To his Country-Seat upon Mount* Misenus.

Ex

Ex alticinctis unus atriensibus,
Cui tunica ab humeris linteo Pelusio
Erat destricta, cirris dependentibus,
Perambulante læta Domino viridaria,
Alveolo cœpit ligneo conspergere
Humum æstuantem, jactat officium comes:
Sed deridetur. Indè notis flexibus
Præcurrit alium in xystum, sedans pulverem.
Agnoscit hominem Cæsar, remque intelligit.
Id ut putavit esse nescio quid boni,
Heus, inquit Dominus: ille enimvero adsilit
Donationis alacer certæ gaudio.
Tum sic jocata est tanti majestas Ducis:
Non multum egisti, & opera nequicquam perit:
Multò majoris alapæ mecum veneunt.

Alticinctis.) *Notably active.*

Linteo Pelusio.) Ægyptiaco. Pelusium enim oppidum Ægypti, ubi linteæ fibant vestes. Anglicè *Sash.*

Cirris.) *The Fringes (of the Sash.)*

Domino.) Imperatore Tiberio. Imperatores enim Domini vocabantur.

Viridaria.) Idem quod *viridia.*

Alveolo ligneo.) *Wooden Scoop.*

Officium.] Ministerium urbanum, *his complaisant Service.*

Mecum.) *At my House.*

Alapæ.) Libertas, acceptâ enim à Dominis alapâ servi fiebant liberi. Angl. *Cuffs.*

FAB. VI.

Potentiam malitiâ adjutam quis effugiat ?

AQUILA, CORNIX, & TESTUDO.

CONtra potentes nemo eſt munitus ſatis :
Si verò acceſſit conſiliator maleficus ;
Vis & nequitia quicquid oppugnant, ruit.
¶ Aquila in ſublime ſuſtulit Teſtudinem :
Quæ quùm abdidiſſet corneâ corpus domo,
Pacto nec ullo lædi poſſet condita ;
Venit per auras Cornix : & propter volans ;
C. *Opimam ſanè prædam rapuiſti unguibus :*
Sed, niſi monſtrâro quid ſit faciendum tibi,
Gravi nequicquam te laſſabis pondere.
Promiſſâ parte, ſuadet ut ſcopulum ſuper
Altis ab aſtris duram inlidat corticem ;
Quâ comminutâ facilè veſcatur cibo.
Inducta verbis Aquila montis paruit,
Simul et magiſtræ largè diviſit dapem.
Sic tuta quæ naturæ fuerat munere,
Impar duabus occidit triſti nece.

Acceſſit.] Potentibus, ſcil. *Joins with them.*
Sublime.] Cœlum.
Abdidiſſet.] E conſpectu hominum amoviſſet.
Corneâ.] Durâ in teſtâ.
Condita.] Sic condita. *Being ſo lodged.*
Propter.] Prope aquilam, *near to the Eagle.*
Opimam.] Magnificam, nobilem, pinguem.
Inducta.] Ad credendum, ſc. *Being perſuaded.*
Impar.] Inferior duabus robore, *not a Match.*

FAB. VII.

Plura timenda divitibus.

MULI duo & LATRONES.

MUli gravati ſarcinis ibant duo :
Unus ferebat fiſcos cum pecuniâ,
Alter tumentes multo ſaccos hordeo.
Ille onere dives celsâ cervice eminens,
Clarúmque collo jactans tintinnabulum :
Comes quieto ſequitur & placido gradu,
Subitò Latrones ex inſidiis advolant,
Intérque cædem ferro mulum tonſitant :
Diripiunt nummos : negligunt vile hordeum.
Spoliatus igitur caſus quùm fleret ſuos ;
Equidem, inquit alter, *me contemptum gaudeo* :
Nam nil amiſi, nec ſum læſus vulnere.
Hoc argumento tuta eſt hominum tenuitas,
Magnæ periclo ſunt opes obnoxiæ.

Collo.] In, *ſc. About his Neck.*

Advolant.] *Spring upon them.*

Inter cædem.] *Amidſt the Scuffle.* Eorum nempè qui mulos agebant.

Tonſitant.] V. Cod. quod jure præferatur vel τῷ *truſitant*, vel *tuſitant* ; tonſitant, Anglicè *Slaſh.*

Equidèm.] *I, for my Part.*

Tenuitas] *The low Eſtate.*

FAB.

FAB. VIII.

Plus videas tuis oculis quàm alienis.

CERVUS & BOVES.

CErvus nemorosis excitatus latibulis,
Ut venatorum fugeret instantem necem,
Cæco timore proximam villam petit,
Et opportuno se bovili condidit.
Hîc bos latenti ; *B. Quidnam voluisti tibi,*
Infelix, ultrò qui ad necem cucurreris,
Hominumque tecto spiritum commiseris ?
At ille supplex : C. *Vos modò*, inquit, *parcite,*
Occasione rursùs erumpam datâ.
Spatium diei noctis excipiunt vices ;
Frondem bubulcus adfert, nec ideo videt.
Eunt subindè & redeunt omnes rustici :
Nemo animadvertit . transit etiam villicus,
Nec ille quicquam sentit. Tum gaudens ferus
Bobus quietis agere cœpit gratias,
Hospitium adverso quòd præstiterint tempore.

Voluisti tibi.] *Did you propose to yourself.*

Hominum.] Tibi maximè insensorum.

Tecto.] *Roof.*

Spiritum.] *Your Life.*

Spatium.] Quia Sol suum exigit cursum interdiu

Vices.] Nox suâ vice reversa excipit, & succedit diei.

Adfert.] Ad præsepe.

Animadvertit.] Cervum latitantem.

Villicus.] *The Steward of the* Villa.

Ille.] Herus.

Reſpondit unus : *B. Salvum te cupimus quidèm,*
Sed ille, qui oculos centum habet, ſi venerit ;
Magno in periculo vita verſatur tua.
Hæc inter ipſe dominus à cœnâ redit :
Et quia corruptos viderat nuper Boves,
Accedit ad præſepe : *D. Cur frondis parùm eſt ?*
Stramenta deſunt. Tollere hæc aranea
Quantum eſt laboris ? Dum ſcrutatur ſingula,
Cervi quoque alta eſt conſpicatus cornua :
Quem convocatâ jubet occidi familiâ,
Prædámque tollit. ¶ Hæc ſignificat fabula,
Dominum videre plurimùm in rebus ſuis.

Hæc inter.] *Amidſt all this.*
Corruptos.] Eſſe, *ſc. Were foul and lean.*
Videre plurimùm.] *Is ſharpeſt ſighted.*

FAB. IX.

Epilogus.

INVIDIA VIRTUTUM COMES.

ÆSOPI ingentem ſtatuam poſuere Attici,
Servúmque collocârunt æternâ in baſi :
Patere honoris ſcirent ut cuncti viam ;

Æſopi] MS lectio. Editi *Æſopo*, quod neſcio quomodo non æquè mihi arridet. Gudius *Æſopi ingenio*, legit. at prior lectio ſimplicitatem habet gratiſſimam.

Servum.] Licèt eſſe ſervus, nempe quia his conceſſus iſte honor non fuit.

In baſi.] *Upon a Pedeſtal.*

Nec

Nec generi tribui, ſed virtuti, gloriam.
Quoniam occupârat alter, nè primus forem,
Nè ſolus eſſet, ſtudui, quod ſuperfuit.
Nec hæc invidia, verùm eſt æmulatio.
Quòd ſi labori faverit Latium meo;
Plures habebit quos opponat Græciæ.
Si livor obtrectare curam voluerit,
Non tamen eripiet laudis conſcientiam.
Si noſtrum ſtudium ad aures pervenit tuas,
Et arte fictas animus ſentit fabulas,
Omnem querelam ſubmovet felicitas.
Sin autem doctus illis occurrit labor,
Siniſtra quos in lucem natura extulit,
[Nec quicquam poſſunt niſi meliores carpere,]
Fatale exitium corde durato feram,
Donec Fortunam criminis pudeat ſui.

Latium.) Latini, Romani.

Plures.) Scriptores, meo exemplo impulſos.

Livor.) Invidi.

Obtrectare.) MS. *Objectare*, non malè.

Curam.) Scripta dili gentes opera, labores doctos. *My careful Compoſitions.*

Eripiet.) Mihi.

Laudis. conſcientiam.) *The inward Perſuaſion I have of my own Worth.*

Arte.) Artificiosè.

Sentit.) Guſtat, rectè capit.

Omnem querelam.) Omnem querendi occaſionem.

Submovet.) Longè amovet, tollit.

Occurrit.) Ad manus pervenit.

Signis.) Maligna.

Poſſunt.) Subaud. facere.

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER III.

PHÆDRUS ad *EUTYCHUM.*

PHædri libellos legere ſi deſideras ;
Vaces oportet, Eutyche, à negotiis,
Ut liber animus ſentiat vim carminis.
Verùm, inquis, *tanti non eſt ingenium tuum,*
Momentum ut horæ pereat officii mei.
Non ergo cauſa eſt manibus id tangi tuis,
Quod occupatis auribus non convenit.
Fortaſſe dices : *Aliquæ venient feriæ*
Quæ me ſoluto pectore ad ſtudium vocent :

A negotiis.) Curis publici officii. *Vita negotioſa* opponitur otioſæ & literis deditæ.

Liber.) A negotiis, *diſengaged.*

Tanti.) Pretii.

Soluto.) A curis libero; *Soluto pectore, with unbended Thoughts.*

Legeſne,

Legesne, quæso, potiùs viles nænias,
Impendas curam quàm rei domesticæ,
Reddas amicis tempora, uxori vaces,
Animum relaxes, otium des corpori;
Ut adsüetam fortiùs præstes vicem?
Mutandum tibi propositum est, & vitæ genus,
Intrare si Musarum limen cogitas.
Ego, quem Pierio mater enixa est jugo,
In quo tonanti sancta Mnemosyne Jovi,
Fœcunda novies, artium peperit chorum;
Quamvis in ipsâ pene sim natus scholâ,
Curámque habendi penitus corde eraserim,
Et laude invitâ vitam in hanc incubuerim,

Viles Nænias.) Fabulas inutiles, & nugatorias. *Worthless Fables.*

Impendas.) Des operam rei familiari.

Reddas tempora.) *Return their Visits.*

Uxori.) Cum uxore, sepositis curis, liberè & jocosè colloquaris.

Limen.) Ædes, templum, i. e. doctrinæ adyta.

Pierio.) Monte Pierio. Pierius autem olim mons Thraciæ; Thrax vero natione fuit Phædrus.

Enixa est.) Peperit, *brought forth.*

Artium.) Musarum, quæ artes invenerunt.

Chorum.) Cantu enim celebres Musæ.

Scholâ.) Ut qui natus sit in monte Pierio apud Musas artium doctrices.

Habendi.) Parandi divitias, *of getting Riches.*

Eraserim.) E corde raserim; ne desit locus literarum impressionibus.

Laude invitâ.) Gudius *laude invitâ*, i. e. multorum virorum. *Gronov.* legit *laude nudâ.* Johnson, *laude invitatus, invited by the Thirst of Praise.*

Fastidi-

Faſtidiosè tamen in cœtum recipior.
Quid credis illi accidere, qui magnas opes
Exaggerare quærit omni vigiliâ,
Docto labori dulce præponens lucrum ?
Sed jam, *quodcúnque fuerit* (ut dixit Sinon
Ad regem quùm Dardaniæ perductus foret)
Librum exarabo tertium Æſopi ſtylo,
Honori & meritis dedicans illum tuis.
Quem ſi leges, lætabor ; ſin autem minùs,
Habebunt certè quo ſe oblectent poſteri.
Nunc, fabularum cur ſit inventum genus,
Brevi docebo. Servitus obnoxia,
Quia quæ volebat non audebat dicere,
Affectus proprios in fabellas tranſtulit,
Calumniámque fictis eluſit jocis.
Ego illius pro ſemitâ feci viam,
Et cogitavi plura quàm reliquerat,
In calamitatem diligens quædam meam.
Quòd ſi accuſator alius Sejano foret,
Si teſtis alius, judex alius denique,
Dignum faterer eſſe me tantis malis :

Quid credis.) Quomodo fiet ille doctus ? vel, ſi ego ægrè recipior, ille certè rejicitur.

Regem.) Priamum Trojæ regem, quæ Dardania fuit vocata.

Minus.) Non legeris.

Certè.) Saltem.

Servit.) Æſopus ſervus.

Obnoxia.) Alieno arbitrio ſubjecta.

Calumniam.) Calumniatores eorúmque malitiam. *Accuſation.*

Eluſit.) Evaſit, effugit, & ingenii ſui verſutiâ irritam & innocuam fecit. *Baffled.*

Cogitavi.) Excogitavi, *invented.*

Sejano.) *Sejano* pro à Sejano, i. e. quàm Sejanus.

Nec

Nec his dolorem delenirem remediis.
Suſpectione ſi quis errabit ſuâ,
Et rapiet ad ſe quod erit commune omnium,
Stultè nudabit animi conſcientiam.
Huic excuſutum me velim nihilo minus:
Néque enim notare ſingulos mens eſt mihi,
Verùm ipſam vitam & mores hominum oſtendere.
Rem me profeſſum dicet fors aliquis gravem.
Si Phryx Æſopus potuit, Anacharſis Scytha
Æternam famam condere ingenio ſuo;
Ego, litteratæ qui ſum proprior Græciæ,
Cur ſomno inerti deſeram patriæ decus?
Thereïſſa quùm gens numeret auctores ſuos;
Linóque Apollo ſit parens, Muſa Orpheo;
Qui ſaxa cantu movit, & domuit feras,
Hebríque tenuit impetus dulci morâ.
Ergo hinc abeſto, Livor, ne fruſtra gemas,
Quoniam perennis mihi debetur gloriâ.
Induxi te ad legendum: ſincerum mihi
Candore noto reddas judicium peto.

Fores.) Olim *forſan* & *forſitan*, utrumque pro *fors*.

Suſpectione.) Bentleius & alii cod. habent *Suſpicione*.

Anacharſis.) Philoſophus carpendi libertate inſignis.

Condere.) Sibi comparare, extruere.

Deſeram.) Omittam ornare, promovere. *Deſeram patriæ decus*; *Be wanting to the Glory of my Country*.

Muſa.) Calliope.

Hebri.) Hębrus fluvius Thraciæ rapidus, ubi Orpheus periit á Mænadibus diſcerptus.

FAB.

FAB. I.

Rei bonæ vel veſtigia delectant.

ANUS ad AMPHORAM.

ANus jacere vidit epotam amphoram,
Adhuc Falernâ fæce & teſtâ nobili
Odorem quæ jucundum latè ſpargeret.
Hunc poſtquam totis avida traxit naribus:
O ſuavis anima! qualem te dicam bonam
Antehæc fuiſſe, tales cùm ſint reliquiæ?
Hoc quò pertineat dicet, qui me noverit.

Falernâ fæce.) *From the Dregs of the* Falernian *Wine.*

Teſta nobili.) *The Nobleneſs of the Caſk.*

Totis.) Patentibus, vel ambabus, *totis naribus, with open Noſtrils.*

Anima.) *Breath.*

Qualem bonam.) *How good.*

Me.) Suam innuit Phædrus etiam ſenectutem eſſe jucundam.

FAB. II.

Beneficio benè erit.

PANTHERA & PASTORES.

SOlet à deſpectis par referri gratiâ.
¶ Panthera imprudens olim in foveam decidit.
Vidère agreſtes; alii fuſtes congerunt,

Gratia.) Comicè dictum.

Imprudens.) Non providens.

Foveam.) *A Pit-trap.*

Alii

Alii onerant saxis : quidam contrà miseriti,
Perituræ quippe, quamvis nemo læderet,
Misêre panem, ut sustineret spiritum.
Nox insecuta est ; abeunt securi domum,
Quasi inventuri mortuam postridie.
At illa, vires ut refecit languidas,
Veloci saltu foveâ sese liberat,
Et in cubile concito properat gradu.
Paucis diebus interpositis, provolat,
Pecus trucidat, ipsos pastores necat,
Et cuncta vastans sævit irato impetu.
Tum sibi timentes, qui feræ pepercerant,
Damnum haud recusant, tantùm pro vitâ rogant
At illa ; *Memini, qui me saxo petierint,*
Qui panem dederint ; vos timerè absistite ;
Illis revertor hostis, qui me læserant.

Misêre.) Illi, *sc. Threw her.*

Sustineret.) Panis.

Securi.) Agrestes, curâ vacui.

Inventuri.) Subaud. *essent.*

Refecit.) *Recruited.*

Fovea.) *E fovea* ; eleganter autem *liberat*, quia ibi erat capta.

Provolat.) Cubili sc.

Concito.) Furore & vindictæ studio.

Haud recusant.) *Grudge not.*

Damnum.) Jacturam pecorum. *The loss of their Cattle.*

At illa.) Sic Heinsius ; olim *et. The Panther says.*

Memini. Eorum sc.

Timerè.) Leg. *timore*, Gudius.

Læserant.) MS. *læserunt*, rectè.

FAB. III.

Experientia præſtantior arte.

ÆSOPUS & RUSTICUS.

USU peritus hariolo velocior
Vulgò eſſe fertur : Cauſa ſed non dicitur
Noteſcet quæ nunc primùm fabellâ meâ.
¶ Habenti cuidam pecora pepererunt Oves
Agnos humano capite. Monſtro exterritus,
Ad conſulendos currit mœrens hariolos.
Hic pertinere ad domini reſpondit caput,
Et avertendum victimâ periculum.
Ille autem affirmat conjugem eſſe adulteram,
Et inſitivos ſignificari liberos ;
Sed expiari poſſe majori hoſtiâ.
Quid multa ? variis diſſident ſententiis ;
Hominíſque curam curâ majore aggravant.
Æſopus ibi ſtans naris emunctæ ſenex,
Natura nunquam verba cui potuit dare :
Si procurare vis oſtentum, Ruſtice,
Uxores, inquit, *da tuis paſtoribus.*

Velocior.) *Ingenio ; more wiſe.*
Cauſa.) *The Reaſon.*
Ad conſulendos hariolos.) *To conſult the cunning Man, or Fortune-teller.*
Hic.) Unus Hariolus.
Ille.) Alter Hariolus.
Procurare.) Idem quòd *expiare* paulò ſuprà.

FAB. IV.

Mentem hominis ſpectato, non frontem.

SIMII CAPUT.

PEndere ad Lanium quidam ut vidit Simium
Inter reliquas merces atque opſonia ;
Quæſivit. *quidnam ſaperet ?* tum Lanius jocans :
Quale, inquit, *caput eſt, talis præſtatur ſapor.*
¶ Ridiculè magis hoc dictum quàm verè æſtimo.
Quando & formoſos ſæpè inveni peſſimos :
Et turpi facie multos cognovi optimos.

Ad Lanium.] Apud lanium, *at a Butcher's Shop.*

Quidnam ſaperet ? Quem ſaporem habuit, *how it taſted ?*

Præſtatur.] Talem in me recipio fore ſaporem. *Præſto* enim, Anglicè, *to warrant.*

Ridiculè.] Jocosè. Ad excitandum riſum. *Merrily.*

Cognovi.] Longo uſu, & experientiâ tandem ſenſi, *I have known by Experience.*

FAB. V.

Erit ubi pœnas dat procax Audacia.

ÆSOPUS & PETULANS.

SUcceſſus ad perniciem multos devocat.
¶ Æſopo quidam petulans lapidem impegerat ;

Devocat.] *Lures down.*

Tanto, inquit, *melior*. Aſſem deinde illi dedit,
Sic proſecutus : *Plus non habeo mehercule* ;
Sed unde accipere poſſis, monſtrabo tibi :
Venit ecce dives & potens : huic ſimiliter
Impinge lapidem, & dignum accipies præmium.
Perſuaſus ille, fecit quod monitus fuit.
Sed ſpes fefellit impudentem audaciam :
Comprenſus námque pœnas perſolvit cruce.

Potens.] Cui poteſtas eſt, nimirum puniendi.

Perſolvit pœnas.] *He made ample Satisfaction.*

FAB. VI.

Ridenda imbecillorum ſuperbiloquentia.

MUSCA & MULA.

MUſca in temone ſedit, & Mulam increpans,
Quam tarda es ? inquit, *non vis citiùs progredi ?*
Vide, ne dolone collum compungam tibi.
Reſpondit illa : *Verbis non moveor tuis* ;
Sed iſtum timeo, ſellâ qui primâ ſedens
Jugum flagello temperat lento meum,

Increpans.] Acriter objurgans, *rating.*

Vide, ne.] Ultima in *Vide* corripitur, quod Gudius quoque obſervavit.

Dolone.] Per faſtum de aculeo ſuo ſic loquitur. *Dolon* enim propriè gladius aut cuſpis ferrea in baculo recondita. Scheff. Anglicè, *A tuck, a goad.*

Compungam.] Vehementer pungam.

Moveor.] Eleganter. Hîc enim *moveor* tum primarium tum mutuatium continet ſenſum.

Primâ.] *Fore-ſeat, Coach-box.*

Et

Et ora frænis continet ſpumantibus.
Quapròpter auſer frivolam inſolentiam :
Námque ubi ſtrigandum eſt, & ubi currendum, ſcio.
¶ Hâc derideri fabulâ meritò poteſt,
Qui ſine virtute vanas exercet minas.

Frivolam.] Vanam cui nullæ ſubſunt vires,
groundleſs.
Virtute.] Viribus, *Power.*

FAB. VII.

Liber inops ſervo divite felicior.

CANIS & LUPUS.

QUàm dulcis ſit libertas breviter proloquar.
¶ Cani perpaſto macie confectus Lupus
Fortè occurrit : ſalutantes dein invicèm
Ut reſtiterunt : L. *Unde ſic quæſo nites ?*
Aut quo cibo feciſti tantum corporis ?
Ego qui ſum longè fortior, pereo fame.
Canis ſimpliciter : *Eadem eſt conditio tibi,*
Præſtare domino ſi par officium potes.
L. *Quod ?* inquit ille. C. *Cuſtos ut ſis liminis,*
A furibus tuearis & noctu domum.
L. *Ego verò ſum paratus. Nunc patior nives,*
Imbréſque, in ſylvis aſperam vitam trahens.
Quantò eſt facilius mihi ſub tecto vivere,

A furibus.] Ordo verborum. *Et nocte tuearis domum à furibus.*
Ego verò.] *I, for my Part.*
Trahens.] Ægrè ducens.

Et otiosum largo satiari cibo?
C. *Veni ergo mecum.* Dum procedunt, adspicit
Lupus à catenâ collum detritum Canis.
L. *Unde hoc, amice?* C. *Nihil est.* L. *Dic, quæso, tamen.*
C. *Quia videor acer, adligant me interdiu,*
Luce ut quiescam, & vigilem nox quùm venerit;
Crepusculo solutus, quà visum est, vagor:
Adfertur ultrò panis: de mensâ suâ
Dat ossa dominus: frusta jactat familia,
Et quod fastidit quisque pulmentarium:
Sic sine labore venter impletur meus.
L. *Age, si quò abire est animus, est licentia?*
C. *Non planè est*, inquit. L. *Fruere, quæ laudas, Canis:*
Regnare nolo, liber ut non sim mihi.

Otiosum.] Observa illud *otiosum*, cum precesserat *mihi*.

Quà visum est.] *Mibi*, sc. *Wherever I please.*

Ultrò.] *Without my seeking.*

Dat ossa.] MS. *datur ossa*; unde Salmasius, *dat rosa*. Gudius.

Familia.] Servi.

Age si quò abire.] Ita Faber, metro postulante.

Mibi.] Libertatem innuit nullatenus impeditam.

FAB. VIII.

Sat pulcher, qui ſat bonus.

FRATER & SOROR.

PRæcepto monitus, ſæpè te conſidera.
¶ Habebat quidam filiam turpiſſimam,
Idémque inſigni & pulchrâ facie filium.
Hi ſpeculum, in cathedrâ matris ut poſitum fuit,
Pueriliter ludentes, fortè inſpexerant.
Hic ſe formoſum jactat; illa iraſcitur,
Nec gloriantis ſuſtinet fratris jocos;
Accipiens (quid enim?) cuncta in contumeliam.
Ergo ad patrem decurrit, læſura invicèm,
Magnâque invidiâ criminatur filium,
Vir natus quòd rem fœminarum tetigerit.
Amplexus ille utrúmque, & carpens oſcula,
Dulcéque in ambos caritatem partiens:
Quotidie, inquit, *ſpeculo vos uti volo:*
Te, formam ne corrumpas nequitiæ malis;
Te, faciem ut iſtam moribus vincas bonis.

Præcepto.] Mallem *præcepto hoc* ſcripſit Phædrus. *Præceptoc.* Sch.

Quid enim.] *For how could ſhe do otherwiſe.*

Invidiâ.] *Spleen, Aggravation.*

Vir natus.] Sic Apul. ſi reſiſtere, vir natus mulieri nequibas. Scheff.

Rem.] Speculum vult, & alia id genus cultui ſervientia. Sch. Fab.

Iſtam] Tam deformem.

FAB. IX.

Fidelem ubi invenias virum.

SOCRATIS DICTUM.

VUlgare amici nomen, ſed rara eſt fides.
¶ Quùm parvas ædes ſibi fundâſſet Socrates,
(Cujus non fugio mortem, ſi famam adſequar,
Et cedo invidiæ, dum modò abſolvar cinis)
E populo ſic neſcio quis, ut fieri ſolet :
Quæſo, tam anguſtam talis vir ponis domum?
Utinam, inquit, *veris hanc amicis impleam.*

Non fugio.] Amplecti paratus ſum.

Cedo invidiæ.] *I am contented to be envyed.*

Cinis.] Cum cinis factus fuero. *When I am become Aſhes.*

Neſcio quis.] Subaud. *dixit.*

Talis.] Tu *talis vir* cum ſis, *talis* pro tantus. *You, who are ſo great a Man.*

Hanc.] *Even this Houſe.*

FAB. X.

Ne ſis credulus, maximè criminatori.

RES GESTA ſub AUGUSTO.

PEriculoſum eſt credere, & non credere. Utriuſque exemplum breviter exponam rei.

Hippo-

Hippolytus obiit, quia novercæ creditum eſt:
Caſſandræ quia non creditum, ruit Ilium.
Ergo exploranda eſt veritas multùm priùs,
Quàm ſtulta pravè judicet ſententia.
Sed fabulosâ ne vetuſtate eleves,
Narrabo tibi, memoriâ quod factum eſt meâ.
¶ Maritus quidam quùm diligeret conjugem,
Togámque puram jam pararet filio;
Seductus in ſecretum à liberto eſt ſuo
Sperante hæredem ſuffici ſe proximum:
Qui, cùm de puero multa mentitus foret,
Et plura de flagitiis caſtæ mulieris,
Adjecit (id quod ſentiebat maximè
Doliturum amanti) *ventitare adulterum,*
Stupróque turpi pollui famam domûs.
Incenſus ille falſo uxoris crimine,
Simulavit iter ad villam, clámque in oppido
Subſedit; deindè noctu ſubitò januam
Intravit, rectâ cubiculum uxoris petens;
In quo dormire mater natum juſſerat,
Ætatem adultam ſervans diligentiùs.

Obiit.] MS. obit.

Novercæ.] Phædræ.

Creditum.] A Theſeo.

Exploranda eſt multùm.] Diu & accuratè expendenda, conſideranda. *Ought to be ſearched into.*

Fabuloſâ vetuſtate.] *By antiquated Stories.*

Puram.] *Plain, without trimming,* Toga enim puerorum, donec quintum vel ſextum decimum annum attigiſſent, prætextam habebat purpuram: Sch.

Seductus.] Subaud. *eſt. He was taken aſide.*

Uxoris crimine.] Criminatione, accuſatione.

Dum

Dum quærunt lumen, dum concurſant familia ;
Iræ furentis impetum non ſuſtinens.
Ad lectum accedit, tentat in tenebris caput.
Ut ſentit tonſum, gladio pectus tranſigit,
Nihil reſpiciens, dum dolorem vindicet.
Lucernâ adlatâ, ſimul adſpexit filium,
Sanctámque uxorem dormientem cubiculo,
Sopita primo quæ nil ſomno ſenſerat ;
Repræſentavit in ſe pœnam facinoris,
Et ferro incubuit, quod credulitas ſtrinxerat.
Accuſatores poſtulârunt mulierem,
Rom ámque pertraxerunt ad Centumviros.
Maligna inſontem deprimit ſuſpicio,
Quòd bona poſſideat : Stant patroni, fortiter
Cauſam tuentes innocentis feminæ.
A Divo Auguſto tunc petiêre judices,
Ut adjuvaret jurisjurandi fidem,
Ipſos quòd error implicuiſſet criminis.

Concurſant.] Sic MS. rectè, *familia* enim plures denotat.

Reſpiciens.] Curans, penſi habens.

Dolorem.] *Reſentment.*

Simul adſpexit.] Salmaſ. ſimul ac ſpexit.

Repræſentavit.] Repræſentare pecuniam. Anglicè. *To pay down on the ſpot.* Ita hìc, ſolennis vox, cùm de pœnâ ipſum factum illico conſecutâ ſermo eſt. Gudius.

Credulitas.] Credulis ille.

Poſtularunt.] *Sued.* Poſtulârunt ad judicium venire.

Centumviros] Judices erant apud quos agebantur cauſæ graviores, inde centum virales dictæ.

Implicuiſſet.] Incertos quid judicarent, reddidiſſet.

Ipſos.] Quantumvis judices conſtitutos.

Qui

Qui poſtquam tenebras diſpulit calumniæ,
Certúmque fontem veritatis reperit ;
Luat, inquit, *pœnas cauſa libertus mali :*
Namque orbam nato ſimul & privatam viro,
Miſerandam potiùs quàm damnandam exiſtimo.
Quòd ſi damnanda perſcrutatus crimina
Paterfamilias eſſet, ſi mendacium
Subtiliter limâſſet à radicibus,
Non evertiſſet ſcelere funeſto domum.
¶ Nil ſpernat auris, nec tamen credat ſtatim.
Quandoquidem & illi peccant, quos minimè putes,
Et qui non peccant, impugnantur fraudibus.
¶ Hoc admonere ſimplices etiam poteſt,
Opinione alterius ne quid ponderent.
Ambitio namque diſſidens mortalium,
Aut gratiæ ſubſcribit, aut odio ſuo.
Erit ille notus, quem per te cognoveris.
¶ Hæc exſecutus ſum propterea pluribus,
Brevitate nimiâ quoniam quoſdam offendimus.

Tenebras.] Calumniam obſcuritate involutam detexere.

Minime.) Peccaturos, ſubaud.

Impugnantur.] Attentantur, impetuntur fraudulentis calumniis.

Ne quid.) MS. *ne quis ſponderet*, Praſch. *nequis ſpondeat.*

Ponderent.) Æſtiment.

Per te.) *By your own Enquiry.*

FAB. XI.

Deformitas dolenda quæ ex merito venit.

EUNUCHUS ad IMPROBUM.

EUnuchus litigabat cum quodam improbo ;
Qui, ſuper obſcœna dicta & petulans jurgium,
Damnum inſectatus eſt amiſſi corporis.
En, ait, *hoc unum eſt, cur laborem validiùs ;*
Integritatis teſtes quia deſunt mihi :
Sed quid fortunæ, ſtulte, delictum arguis ?
Id demùm eſt homini turpe, quod meruit pati.

Super.) Præter.
Dicta.) Dicteria, jocos.
Petulans.) *Provoking.*
Inſectatus eſt.) Acriter objecit, *he inſiſted much on.*
Ait.) Eunuchus.

FAB. XII.

Optima ſæpe deſpecta.

MARGARITA in STERQUILINIO.

IN Sterquilinio pullus gallinaceus
Dum quærit eſcam, margaritam repperit ;
Faces indigno quanta res, inquit, *loco ?*
O ſi quis pretii cupidus vidiſſet tui !
Olim rediſſes ad ſplendorem maximum.
Ego qui te inveni, potior cui multo eſt cibus,

Quanta.) Quam pretioſa. Guidus & Heinſius legunt, O quanta res !
How valuable a thing!
Cupidus pretii tui.) *Fond of your Worth.*

Nec

Nec tibi prodeſſe nec mihi quicquam potes.
¶ Hoc illis narro, qui me non intelligunt.

Prodeſſe.) Pendet à verbo *poſſum* ſubintellecto.
Potes.) *Nec mihi* ſecundùm *quicquam*, i. e. ullatenus *potes* prodeſſe.

FAB. XIII.

Opus artificem probat.

APES & FUCI, VESPA JUDICE.

APes in altâ quercu fecerant favos :
Hos Fuci inertes eſſe dicebant ſuos.
Lis ad forum deducta eſt, Veſpâ judice :
Quæ genus utrumque nôſſet cùm pulcherrimè,
Legem duabus hanc propoſuit partibus :
Non inconveniens corpus, & par eſt color,
In dubium planè res ut meritò venerit.
Sed, ne religio peccet imprudens mea,
Alvos accipite, & ceris opus infundite ;
Ut ex ſapore mellis, & formâ favi,
De queis nunc agitur, auctor horum appareat.
Fuci recuſant : Apibus conditio placet.
Tunc illa talem ſuſtulit ſententiam :
Apertum eſt, quis non poſſit, aut quis fecerit,
Quapròpter apibus fructum reſtituo ſuum.

Pulcherrimé.] Optimé paſſim occurrit in Phædro.
Legem.] Conditionem.
Inconveniens.] Non diſſimile eſt vobis corpus.
Ut plane.] *So that to confeſs the Truth.*
In dubium venerit.] *Is come into Debate.*
Opus.] Mel, *Honey.*
Suſtulit.] *Pronounced.*
Poſſit.] Facere.
Fructum ſuum.] *The Fruit of their Labour.*

¶ Hanc

¶ Hanc præterîſſem fabulam ſilentio,
Si pactam Fuci non recusâſſent fidem.

FAB. XIV.

Otiare, quo labores.

ÆSOPUS LUDENS.

PUerorum in turbâ quidam ludentem Atticus
Æſopum nucibus quùm vidiſſet, reſtitit,
Et quaſi delirum riſit: quod ſenſit ſimul
Deriſor potiùs quàm deridendus ſenex;
Arcum retenſum poſuit in mediâ viâ:
Heus inquit, *ſapiens, expedi quid fecerim.*
Concurrit populus: ille ſe torquet diu,
Nec quæſtionis poſitæ cauſam intelligit:
Noviſſimè ſuccumbit. Tum victor ſophus:
Citò rumpes arcum, ſemper ſi tenſum habueris:
At ſi laxâris; quùm voles, erit utilis.
¶ Sic ludus animo debet aliquando dari,
Ad cogitandum melior ut redeat ſibi.

Retenſum.] *Unbent, unſtrung.*
Sapiens.] Per Ironiam, *Wiſe-acre.*
Expedi.] Explica, expone, *unriddle.*
Se torquet.] *Racks his Invention.*
Noviſſimè.] Tandem, *laſt of all.*
Sophus.] Philoſophus.
Utilis.] Utibilis; *Serviceable, fit to uſe.*

FAB. XV.

Qui educat, pater magìs quàm qui genuit.

AGNUS à CAPELLA NUTRITUS.

INter capellas Agno balanti Canis,
Stulte, inquit, *erras, non eſt hìc mater tua* :
Oviſque ſegregatas oſtendit procùl.
A. *Non illam quæro, quæ quùm libitum eſt,*
concipit ;
Dein portat onus ignotum certis menſibus ;
Noviſſimè prolapſam effundit ſarcinam :
Verùm illam, quæ me nutrit admoto ubere ;
Fraudátque natos lacte, ne deſit mihi.
C. Tamen illa eſt potior, quæ te peperit. A.
Non ita eſt.
Unde illa ſcivit, niger an albus naſcerer?
Age porrò ſciſſet : *quùm crearer maſculus* ;
Beneficium magnum ſanè natali dedit,
Ut expectarem danium in horas ſingulas ;
Cujus poſteſtas nulla in gignendo fuit,
Cur hac ſit potior, quæ jacentis miſerita eſt,
Dulcémque ſponte præſtat benevolentiam?

Illam.] Ovem.
Prolapſam.] Utero.
Illam.] Subaud. *quæro capellam.*
Deſit.] Nim. *lac.*
Sciſſet.] Sciviſſet. Elliptica eſt oratio ; ſin etiam finge vel fac ſi ſciviſſet, *Grant ſhe had known.*
Natali.] Alludit ad morem dona mittendi natali die.

Facit parentes bonitas, non neceſſitas.

¶ His demonſtrare voluit auctor verſibus,
Obſiſtere homines legibus, meritis capi.

Neceſſitas.] Naturæ. Vide Gronov. obſerv.
Meritis.] Bene meritis, beneficiis duci in amorem. *Capi meritis, anon by kindneſſes.*

FAB. XVI.

Humanitas & gratior & tutior.

CICADA & NOCTUA.

HUmanitati qui ſe non accommodat,
Plerúmque pœnas appetit ſuperbiæ.

¶ Cicada acerbum Noctuæ convicium
Faciebat, ſolitæ victum in tenebris quærere,
Cavóque ramo capere ſomnum interdiu.
Rogata eſt ut taceret, multo validiùs
Clamare cœpit: Rurſus admotâ prece,
Accenſa magìs eſt. Noctua, ut vidit ſibi
Nullum eſſe auxilium, & verba contemni ſua,
Hâc eſt adgreſſa garrulam fallaciâ:
Dormire quia me non ſinunt contus tui,
Sonare citharâ quos putes Apollinis;

Appetit.] Alli *oppetit*, in ſe deducet. *Runs upon.*
Noctuæ.] Pendet ab adjectivo *acerbum.*
Convicium.] Clamorem.
Rogata.] Cicada.
Admotâ.] Eleganter, velut de machinâ, ad ſignificandum ardorem & ſtudium precantis. Scheff.
Accenſa.] Itritata ad cantandum. Sch.
Auxilium.] Contra clamorem cicadæ. Sch.
Sonare.] Heinſius *Sonari.*

Potare

Potare eſt animus nectar, quod Pallas mihi
Nuper donavit: ſi non faſtidis, veni;
Unà bibamus. Illa, quæ ardebat ſiti,
Simul cognovit vocem laudari ſuam,
Cupidè advolavit. Noctua egreſſa e cavo
Trepidantem conſectata eſt, & letho dedit.
Sic, viva quod negârat, tribuit mortua.

Pallas.] Noctua enim eſt avis Palladis.
Faſtidis.] *If you are not nice.*
Advolavit.] Ad noctuam.
Trepidantem.] Præ metu fugitantem.
Conſectata.] *Overtook.*

FAB. XVII.

Fructu, non foliis arborem æſtima.

ARBORES IN DEORUM TUTELA.

OLim, quas vellent eſſe in tutelâ ſuâ
Divi legerunt arbores: Quercus Jovi,
Et Myrtus Veneri placuit: Phœbo Laurea,
Pinus Cybebæ, Populus celſa Herculi
Minerva admirans, quare ſteriles ſumerent
Interrogavit cauſam. Dixit Jupiter;
J. *Honorem fructu ne videamur vendere*
M. *At, Mehercule, narrabit quod quis voluerit,*
Oliva nobis propter fructum eſt gratior.
Tunc ſic Deorum genitor atque hominum ſator:

In tutelâ ſuâ.] *Under their Protection.*
Steriles.] Sc. *Arbores, illa, narret.*
Narrabit.] Bentleius.

O nata, meritò ſapiens dicere omnibus :
Niſi utile eſt, quod facimus, ſtulta eſt gloria.
¶ Nil agere, quod non proſit, fabella admonet.

Dicere.] Præſentis eſt temporis ; *you are called.*

FAB. XVIII

Tuis contentus ne concupiſcas aliena.

PAVO ad JUNONEM.

PAvo ad Junonem venit, indignè ferens,
Cantus luſcinii quòd ſibi non tribuerit :
Illum eſſe cunctis avibus admirabilem :
Se derideri, ſimul ac vocem miſerit.
Tunc, conſolandi gratiâ, dixit Dea : 5
Sed formâ vincis, vincis magnitudine :
Nitor ſmaragdi collo præfulget tuo ;
Pictiſque plumis gemmeam caudam explicas.
P. *Quò mi*, inquit, *mutam ſpeciem, ſi vincor ſono?*
J. *Fatorum arbitrio partes ſunt vobis datæ :* 10

Illum.] Subaud. dicens, illum eſſe, &c.

Avibus.] V. C Pith. *auribus*, quod præſtat.

Miſerit.] Pro *emiſerit, has uttered.*

Pictiſque.] Et pictis plumis, quaſi totidem gemmis, conſitam caudam expandis.

Quò.] i. e. quo fine, *to what purpoſe.*

Speciem.] Sub. dediſti.

Fatorum.] Litera *f* quæ præponitur *ω fatorum*, ſignificat Junonem jam Pavoni reſpondere.

Tibi

Tibi forma, vires aquilæ, luſcinio melos,
Augurium corvo, læva cornici omina:
Omnéſque propriis ſunt contentæ dotibus.
¶ Noli adfectare, quod tibi non eſt datum;
Deluſa ne ſpes ad querelam recidat.

Adfectare.] *Aſpire to.*
Ad queretam recidat.] *may end in Complaint.*

FAB. XIX.

Multi homines nomine, non re.

ÆSOPUS ad GARRULUM.

ÆSopus domino ſolus cùm eſſet familia,
Parare cœnam juſſus eſt maturiùs.
Ignem ergo quærens aliquot luſtravit domos;
Tandémque invenit, ubi lucernam accenderet.
Tum circumeunti fuerat quod iter longius,
Effecit brevius: nàmque rectà per forum
Cœpit redire; & quidam è turbâ garrulus;
Æſope, medio ſole quid tum lumine?

Familia.] Cùm Æſopus ſolus eſſet domino tota famulorum cohors. Dominus non habuit aliam familiam, alios ſervos, præter Æſopum. Proper, *Tu mihi ſola domus, tu Cynthia ſola parentes. In ſolis tu mihi turba locis,* Tibul Demoſth. πῦρ ἐκέλευον αὐτοῖς, &c. Gudius.

Maturiùs.] Solito ſubintel. *Sooner than ordinary.*

Tum circumeunti.] Ordo verborum hic; *Tum efficit iter brevius, quod iter fuerat* paulò *longius* illi *circumeunti.*

Rectâ.] Subaud. viâ.

Quidam.] Sub. dixit.

Medio Sole.] Meridie, *at Noon Day.*

Quid.] Sc. agis.

Hominem, inquit, *quæro*; & abiit festinans domum.

¶ Hoc si molestus ille ad animum retulit, 10
Sensit profectò, se hominem non visum seni,
Intempestivè qui occupato adluserit.

Hominem.] *A sensible Man.*

Abiit.] Nimirum Æsopus.

Hoc.] Dictum Æsopi.

Ad animum.] Animo considerandum proposuit, examinavit. *Ad animum retulit, reflected upon.*

Visum.] Subaud. esse.

Adluserit.] Jocari voluerit, *ridiculed.*

FAB. XX.

Miserrimus, qui in vitâ miser, post mortem miserior.

ASINUS & GALLI.

QUI natus est infelix, non vitam modò
Tristem decurrit; verùm post obitum quoque
Persequitur illum dura fati miseria.

¶ Galli Cybebes circùm quæstûs ducere
Asinum solebant, bajulantem sarcinas. 5
Is quùm labore & plagis esset mortuus,
Detractâ pelle, sibi fecerunt tympana.

Dura fati miseria.] *His severe wretched Destiny.*

Galli.] Sacerdotes castrati, sic dicti à Gallo fluvio Phrygiæ. *Galli Cybebes, the Priests of the Goddess* Cybebes.

Quæstûs.] Sub. *gratiâ.*

Rogati

Rogati mox à quodam, *Delicio ſuo*
Quidnam feciſſent; hôc locuti ſunt modo:
Putabat ſe poſt mortem ſecurum fore:
Ecce aliæ plagæ congeruntur mortuo.

Delicio ſuo.) *de*, ſc. *with their Darling.*

Securum.) Omnium moleſtiarum vacuum, & immunem. *Securum fore, ſhould be free from all trouble.*

Mortuo.) ſcil. *Aſino.*

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER IV.

PROLOGUS.

JOculare tibi videtur, & ſanè lève,
Dum nihil habemus majus, calamo ludimus.
Sed diligenter intuere has nænias,
Quantam ſub illis utilitatem reperies?
Non ſemper ea ſunt quæ videntur: decipit
Frons prima multos: rara mens intelligit

Videtur.] Sub. *Hoc opus.*

Leve. Ita priores editi: mutavit Rigaltius, qui *bene* prætulit nullâ authoritate nixus. Scheff.

Majus.] *Of more Moment.*

Non ſemper, &c.] Res non ſunt ſemper tales, quales videntur. *Things are not always ſuch as they appear.*

Frons.] Species, *Appearance.*

Quod

Quod interiore condidit cura angulo.
Hoc ne locutus ſine mercede exiſtimer,
Fabellam adjiciam de Muſtelâ & Muribus.

Condidit cura.] Quod ego ſtudiosè ſub his fabellis repôſtum volui.

Locutus.] Eſſe, *ſc.*

Sine Mercede.] *To no Purpoſe.*

FABULA. I.

Aſtutus aſtu non capitur.

MUSTELA & MURES.

MUſtela, quùm annis & ſenectâ debilis
Mures veloces non valeret adſequi,
Involvit ſe farinâ, & obſcuro loco
Abjecit negligenter. Mus eſcam putans
Adſiluit, et compreſſus occubuit neci :
Alter ſimiliter periit, deinde tertius.
Aliquot ſecutis, venit & retorridus,
Qui ſæpe laqueos & muſcipulam effugerat,

Adſequi.] Sequendo accedere, vel capere; Angl. *to overtake.*

Involvit.] Volvit ſe in farinâ. *Wrapped herſelf up in Meal.*

Abjecit.] Scil. *ſe*, elegater, velut rem vilem, & ab alio abjectam.

Eſcam putans.] Putans *muſtelam eſſe* eſcam. *Taking her for an Eatable.*

Retorridus.] Notatur vetulus, rugoſus, quoniodò *retorridas plantas*, macilentas, ſcabras, & in rugas contractas, ſunt qui colorem muſtelæ ſignificari volunt. *An old brindle coloured Mouſe.*

Muſcipulam.] *Muſcipulum* neutrius generis : ſæpius *muſcipula, æ*, invenitur.

Procúl-

Procúlque insidias cernens hostis callidi,
Sic valeas, inquit, *ut farina es, quæ jaces.* 10

Sic valeas.) *So may you thrive.*

Jaces.) Aliquis *neces* conjecit, frustrà.

FAB. II.

Spernit superbus quæ nequit assequi.

VULPES & UVA.

FAme coacta Vulpis, altâ in vineâ
Uvam adpetebat, summis saliens viribus:
Quam tangere ut non potuit, discedens ait:
Nondum matura est, nolo acerbam sumere.
¶ Qui, facere quæ non possunt, verbis elevant, 5
Adscribere hoc debebunt exemplum sibi.

Vulpis.) Antiquè, pro *vulpes.*

Discedens.) *Marching off.*

Est) Malo, *es.*

Acerbam.) Immaturam. *Unripe.*

Sumere) Edere, *Eat.*

Verbis elevant.) *Speak slightly of, disparage, undervalue.*

Debebunt.) *Will be obliged.*

FAB.

FAB. III.

Vindictæ cupidus ſibi malum arceſſit.

EQUUS & APER.

EQuus ſedare ſolitus quo fuerat ſitim,
Dum ſeſe Aper volutat, turbavit vadum.
Hinc orta lis eſt. Sonipes iratus fero,
Auxilium petiit hominis : quem dorſo levans
Rediit ad hoſtem : jactis hunc telis eques
Poſtquam interfecit, ſic locutus traditur :
H. *Lætor tuliſſe auxilium me precibus tuis ;*
Nam prædam cepi, & didici quàm ſis utilis :
Atque ita coëgit frænos invitum pati.
Tum mœſtus ille : E *Parvæ vindictam rei*
Dum quæro demens, ſervitutem repperi.
¶ Hæc iracundos admonebit fabula,
Impunè potiùs lædi, quàm dedi alteri.

Quo.) Ordo verborum hic eſt : *Aper dum ſe volutat, turbavit vadum, quo equus ſolitus fuerat ſedare ſitim* : *quo* pro *in quo.*

Sonipes.) Equus.

Dorſo levans.) *Taking the Man upon his Back.*

Precibus.) Tibi precanti.

Prædam.) Aprum.

Admonebit.) *Will ſerve to admoniſh.*

Potiùs.) Ellipt. pro *potiùs eſſe.*

FAB. IV.

Homines non numerandi, ſed ponderandi.

ÆSOPUS INTERPRES TESTAMENTI.

PLus eſſe in uno ſæpè quàm in turbâ boni,
Narratione poſteris tradam brevi.
¶ Quidam decedens tres reliquit filias;
Unam formoſam, & oculis venantem viros;
At alteram lanificam, frugi, & ruſticam;
Devotam vino tertiam, & turpiſſimam.
Harum autem matrem fecit hæredem ſenex
Sub conditione, *totam ut fortunam tribus*
Æqualitèr diſtribuat, ſed tali modo:
Ne data poſſideant aut fruantur; tum, ſimul
Habere res deſierint quas acceperint,

Plus boni.) *More Senſe.*
Uno.) Homine.
Brevi.) Fortè *gravi*, i. e. ſeriâ: neque enim hæc narratio brevis. Gudius.
Decedens.) Vitâ; moriens lege naturali. *At his Deceaſe.*
Venantem.) Captantem, inſidiantem. *Inſnaring.*
Alteram.) Secundam.
Frugi, et Ruſticam.) Simplicem: quales ruſticæ, artiúmque rudem, quibus urbanæ & elegantiores viris inſidiantur. *A careful Country Houſewife.*
Turpiſſimam.) Maximè deformem, *greatly deform'd.*
Fortunam.) Bona hæreditaria, fortunas.
Tum.) Deinde.
Simul.) Simul ac.
Habere deſierint.) *Left off poſſeſſing.*

Centena

Centena matri conferant ſeſtertia.
Athenas rumor implet : mater ſedula
Juriſperitos conſulit : nemo expedit
Quo pacto non poſſideant quod fuerit datum,
Fructúmque capiant ; deinde quæ tulerint nihil,
Quânam ratione conferant pecuniam.
Poſtquam conſumpta eſt temporis longi mora,
Nec teſtamenti potuit ſenſus colligi ;
Fidem advocavit, jure neglecto, parens.
Seponit mœchæ veſtem, mundum muliebrem,
Lavationem argenteam, enuchos glabros :
Lanificæ agellos, pecora, villam, operarios,
Boves, jumenta, & inſtrumentum ruſticum :
Potrici plenam antiquis apothecam cadis,
Domum politam, & delicatos hortulos.
Sic deſtinata dare quùm vellet ſingulis,
Et adprobaret populus, qui illas noverat ;
Æſopus mediâ ſubitò in turbâ conſtitit :

Centena ſeſtertia.) Duos mille & quingentos coronatos.

Rumor.) De teſtamento.

Expedit.) Explicat. *makes out.*

Conferant.) Singulæ ſolvant. *Each of them ſhould pay.*

Neglecto jure.) Summo jure non obſervato : vel juriſperitis non ultra adhibitis. *Slighting the Law.*

Seponit.) *She deſigns in the Diſtribution.*

Mundum.) Ornatum.

Glabros.) Molles. *Smooth, beardleſs.*

Agellos.) *The Grounds.*

Pecora.) Oves, agnos, capellas ; minorâ ſignificantur. *The ſmall Cattle.*

Boves.) *Kine.*

Antiquis.) Adeóque majoris pretii.

Apothecam. The Vault.

Æ. O ſi maneret condito ſenſus patri,
Quàm graviter ferret, quòd voluntatem ſuam
Interpretari non potuiſſent Attici!
Rogatus deinde, ſolvit errorem omnium:
Domum & ornamenta cum venuſtis hortulis
Et vina vetera date lanificæ ruſticæ:
Veſtem, uniones, pediſequos, & cætera
Illi adſignate, vitam quæ luxu trahit.
Agros, vites, & peccora cum paſtoribus
Donate mœchæ. Nulla poterit perpeti,
Ut moribus quid teneat alienum ſuis.
Deformis cultum vendet, ūt vinum paret;
Agros abjiciet mœcha, ut ornatum paret;
At illa gaudens pecore, & lanæ dedita,
Quâcunque ſummâ tradet luxuriæ domum:
Sic nulla poſſidebit quod fuerit datum,
Et dictam matri conferent pecuniam
Ex pretio rerum, quas vendiderint ſingulæ.

¶ Ita, quod multorum fugit imprudentiam, Unius hominis repperit ſolertia.

Condito.) Sepulto, *Dead and buried.*

Luxu.) Ebrietate, compotationibus.

Perpeti.) Diu pati.

Quid alienum.) Quicquam quod non convenit.

Abjiciet.) Vili pretio vendet. *Sold for a Trifle.*

Quâ.) Viliſſimo vel pretio.

Tradet.) Transferet in alienas manus.

Luxuriæ domum.) Ad luxuriam inſtructæ, & quaſi conſecratæ.

Dictam pecuniam.) Teſtamento conſtitutam. *The Money appointed by the Will.*

Fugit Imprudentiam.) *Eſcaped the Shallowneſs.*

FAB.

FAB. V.

Feriunt ſummos fulmina montes.

PUGNA MURIUM & MUSTELARUM.

QUùm victi Mures Muſtelarum exercitû
(Hiſtoria quorum in tabernis pingitur)
Fugerent, & artos circum trepidarent cavos;
Ægrè recepti, tamen evaſerunt necem.
Duces eorum, ut qui capitibus cornua
Suis ligârant, ut conſpicuum in prœlio
Haberent ſignum quod ſequerentur milites:
Hæsêre in portis, ſuntque capti ab hoſtibus
Quos immolatos victor avidis dentibus
Capacis alvi merſit tartareo ſpecu.
¶ Quemcumque populum triſtis eventus premit,
Periclitatur magnitudo principum:
Minuta plebes facili præſidio latet.

Trepidarent] Ultrò citróque pavidi curſitarent. *Scuttle.*

Conſpicuum ſignum.] *A viſible Sign.*

Capacis.] Grandius: ut augeret riſum in humili hâc re Fab.

Magnitudo principum] Magni principes: *The leading Men.* Sic loqui amat Phædrus, ut cuivis legenti obvium eſt.

FAB. VI.

Stultus niſi quod ipſe facit, nil rectum putat.

PHÆDRUS IN FABULARUM ÆSOPIARUM CENSORES.

TU, qui naſutè ſcripta deſtringis mea,
Et hoc jocorum legere faſtidis genus,
Parvâ libellum ſuſtine patientiâ,
Severitatem frontis dum placo tuæ :
Et in cothurnis prodit Æſopus novis.
Utinam nec unquam Pelii nemoris jugo
Pinus bipenni concidiſſet Theſſalâ ;
Nec ad profeſſæ mortis audacem viam
Fabricâſſet Argus opere Palladio ratem :

Naſutè.] *With ſo much Sagacity.*

Deſtringis.] Carpis naſo adunco, acri cenſurâ corripis.

Faſtidis.] Præ faſtu legere non dignaris.

Suſtine.] Utcunque odioſum, tamen patienter ſuſtine, nec è manibus abjice. Urſinus corrigit *parum libellum ſuſtine.*

Placo ſeveritatem.] *I ſmooth the Roughneſs.* Dum te arcem cenſorem mitem reddo.

Cothurnis novis.] Tragico habitu, qualis Æſopo fuit inuſitatus. Tragicus enim ſermo à leni fabularum ſermone longiſſimè abeſt. *Cothurnus* autem erat calceamenti genus, quo Tragœdiarum actores utebantur.

Nec unquam.] *Nee* pro *non*, ut in *nec opinans.*

Pelii nemoris.] Sylvæ in Pelio Theſſaliæ monte ſitæ.

Argus.] Fabri nomen, qui navem Argô, ope Palladis adjutus, fabricavit.

Inhoſpitalis

Inhoſpitalis prima quæ Ponti ſinus
Patefecit, in perniciem Graiûm & Barbarûm.
Namque & ſuperbi luget Æetæ domus,
Et regna Peliæ ſcelere Medeæ jacent:
Quæ ſævum ingenium variis involvens modis,
Illic per artus fratris explicuit fugam;
Hìc cæde Patris Peliadum infecit manus.
Quid tibi videtur? *Hoc quoque inſulſum eſt,* ais,
Falſóque dictum: longè quia vetuſtior
Ægeâ Minos claſſe perdomuit freta,
Juſtóque vindicavit exemplo impetum.
Quid ergo poſſum facere tibi, lector Cato?
Sic nec fabellæ te juvant, nec fabulæ;
Noli moleſtus eſſe omnino literis,
Majorem exhibeant ne tibi moleſtiam.
¶ Hoc illis dictum eſt, ſi qui ſtulti nauſeant,
Et, ut putentur ſapere, cœlum vituperant.

Opere.] Ipſa enim Pallas arbores dejeciſſe fingitur.

Sinus.] *Bay.*

Graiûm.] Graiorum & Barbarorum. Barbaros autem vocat, qui in Colchide habitabant.

Æetæ.] Patris Medeæ.

Sævum ingenium.] *Her bloody Mind.*

Involvens.] Tegens.

Modis.] Heinſius, *dolis.*

Illic.] In Colchide.

Hic.] In Theſſalia.

Peliadum.] Filiarum Peliæ.

Inſulſum.] Sine ſale. *Inſipid.*

Exemplo.] Supplicio.

Impetum.] Piratarum incurſum. *The Attack of Pyrates.*

FAB. VII.

Maledico maledicens pejus audiet.

VIPERA & LIMA.

MOrdaciorem qui improbo dente adpetit,
Hoc argumento se describi sentiat.
¶ In officinam fabri venit Vipera :
Hæc quùm tentaret, si qua res esset cibi,
Limam momordit. Illa contrà contumax,
Quid me, inquit, *stulta, dente captas lædere,*
Omne adsuevi ferrum quæ corrodere ?

Improbo) Audaci, itemque impari. *Presumptuous.*
Describi) Rectè in præsenti ponitur : jam enim res agitur.
Tentaret.) Peculiaris vox. accuratè quærentibus.
Stulta.) Casu vocativo.
Omne.) Genus ferri : ferrum durissimum.

FAB. VIII.

Improbi ne pereant, perdunt.

VULPES & HIRCUS.

HOmo in periculum simul ac venit callidus,
Reperire effugium alterius quærit malo.
¶ Quùm decidisset Vulpes in puteum inscia,
Et altiore clauderetur margine ;
Devenit Hircus sitiens in eundem locum :
Simul rogavit, *esset an dulcis liquor*,

Altiore.) *Higher than ordinary.*

Et

Et copioſus ? Illa fraudem moliens :
Deſcende, amice : tanta bonitas eſt aquæ,
Voluptas ut ſatiari non poſſit meæ.
Immiſit ſe barbatus : tum Vulpecula
Evaſit puteo, nixa celſis cornibus ;
Hircúmque clauſo liquit hærentem vado.

Illa.) Vulpes, ſubaud. *reſpondet.*
Moliens.) *Working.*
Immiſit.) In puteum.
Nixa. Enixa hirci cornibus, *taking riſe from.*
Vado.) In aquâ clausâ, *at the bottom of the Well.*

FAB. IX.

PERA.

PEras impoſuit Jupiter nobis duas :
Propriis repletam vitiis poſt tergum dedit,
Alienis ante pectus ſuſpendit gravem.
¶ Hâc re videre noſtra mala non poſſumus :
Alii ſimul delinquunt, cenſores ſumus.

Repletam.] Notatu hoc dignum eſt. Phædrum dicere, peram *propriis* quidem *vitiis repletam* eſſe, non tandem *gravem* ; peram autem alteram, *alienis gravem*, quamvis repletam non eſſe tacitus innuat.
Hâc re.) Hâc re, hâc de causâ. *For this Reaſon.*
Videre, &c.) Noſtra flagitia ne videre quidem poſſumus, ſimul ac alii delinquunt, ſeveri reprehenſores ſumus.
Delinquunt.) *Make a Slip.*

FAB. X.

Antecedentem ſceleſtum non deſerit pede pœna claudo.

FUR ARAM COMPILANS.

LUcernam fur accendit ex arâ Jovis,
Ipſúmque compilavit ad lumen ſuum ;
Onuſtus qui ſacrilegio quùm diſcederet,
Repentè vocem ſancta miſit religio :
Malorum quamvis iſta fuerint munera,
Mihique inviſa, ut non offendar ſubripi ;
Tamen, ſcelere, ſpiritu culpam lues,
Olim quùm adſcriptus venerit pœnæ dies.
Sed ne ignis noſter facinori præluceat,
Per quem verendos excolit pietas Deos,
Veto eſſe tale luminis commercium.
Ita hodie nec lucernam de flammâ Deûm,

Ipſumque.) Sc. Jovem.

Suum.) Proprium : quia ex arâ Jovis accenſum erat.

Sancta religio.) i. e. Sacra imago. *The ſacred Image.*

Vocem miſit.) *Uttered theſe Words.*

Iſta.) Quæ tu nimirum furto abſtuliſti.

Mihique.) Et mihi adeò inviſa, ut non offendar ea ſubripi jam à te, &c.

Adſcriptus.) Definitus, deſtinatus. *Appointed by the Fates.*

Facinori.) i. e. facinoroſis, ſceleſtis lucem præbeat. *The wicked.*

Pietas.) i. e. pii homines deos colunt jure colendos. *The Devout.*

Luminis.) Sacri nempe & communis, ſeu profani.

Commercium.) *Intercourſe.*

Nec

Nec de lucernâ fas eſt accendi ſacrum.
¶ Quot res contineat hoc argumentum utiles,
Non explicabit alius, quàm qui repperit.
Significat primò, ſæpe quos ipſe alueris
Tibi inveniri maximè contrarios,
Secundò oſtendit, ſcelera non irâ Deûm,
Fatorum dicto ſed puniri tempore.
Noviſſimè interdicit, ne cum malefico
Uſum bonus conſociet ullius rei.

Sacrium.] *For the ſacred Fire.*

Explicabit.] Inſolenter ſatìs; at Schefferus ſic exponit. Non neceſſe erit ut explicet alius, quia ipſe, qui excogitavi, nunc facturus ſum.

Repperit.] Hujus itaque fabulæ auctor eſt Phædrus.

Tibi maximè contraros.] *Your greateſt Enemies.*

Dicto.] Conſtituto, *Appointed.*

Interdicit ne bonus conſociet.] i. e. Jubet bonum non conſociare, &c.

FAB. XI.

Opes irritamenta malorum.

HERCULES & PLUTUS.

OPes inviſæ meriò ſunt forti viro,
Quia dives arca veram laudem intercipit.
¶ Cœlo receptus propter virtutem Hercules,
Quùm gratulantes perſalutâſſet Deos;

Cælo.] In cœlum. Cœlo receptus. *Being taken up into Heaven.*

Gratulantes.] *Bidding him welcome.*

Perſalutâſſet.] Ordine omnes ſalutâſſet.

Veniente

Veniente Pluto, qui Fortunæ eſt filius,
Avertit oculos. Cauſam ut quæſivit Pater ;
H. *Odi*, inquit, *illum, quia malis amicus eſt,*
Simulque objecto cuncta corrumpit lucro.

Pluto.] Ablativus pendet ex verbo *vertit.*
Pater.] Jupiter : Herculis nempe Pater.
Malis] Qui tam mali ſunt.
Objecto lucro.] *By the Temptation of Gain.*

FAB. XII.

Sinceritas laudanda.

LEO REGNANS.

UTilius homini nihil eſt quàm rectè loqui.
Probanda cunctis eſt quidem ſententia ;
Sed ad perniciem ſolet agi ſinceritas.
¶ Quùm ſe ferarum regem feciſſet Leo,
Et æquitatis vellet famam conſequi ;
A priſtinâ deflexit conſuetudine :
Atque inter illas tenui contentus cibo,
Sancta incorruptâ jura reddebat fide.

Reliqui verſus hujuſce fabulæ periere.

POſtquam lavare cœpit penis tentio
A fictitione veretri linguam mulieris ;
Adfinitatem traxit inde obſcœnitas.

Æquitatis.] *Of adminiſtring Juſtice impartially.*
Deflexit.] *Departed, turned.*
Sancta.] *Eſtabliſhed* ; for *Sancita* inter illas.

FAB.

FAB. XIII.

ROgavit alter tribadas & molles mares
Quæ ratio procreâſſet? expoſuit ſenex:
Idem Prometheus, autor vulgi fictilis,
Qui ſimul offendit ad naturam frangitur;
Naturæ partes, veſte quas celat pudor,
Cùm ſeparatim toto finxiſſet die,
Aptae mox ut pollet corporibus ſuis,
Ad cœnam eſt invitatus ſubitò à Libero.
Ubi irrigatus multo venas nectare,
Serò domum eſt reverſus titubanti pede.
Tum ſemiſomno corde, & errore ebrio,
Adplicuit virginale generi maſculo,
Et maſculina membra adplicuit fœminis:
Ita tunc libido pravo fruitur gaudio.

Tribadas.] Quæ apud alias fœminas virorum officio funguntur.

Molles.] Pathicos, qui viris loco fœminarum ſunt.

Senex.] Æſopus.

Fictilis.] E luto ficti.

Qui. Nempe vulgus.

Libero.] Baccho.

Irrigatus venas.] Virg. *inflatum venas Baccho.*

Errore.] Præebrietate errans.

FAB. XIV.

Pares non habitus ſed virtus facit.

CAPELLÆ & HIRCI.

BArbam capellæ quùm impetrâſſent ab Jove,
Hirci mœrentes indignari cœperunt,
Quod dignitatem fœminæ æquâſſent ſuam.
Sinite, inquit, *illas gloriâ vanâ frui,*
Et uſurpare veſtri ornatum muneris :
Pares dum non ſint veſtræ fortitudini.

¶ Hoc argumentum monet, ut ſuſtineas tibi Habitu eſſe ſimiles, qui ſunt virtute impares.

Dignitatem.] Barbæ dignitatem æqualem haberent ; *Dignitatem ſuam, their Right to wear a Beard.*

Vanâ.] *Inſignificant.* Barba enim in ſe nihil dignitatis habet ; conjuncta autem cum egregiis animi dotibus reverentiam conciliat.

Ornatum muneris veſtri.] Uni ornamento, quod veſtro muneri proprium eſt. Anglicè, *Badge of your Office.*

Eſſe.] *Eos eſſe.*

Habitu.] *In outward Appearance.*

Impares.] Inferiores. Impares virtute, *No Match in true Worth.*

FAB. XV.

In ſecundis time, in adverſis ſpera.

GUBERNATOR & NAUTÆ.

QUùm de fortunis quidam quereretur ſuis,
Æſopus finxit conſolandi gratiâ.
¶ Vexata ſævis navis tempeſtatibus,
Inter vectorum lacrymas & mortis metum
Faciem ad ſerenam ſubitò ut mutatur dies,
Ferri ſecundis tuta cœpit flatibus;
Nimiâque nautæ ſe hilaritate extollere.
Factus periclo tum gubernator ſophus;
G. *Parcè gaudere oportet, & ſenſim queri;*
Totam quia vitam miſcet dolor & gaudium.

De fortunis ſuis.] *Of his hard Condition.*
Finxit.] *Invented this Story.*
Ferri cœpit.] *She began to ſail.*
Gubernator.] Rector navis. *The Pilot.*
Periclo. Experientiâ.
Sophus.) *Wiſe*, ſubaud. *inquit.*
Senſim.) Moderatè.
Miſcet.) *Checker.*

FAB. XVI.

Nimia verecundia inverecundum facit.

CANUM LEGATI ad JOVEM.

CAnes legatos olim misêre ad Jovem,
Melioris vitæ tempus oratum ſuæ,

Tempus.) Corrigit Urſinus: *meliora vitæ tempora oratum.* Potuit ſanè *ora* in *tempora* excidere ob ſequens *ora* in principio *oratum.*

Ut ſeſe eriperet hominum contumeliis,
Furfuribus ſibi conſperſum quod panem darent,
Fimoque turpi maximam explerent famem.
Profecti ſunt legati non celeri pede,
Dum naribus ſcrutantur eſcam in ſtercore.
Citati non reſpondent : vix tandem invenit
Eos Mercurius, & turbatos attrahit.
Tum verò vultum magni ut viderunt Jovis,
Totam timentes concacârunt regiam.
Propulſi verò fuſtibus vadunt foras.
Vetat dimitti magnus illos Jupiter.
Mirati ſibi legatos non revertier,
Turpe æſtimantes aliquid commiſſum à ſuis,
Poſt aliquod tempus alios adſcribi jubent.
Rumor legatos ſuperiores prodidit.
Timentes rurſus aliquid ne ſimile accidat,
Odore canibus anum ſed multo replent ;
Mandata dant ; legati mittuntur : ſtatim
Adeunt : rogantes aditum, continuò impetrant.
Conſedit genitor tum Deorum maximus,
Quaſſatque fulmen : tremere cœpere omnia.

Eriperet.) MS. *ariperet.* Gud. *eriperet.*

Furfuribus conſperſum.) Sordidum, aceroſum.

Citati.) Voce Præconis Mercurii.

Turbatos.) Territos, quia negligentes fuiſſent officii, & citanti Mercurio non reſpondiſſent.

Mirati.) Canes, qui domi manſerant.

Adſcribi.) Alios canes adjungi prioribus, utque legatos ſuffici.

Odore.) *Species.*

Adeunt.) Scheff. *abeunt.*

Canes

Canes (confuſi ſubitò quòd fuerat fragor)
Repentè odorem mixtum cum merdis cacant.
Reclamant omnes vindicandam injuriam.
Sic eſt locutus ante pœnam Jupiter :
Non eſt legatos regis non dimittere ;
Non eſt difficile pœnas culpæ imponere.
Non veto dimitti, verùm cruciari fame,
Ne ventrem continere non poſſint ſuum.
Sed hoc feretis pro judicio præmium,
Illi autem, qui miſerunt vos tam futiles
Nunquam carebunt hominis contumeliâ.
Ita nunc legatos expectant & poſteri ;
Novumque venire qui videt, culum olfacit.

Omnes.) Divi qui aderant.

Sed hoc feretis.) Quid hoc ſibi velit, non capio.

Futiles.) Ventris incontinentes : *futilis* enim eſt, qui commiſſa non retinet.

FAB. XVII.

Malo qui benefacit, pejorem facit.

HOMO & COLUBRA.

QUI fert malis auxilium, poſt tempus dolet.
¶ Gelu rigentem quidam Colubram ſuſtulit,
Sinuque fovit, contra ſe ipſe miſericors :

Poſt tempus.) *After a while.*

Colubram.) Vulgo *Colubrum* vocamus.

Contra ſe.) In ſuam perniciem.

Namque ut refecta eſt, necuit hominem protinus.
Hanc alia quùm rogaret cauſam facinoris ;
Reſpondit : *Ne quis diſcat prodeſſe improbis.*

Ut.) Ubi primum.
Refecta) Recreata, eleganter de paulo ante pene mortuâ.
Reſpondit.) Illa colubra, quæ malum dederat.
Ne quis diſcat.) *That no one may learn.*
Prodeſſe improbis.) *To kindneſs to the wicked.*

FAB. XVIII.

Avarus auri cuſtos, non dominus.

VULPES & DRACO.

VUlpes cubile fodiens, dum terram eruit,
Agitque plures altiùs cuniculos,
Pervenit ad Draconis ſpeluncam ultimam ;
Cuſtodiebat qui theſauros abditos.
Hunc ſimul adſpexit ; V. *Oro, ut imprudentiæ*
Des primùm veniam ; deinde ſi pulchre vides
Quàm non conveniens aurum ſit vitæ meæ,
Reſpondeas clementer : quem fructum capis
Hôc ex labore, quodve tantum eſt præmium,

Altius.) *Deeper than ordinary.*
Cuniculos.) *Burrows.*
Imprudentiæ.) Mihi imprudenti ; neque enim iciens huc veni, aut te moleſtandi animo.
Deinde ſi, &c.) Secundò, ſiquidem rectè vides. *If you fully underſtand.*
Reſpondeas.) Subaud. *oro ut.*
Tantum eſt.) *Is ſo conſiderable.*

Ut

Ut careas ſomno, & ævum in tenebris exigas?
D. *Nullum*, inquit ille: *verùm hoc à ſummo mihi Jove attributum eſt.* V. *Ergo nec ſumis tibi, Nec ulli donas quicquam?* D. *Sic fatis placet.* V. *Nolo iraſcaris, liberè ſi dixero: Diis eſt iratis natus, qui eſt ſimilis tibi.*

Abiturus illuc, quò priores abierunt,
Quid mente cæcà miſerum torques ſpiritum?
Tibi dico, avare, gaudium hæredis tui,
Qui thure ſuperos, ipſum te fraudas cibo;
Qui triſtis audis muſicum citharæ ſonum;
Quem tibiarum macerat jucunditas;
Opſoniorum pretia cui gemitum exprimunt;
Qui, dum quadrantes aggeras patrimonio,
Cœlum fatigas ſordido perjurio;

Ut careas.) *For you to be without.*

Ævum exigas.) *Spend your Life.*

Nullum.) Subaud. *eſt præmium, I have no reward.*

Diis iratis natus.) Infelix, *born under an ill Planet.*

Abiturus.) *Since you muſt go.*

Priores.) *Your Anceſtors.*

Mente.) Conſilio. *Underſtanding.*

Spiritum.) Vitam.

Jucunditas.) Jucundus tibiarum ſonus macilentum reddit.

Cui.) A quo.

Quadrantes.) Minimos nummos, *the moſt trifling Sum.*

Aggeras.) Modi ſubjunctivi, ab *aggero* tertiæ conjugationis. Dum aggeras, *ſo you can but add.*

Sordido.) Ob rem vilem, ſordidamque ſolent enim avari etiam minimæ pecuniolæ causâ pejerare.

Qui circumcidis omnem impensam funeris,
Libitina ne quid de tuo faciat lucrum.

Circumcidis) *Pare off, retrench.* *Libitina.*) Funerum Præses. *The Undertaker.* *De tuo.*) Re tuâ, bonis tuis. *Out of your Estate.*

FAB. XIX.

Inventa perficere non inglorium.

PHÆDRUS de FABULIS.

QUid judicare cogitet Livor modò,
Licèt dissimulet, pulchrè tamen intelligo.
Quicquid putabit esse dignum memoriæ,
Æsopi dicet; si quid minùs adriserit,
A me contendet fictum quovis pignore.
Quem volo refelli jam nunc responso meo:
Sive hoc ineptum, sive laudandum est opus,
Invenit ille, nostra perfecit manus.
Sed exequamur cœptum propositi ordinem.

Æsopi.) *Id esse Æsopi, that is* Æsop's. *Adriserit.*) Placuerit. *Contendet quovis pignore.*) *He'll lay any Wager.* *Ille.*) Æsopus, ita in prologo, lib. 1. *Exequamur.*) *Let us go on with.*

FAB. XX.

Veras divitias eripit nemo.

NAUFRAGIUM SIMONIDIS.

HOmo doctus in se semper divitias habet.
Simonides, qui scripsit egregium melos,
Quò paupertatem sustineret facilius,
Circumire cœpit urbes Asiæ nobiles,
Mercede acceptâ laudem victorum canens,
Hôc genere quæstûs postquam locuples factus est,
Venire in patriam voluit cursu pelagio :
(Erat autem, ut aiunt, natus in Cea insulâ)
Ascendit navem ; quam tempestas horrida
Simul & vetustas medio dissolvit mari :
Hi zonas, illi res pretiosas colligunt,
Subsidium vitæ. Quidam curiosior ;

Melos.) Carmina lyrica. Egregium melos, *Extraordinary Lyric Verse.*

Quò paupertatem, &c.) Ut se in paupertate aleret, *That he might with more ease support his Poverty.*

Urbes circumire) *Cœpit ire circum urbes, He took a Circuit round the Cities.*

Victorum.) Qui in ludis Olympicis vicerant.

Pelagio. cursu.) Navigando, *by a Voyage:* ut *cursus æquoreus* passim apud Poetas.

Vetustas.) Crazines.

Dissolvit.) Propriè de navibus, quia & *contexi dicuntur.*

Zonas.] *Purses.*

Curiosior.) Aliis curiosior. *More inquisitive than the rest.*

Simonide,

Simonide, tu ex opibus nihil ſumis tuis ;
S. *Mecum*, inquit, *mea ſunt cuncta*. Tunc pauci enatant ;
Quia plures onere degravati perierant.
Prædones adſunt, rapiunt quod quiſque extulit,
Nudos relinquunt. Fortè Clazomenæ propè
Antiqua fuit urbs, quam petierunt naufragi.
Hic literarum quidam ſtudio deditus,
Simonidis qui ſæpe verſus legerat,
Eratque abſentis admirator maximus,
Sermone ab ipſo cognitum, cupidiſſimè
Ad ſe recepit : Veſte, nummis, familiâ
Hominem exornavit Cæteri tabulam ſuam
Portant, rogantes victum. Quos caſu obvios
Simonides ut vidit ; S. *Dixi*, inquit, *mea*
Mecum eſſe cuncta ; *vos quod rapuiſtis, perit.*

Enatant.) E mari natant, *ſwim to Shore.*

Extulit.) E nave ſecum tulit, *ſaved from the Ship.*

Clazomenæ.) Urbs Ioniæ maritima.

Cognitum.) *Cupidiſſimè recepit* ad domum ſuam Simonidem cognitum ab ipſo ſermone ſolo.

Familiâ.) Servis. *Retinue.*

Tabulam.) Naufragii imaginem in tabulâ depictam.

Portant.) MS. *poriant*, unde *portant* rectè ; non *porgunt* ut Salmaſius.

Rapuiſtis.) E navi feſtinanter collegiſtis, *what you haſtily collected.*

FAB. XXI.

Magna ne jactes, ſed præſtes.

MONS PARTURIENS.

MOns parturibat, gemitus immanes ciens :
Eratque in terris maxima expectatio.
At ille murem peperit. Hoc ſcriptum eſt tibi,
Qui, magna quùm minaris, extricas nihil.

Parturibat.) Dolore partûs laborabat.

Ciens.) *Fetching.*

Immanes.) Ingentes admodum, *exceeding deep.*

Minaris magna.) Jactanter polliceris te facturum, *boaſt what great Matters you would do.*

Extricas nihil.) Abſolvis, expedis, *bring nothing to Effect.*

FAB. XXII.

Vera gloria fictam obſcurat.

FORMICA & MUSCA.

FOrmica & Muſca contendebant acriter,
Quæ pluris eſſet. Muſca ſic cœpit prior :
M. *Conſerre noſtris tu potes te laudibus ?*

Quæ pluris.) Utra pluris pretii eſt. *Which of the two was of more worth.*

Cœpit.) Loqui, *began to ſpeak.*

Tu potes.) Tune audes comparare te meis meritis & honoribus. *Dare you ?*

Ubi

Ubi immolatur, exta prægusto Deûm:
Moror inter aras, templa perlustro omnia:
In capite regis sedeo, quùm visum est mihi;
Et matronarum casta delibo oscula:
Laboro nihil, atque optimis rebus fruor.
Quid horum simile tibi contigit, rustica?
F. *Est gloriosus sanè convictus Deûm;*
Sed illi qui invitatur, non qui invisus est.
Reges commemoras, & matronarum oscula:
Ego granum in hyemem quum studiosè congero,
Te circa murum video pasci stercore.
Aras frequentas: nempe abigeris, quò venis:
Nihil laboras; ideo, quùm opus est, nil habes.
Superba jactas, tegere quod debet pudor.
Æstate me lacessis; quùm bruma est, siles.
Mori contractam quùm te cogunt frigora,
Me copiosa recipit incolumem domus.
Satìs profectò retudi superbiam.

Immolatur.) Subaud. *ab hominibus. Men offer a Sacrifice.*

Prægusto.) Prior gusto, *I taste first.*

Exta Deum.) Victimarum diis sacrarum.

Oscula.) *Lips*, Parva ora; diminut. ab ore.

Convictus Deûm.) *The Eating with the Gods.*

Commemoras.) *You talk of.*

Quo.) In quemcumque locum.) *To what Place soever.*

Superba jactas.) *You proudly boast of.*

Contractam.) *Shrivel'd up.* Heins. *contactam.*

Copiosa.) Omni rerum copiâ instructa, *plentifully furnished.*

¶ Fabella talis hominum discernit notas ;
Eorum, qui se falsis ornant laudibus,
Et quorum virtus exhibet solidum decus.

Talis.] Hæc vel hujusmodi fabella.

Discernit.] *Distinguishes the Characters.*

FAB. XXIII.

Deum colenti stat sua merces.

SIMONIDES à DIIS SERVATUS.

QUantum valerent inter homines literæ,
Dixi superiùs : quantus nunc illis honos
A superis sit tributus, tradam memoriæ.
Simonides idem ille, de quo retuli,
Victoris laudem cuidam Pyctæ ut scriberet
Certo condixit pretio, secretum petit.
Exigua quùm frænaret materia impetum,
Usus poeta moris est licentiâ ;
Atque Interposuit gemina Ledæ sidera,

Quantum.) Subaud. valorem vel pretium.

Literæ valerent.) *Learning was found.*

Illis.) Literis

Memoriæ.) Posteritati.

Condixit.) *Agreed.* Bentleius, *conductus*, et melius.

Secretum.) Locum, *sc.* tici, *the force of his Genius.*

Impetum.] Ingenii poe

Moris.) Pendet ab *ingenium* subintellecto. *Licentiâ moris*, Licentiâ more concessâ. Bentl.

Gemina sidera.] Ledæ natos, Castorem & Pollucem, geminos, qui in fidera conversi erant *The Twin Stars.*

Auctori-

Auctoritatem ſimilis referens gloriæ.
Opus adprobavit: ſed mercedis tertiam
Accepit partem. Quùm reliquam poſceret:
Illi, inquit, *reddent, quorum ſunt laudis duæ.*
Verùm, ne iratè dimiſſum te ſentiam,
Ad cænam mihi promitte; cognatos volo
Hodie invitare, quorum es in numero mihi.
Fraudatus quamvis & dolens injuriâ,
Ne malè dimiſſus gratiam corrumperet,
Promiſit: Rediit horâ dictâ; recubuit.
Splendebat hilare poculis convivium;
Magno apparatu læta reſonabat domus;
Repentè duo quùm juvenes, ſparſi pulvere,
Sudore multo diffluentes corpora,
Humanam ſupra formam, cuidam ſervulo
Mandant, ut ad ſe provocet Simonidem:
Illius intereſſe ne faciat moram.

Auctoritatem.) A priſcis temporibus ducens repetenſque exemplum inſigne ſimilis gloriæ: ipſi enim fuerunt victores.

Ad (probavit.) Simonides Pycta approbavit; opus ita abſolutum dedit, ut ipſe Pycta non haberet, quod improbaret.

Reliquam.] Gudius, Heinſius, *reliquum*, quod præſtat, niſi mercedem intelligi mavis.

Quorum.) Ego te inter cognatos meos numero; ita loquitur ex conſuetudine veteri, quâ blandientes *patrem* aliquem aut *fratrem* appellabant.

Dictâ. Conſtitutâ. Horâ dictâ, *At the time appointed.*

Recubuit.) Convivæ enim accumbentes cibum capiebant.

Splendebat.] Erat magnificum & ſplendidum.

Hilare poculis.] Factum hilare & lætum liberiori potatione.

Reſonabat.) *Rang again*

Hom

Homo perturbatus excitat Simonidem.
Unum promôrat vix pedem triclinio,
Ruina cameræ ſubitò oppreſſit cæteros;
Nec ulli juvenes ſunt reperti ad januam.
Ut eſt vulgatus ordo narratæ rei;
Omnes ſcierunt Numinum præſentiam
Vati dediſſe vitam, mercedis loco.

Homo.] *The Servant.*
Excitat.] Evocat: *cito* enim idem eſt quod voco, *calls out.*
Promôrat.] Promoverat. *Had ſet out.*
Scierunt.] *Were ſatisfied.*
Numinum præſentiam.] Caſtoris & Pollucis immediatam providentiam.
Vati.] *To the Poet* Simonides.

FAB. XXIV.

Multùm auxiliatur qui citò.

EPILOGUS ad EUTYCHUM.

SUperſunt mihi quæ ſcribam, ſed parco ſciens:
Primùm eſſe ne tibi videar moleſtior,
Diſtringit quem multarum rerum varietas:
Dein ſi quis eadem fortè conari velit,
Habere ut poſſit aliquid operis reſidui.
Quamvis materiæ tantæ abundet copia,
Labori faber ut deſit, non fabro labor.
Brevitatis noſtræ præmium ut reddas, peto,

Superſunt] Adhuc ſunt mihi ea, quæ poſſim ſcribere, ſed certo conſilio parco ſcribere.
Parco ſciens.] *I forbear with Deſign.*
Reſidui.] Relicti, *left.*

Quod es pollicitus : Exhibe vocis fidem.
Nam vita morti propior eſt quotidie :
Et hoc minus perveniet ad me muneris,
Quo plus conſumet temporis dilatio.
Si citò rem perages, uſus fiet longior.
Fruar diutiùs, ſi celeriùs cepero.
Languentis ævi dum ſunt aliquæ reliquæ,
Auxilio locus eſt : olim Senio debilem
Fruſtrà adjuvare bonitas nitetur tua :
Quùm jam deſierit eſſe beneficium utile,
Et mors vicina flagitabit debitum.
Stultum admovere tibi preces ſexcenties,
Proclivis ultrò quùm ſit miſericordia.
Sæpe impetravit veniam confeſſus reus :
Quantò innocenti juſtiùs debet dari ?
Tuæ ſunt partes ; fuerant illorum priùs ;
Dein ſimili gyro venient aliorum vices.
Decerne quod religio, quod patitur fides ;
Et gratulari me fac judicio tuo.
Excedit animus, quem propoſuit, terminum :
Sed difficulter continetur ſpiritus ;
Integritatis qui ſinceræ conſcius

Cepero.] Accepero ; al. *cæpero*, i. e. *frui cæpero.*

Olim.] *Hereafter.*

Debilem.] Phædrum.

Debitum.] Morti enim omnes debemur.

Stultum.] Subaud. *eſt.*

Religio.] *Your Obligation to your Oath.*

Fides.] *Your Honour.*

Excedit.] Cedit extra terminum, quem ſibi propoſuit.

Continetur.] Cohibetur, & intra fines debitos tenetur.

Spiritus.] Animus.

Sinceræ.] Mallem ſcribere *ſincerè*, ac ad *conſcius* referre, ut ſit verè conſcius

A noxio-

A noxiorum premitur insolentiis.
Qui sint, requires ? adparebunt tempore.
Ego, quondam legi quam puer sententiam,
Palam mutire plebeio periculum est,
Dum sanitas constabit, pulchrè meminero.

Noxiorum.] *Mischievous.*
Qui sint.] Isti noxii.
Ego quam.] Ordo verborum: *Ego, dum sanitas* mentis mihi *constabit*, i. e. dum sanâ mente ero præditus, *pulchre meminero sententiam* illam, *quam puer quondam legi* apud Ennium.
Palam mutire.] Apertè murmurare in homine plebeio & paupere piaculum est, Res est quæ expiatione egeat.
Periculum.] Meliùs *piaculum*, istud enim est Ennianum.

PHÆDRI FABULARUM.

LIBER V.

PROLOGUS ad PARTICULONEM.

QUùm deſtinâſſem terminum operi ſtatuere,
In hoc, ut aliis eſſet materiæ ſatìs ;
Conſilium tacito corde damnavi *meum*.
Nam ſi quis talis etiam eſt tituli *artifex*,
Quo pacto divinabit quidnam omiſerim,

Deſtinâſſem.] In Epilogo proximè præmiſto: *Superſunt mihi quæ ſcribam, ſed parco ſciens.*

Statuere.] Repoſui hanc vocem pro *habere* ex conjecturâ Gronovii, Gudii, &c. quia alioqui metrum claudicat.

In hoc.] In hunc finem, eâ de causâ, *For this Reaſon.*

Tacito corde.] *In my private Thoughts.*

Meum.] MS. codex hic loci in hoc & ſequenti verſu mutillus erat. Ritterſhuſius reſtituit *meum* ſenſu ſuadente.

U

Ut illud ipſum cupiat famæ tradere :
Sua cuique quùm ſit animi cogitatio,
Colorque proprius. Ergo non levitas mihi,
Sed certa ratio cauſam ſcribendi dedit :
Quare, Particulo, quoniam caperis fabulis,
(Quas Æſopeas, non Æſopi nomino :
Quaſi paucas ille oſtendit, ego plures diſſero,
Uſus vetuſte genere, ſed rebus novis)
Quatrum libellum, dum vacarit, perleges.
Hunc obtrectare ſi volet malignitas,
Imitari dum non poſſit, obtrectet licet.
Mihi parta laus eſt, quòd tu, quòd ſimiles tui
Veſtras in chartas verba transfertis mea,
Dignumque longâ judicatis memoriâ.
Inliteratum plauſum ne deſidero.

Levitas.] Animi inconſtantia.

Caperis.] Delectaris, *You are delighted.*

Æſopeas.] *Æſopias*, malè ; tertia enim τε *Æſopias* ſyllaba brevis eſt, alterius autem longa ; ab Αἰσωπεῖος Æſopeus, ut, à πλατεῖα platéa ; & ſexcenta hujuſmodi.

Oſtendit.] Invenit, *Invented.*

Genere] Scribendi : *Æſopi genus :* ſupra.

Quartum] Quem modò finierat, *That he had juſt finiſhed.*

Malignitas] Pro *maligni* ; ſic *livor* ; *ſi livor obtrectare curam*, &c. *The Envious.*

FAB. I.

Nihil ad honorem famâ ingenii aptius.

DEMETRIUS & MENANDER.

ÆSopi nomen ſicubi interpoſuero,
Cui reddidi jampridem quicquid debui,
Auctoritatis eſſe ſcito gratia.
Ut quidam artifices noſtro faciunt ſæculo,
Qui pretium operibus majus inveniunt, novo
Si marmori adſcripſerunt Praxitelen ſuo,
Myronem argento : plus vetuſtis nam favet
Invidia mordax, quàm bonis præſentibus.
Sed jam ad fabellam talis exempli feror.

Sicubi interpoſuero] Si quando inſeruero, & nomine Æſopi uſus fuero. *Wherever I inſert.*

Quicquid.] Fabularum.

Eſſe.] Pendet ab *id* ſubaudito : *id* autem eſt, eam interpretationem. Æſopi nominis eſſe à me factum, ut major inde naſceretur auctoritas.

Operibus.] Picturis & ſtatuis, *Pieces.*

Inveniunt.] Parant.

Novo.] Meliùs, *novis.*

Marmori.] Marmoreis ſtatuis.

Praxitelen.] Praxitelis nomen : ſtatuarius autem ille celebris,

Suo.] A ſe polito, novo.

Myronem.] Myronis nomen. Artifex celebris.

Argento.] Statuis argenteis, *Upon their Silver Statues.*

Vetuſtis.] Vetuſtis, quantumvis malis.

Bonis præſentibus. Præſentibus utcunque bonis.

Talis exempli.] Qualis, quæſo ? neque enim mihi omninò videtur fabula cum proœmio convenire; plures credo verſus exciſſe, quàm vulgò putatur.

¶ Deme-

¶ Demetrius, qui dictus eſt Phalereus,
Athenas cùm occupavit imperio improbo.
Ut mos eſt vulgi, paſſim & certatim ruunt,
Feliciter ſubclamant ; ipſi principes
Illam oſculantur, quâ ſunt oppreſſi, manum,
Tacitè gementes triſtem fortunæ vicem.
Quin etiam reſides & ſequentes otium,
Ne defuiſſe noceat, reptant ultimi :
In queis Menander, nobilis comœdiis,
(Quas, ipſum ignorans, legerat Demetrius,
Et admiratus fuerat ingenium viri)
Unguento delibutus, veſtitu adfluens,
Veniebat greſſu delicato & languido.
Hunc ubi tyrannus vidit extremo agmine :
Effœminatus quid hic in conſpectu meo

Imperio improbo.] *Uſuration.*

Feliciter.] Solennis bene precantium formula.

Vicem.] Mutationem.

Reſides.] Nil publicè agentes. *Men of Retirement.* Philoſophus & literis deditos intelligit.

Defuiſſe.] Nempe expectato officio : ponitur autem vice nominativi ante *noceat :* ne *abfuiſſe noceat* ſibi.

Reptant ultimi.] *Come creeping in the Rear.*

In queis.] Inter quos, *Amonſt whom.*

Ipſum.] Hominem : vultum hominis.

Delibutus.] Madidus, perfuſus.

Adfluens.] Habens veſtem ad pedes fluentem & demiſſam : nonnulli volunt *effluens, acfluens,* alii *fluens.*

Delicato.] Quaſi molles incedunt.

Fœminatus.] Vetus lectio fuit, *Quiſnam Cinœdus ille.*

In conſpectu.] In conſpectum.

Audes

Audes venire? Reſponderunt proximi :
Hic eſt Menander ſcriptor : Mutatus ſtatim,
Compellat hominem blandè, dextramque arripit.

Proximi.] *Thoſe next the Throne.*

Compellat. &c.] Hic verſus non eſt Phædri.

FAB. II.

Ventoſa lingua : pedes fugaces.

VIATORES & LATRO.

Viam expediti pariter carpebant duo ;
Imbellis alter, at promptus manu.
Occurrit illis Latro, & intentans necem,
Aurum popoſcit : Audax confeſtim irruens,
Vim vi repellit, ac ferro incautum occupat.
Et vindicavit ſeſe forti dexterâ.
Latrone occiſo, timidus adcurrit comes,
Stringitque gladium : dein rejectâ penulâ,
Cedo, inquit, *illum ; jam curabo ſentiat*
Quos adtentârit. Tunc qui depugnaverat :
Vellem iſtis verbis ſaltem adjuviſſes modò,
Conſtantior fuiſſem, vera exiſtimans :

Viam.] Quinque verſus ſequentes non ſunt Phædri.

Penulâ.] Veſte peculiari eorum, qui faciebant iter.

Rejectâ.] Ne brachia impedirentur.

Cedo illum.] Da mihi, *give him to me.*

Adtentârit.] Agreſſus ſit.

Depugnaverat.] Expugnâ victor fuerat.

Verbis ſaltem.] Si non re, ſaltem verbis.

Conſtantior.] Animoſior, *more bold.*

Nun

Nunc conde ferrum, & linguam pariter futilem,
Ut possis alios ignorantes fallere.
Ego, qui sum expertus quantis fugias viribus,
Scio, quòd virtuti non sit credendum tuæ.
¶ Illi adsignari debet hæc narratio,
Qui re secundâ fortis est, dubiâ fugax.

Ignorantes.] Te & tuam timiditatem, *Ignorant of you and your Cowardice.*
Viribus.] Lepidè dictum: arcem fortemque esse fugitorem innuit.
Scio quod.] MS. *quid:* hinc Gudius conjicit, *Scio quid virtuti nunc sit*, &c. Gronov. *Scio quam.* Vide omnino Perizonium ad Sanctii Minervam.
Fugax.] Subaud. *est.*

FAB. III.

Sponte peccanti nullus est veniæ locus.

CALVUS & MUSCA.

CAlvi momordit Musca nudatum caput;
Quam opprimere captans, alapam sibi duxit gravem.
Tunc illa irridens; Punctum volucris parvulæ
Voluisti morte ulcisci: quid facies tibi,

Nudatum.] Tegmine nudatum.
Captans.] Studens, *aiming, offering.*
Duxit sibi.] Dedit, impegit, *gave himself.*
Irridens.] Subaud. *eum dixit.*
Punctum.] Quartæ declinationis, punctus, ûs: punctionem.
Volucris.] *Fly.*

Injuriæ

Injuriæ qui addideris contumeliam ?
Reſpondit. C. *Mecum facilè redeo in gratiam,*
Quia non fuiſſe mentem lædendi ſcio :
Sed te, contempti generis animal improbum,
Quæ delectaris bibere humanum ſanguinem,
Optem necare vel majore incommodo.
¶ Hoc argumentum veniam magè dari docet,
Qui caſu peccat, quàm qui conſilio eſt nocens :
Illum eſſe quâvis pœnâ dignum judico.

Qui addideris.) Salmaſius reſinit. MS. *quia dederis :* patior facilè injuriam ſi eſt vacua à contumeliâ. Gud.

Fuiſſe.) *Mihi* mentem lædendi *meipſum.*

Improbum.) *Saucy.*

Optem.) Velim necare, etiam majus paterer malum, quàm quod nuper ex alapâ ſenſi.

Dari.) Subaud. *illi.*

Nocens conſilio.) *Does an Injury deſignedly.*

FAB. IV.

Feliciter ſapit, qui alieno periculo ſapit.

HOMO & ASINUS.

QUidam immolâſſet verrem quùm ſancto Herculi,
Cui pro ſalute votum debebat ſuâ,

Verrem.) Aper Herculi, in memoriam apri Erimanthei ab eo occiſi, immolari ſolebat.

Sancto.) Deo

Votum.] Illum *votum* ; participium enim eſt ; & cum *verrem* congruit : quem antea voverat.

Aſello

Aſello juſſit reliquias poni hordei.
Quas aſpernatus ille, ſic locutus eſt :
Tuum libenter prorſus adpeterem cibum,
Niſi, qui nutritus illo eſt, jugulatus foret.
¶ Hujus reſpectu fabulæ deterritus
Periculoſum ſemper vitavi lucrum.
Sed dicis : *Qui rapuêre divitias, habent.*
Numeremus agedum, qui deprenſi perierint,
Majorem turbam punitorum reperies.
Paucis temeritas eſt bono, multis malo.

Poni.) Pro compoſito, *apponi*. Aſello poni, *To be thrown his Aſs.*

Hordei.) Quo ſaginatus erat Verres.

Prorſus.) Admodum, perquam libenter.

Adpeterem.) *Fall to.*

Illo.) Hordeo.

Reſpectu.) Intuitu, animum ad hanc fabulam advertendo.

Rapuêre.) Per rapinam & vim paravêre, *Have unjuſtly obtained.*

Habent.) Poſſident & fruuntur raptis. *Enjoy their Riches unjuſtly got.*

Deprenſi.) Nim inter rapiendum, ἐπ' αὐτοφώρῳ λαφθέντες.

Punitorum.) Genitivus participii *punitus* ; pœnâ meritâ affectorum.

Temeritas.) Ea nempe temeritas, quoquo modo rapiendi divitias.

Bono.) Commodo. Eſt bono, *Proves advantageous.*

Malo.) Incommodo, *Deſtructive.*

FAB. V.

Præjudicata opinio judicium obruit.

SCURRA & RUSTICUS.

PRavo favore labi mortales ſolent :
Et, pro judicio dum ſtant erroris ſui,
Ad pœnitendum rebus manifeſtis agi.
¶ Facturus ludos quidam dives nobilis,
Propoſito cunctos invitavit præmio,
Quam quiſque poſſet, ut novitatem oſtenderet.
Venêre artifices laudis ad certamina :
Quos inter Scurra notus urbano ſale,
Habere dixit ſe genus ſpectaculi,
Quod in theatro nunquam prolatum foret.
Diſperſus rumor civitatem concitat :

Pravo.) Per pravum & cæcum favorem, *Through corrupt Partiality.*

Pœnitendum.) Ad mutandum ſententiam. *To recant.*

Agi.) Impelli, adigi.

Nobilis.) Schef. legit *nobiles*, non obvios & quotidianos, ſed celebres : Ennius illud quidem, & *nobilis* ipſum poteſt ſtare ; ſic enim veteres *omnis* pro *omnes* ponere ſolebant.

Quam.) Ordo verborum : *ut quiſque oſtenderet novitatem, quam poſſet.*

Laudis ad certamina.) Ubi certatur, uter utri arte prior fuerit, laudemque reportaverit.

Scurra.) *Buffoon :* qui autem Romæ fuerunt. Vide Gronov. de pecun. vet.

Urbano.) Lepidis jocis & dicteriis.

Foret.) Inſolens de re præteritâ loquendi modus.

Civitatem.) Cives convocat in theatrum.

Paulò

Paulò antè vacua turbam deficiunt loca.
In ſcenâ verò poſtquam ſolus conſtitit,
Sine apparatu, nullis adjutoribus,
Silentium ipſa fecit expectatio.
Ille in ſinum repentè demiſit caput,
Et ſic porcelli vocem eſt imitatus ſuâ,
Verum ut ſubeſſe pallio contenderent,
Et excuti juberent. Quo facto, ſimul
Nihil eſt repertum, multis onerant laudibus,
Hominemque plauſu proſequuntur maximo.
Hoc vidit fieri Ruſticus; *Non me hercule*
Me vincet, inquit: *& ſtatim profeſſus eſt,*
Idem facturum meliùs ſe poſtridie.
Fit turba major: jam favor mentes tenet,
Et deriſuri, non ſpectaturi, ſedent.
Uterque prodit: Scurra digrunnit prior,
Movetque plauſus, & clamores ſuſcitat.
Tunc ſimulans ſeſe veſtimentis Ruſticus
Porcellum obtegere, (quod faciebat ſcilicet,

(*Turbam deficiunt.*) *Cannot hold the Multitudes.*

Adjutoribus.) *Prompters:* qui voce aut aliàs mimos juvant.

Expectatio.) Nimirum illius quod facturus erat.

Suâ.) Voce: verum porcellum. Heinſius *verrem*; malè.

Contenderent.) Sc. ſpectatores fidenter aſſeverarent.

Excuti.) Sc. pallium.

Simul) *Simul ac.*

Favor.) *Prejudice in favour of the Buffoon.*

Tenet) A liberè judicando impedit; vel, totas poſſidet.

Digrunnit.) Malo *degrunnit*; in ſinum capite demiſſo grunnit.

Plauſus.) Spectatorum.

Faciebat.) Tegebat reverâ.

Sed, in priore quia nil compererant, latens)
Pervellit aurem verò quem celaverat,
Et cum dolore vocem naturæ exprimit.
Adclamat populus : *Scurram multò ſimilius*
Imitatum ; & cogit Ruſticum trudi foras.
At ille profert ipſum porcellum è ſinu :
Turpemque aperto pignore errorem probans ;
En, hic declarat, quales ſitis judices.
Adhuc ſuperſunt multa, quæ poſſim loqui,
Et copioſa abundat rerum varietas :
Sed temperatæ ſuaves ſunt argutiæ ;
Immodicæ offendunt. Quare, vir ſanctiſſime
Particulo (chartis nomen victurum meis,
Latinis dum manebit pretium literis)
Si non ingenium, certè brevitatem adproba ;
Quæ commendari tanto debet juſtiùs.
Quanto Poëtæ ſunt moleſti validiùs.

Compererant.) Spectatores.

Latens.) *Being undiſcovered.*

Aurem.) *The Ear of the Pig.*

Verò.) *In Reality.*

Vocem naturæ.) Naturalem porcelli vocem.

Aperto pignore.) Manifeſto argumento, *By a viſible Proof.*

Hic.) Nempe porcellus.

Loqui.) Scribere. *Superſunt mihi quæ ſcribam*, ſupra dixerat.

Rerum.) Materiæ. Sic in fine quarti libri, *materiæ tanta abundet copia.*

Temperatæ argutiæ.) *Moderate Wit.*

Offendunt.) Sunt moleſtæ legentis palato, vel guſtui.

Sanctiſſime.) Integerrime, *moſt upright.*

Latinis.) Dum Latinæ literæ in pretio & honore erunt. *Latinis literis, To the Roman learning.*

Certè.) Saltem, *At leaſt*

FAB. VI.

Non omnia omnibus congruunt.

DUO CALVI.

INvenit Calvus fortè in trivio pectinem,
Accessit alter æquè defectus pilis:
Heia, inquit, *in commune, quodcunque est lucri.*
Ostendit ille prædam, & adjecit simul:
Superûm voluntas favit; sed fato invido
Carbonem, ut aiunt, pro thesauro invenimus.
¶ Quem spes delusit, huic querela convenit.

Accessit.) Ad eum venit; *Came up to him.*

Defectus.) Destitutus: quem pili defecerant, i. e. reliquerant. *Defectus pilis, Destitute of Hair.*

Lucri. Chance Purchase.

Prædam.) Pectinem, *The Booty.*

Adjecit.) Subaud. *hæc verba.*

Favit.) In eo quod aliquid invenimus.

Invido. Ma... Invidia autem semper aliquid de bonis detrahere amat.

Huic.) *Hæc* sc...

FAB. VII.

Stulta ſuperbia ridetur ab omnibus.

PRINCEPS TIBICEN.

UBI vanus animus, aurâ captus frivolâ,
Arripuit inſolentem ſibi fiduciam;
Facilè ad deriſum ſtulta levitas ducitur.
¶ Princeps tibicen notior paulò fuit,
Operam Bathyllo ſolitus in ſcenâ dare,
Is fortè ludis (non ſatis memini quibus)
Dum pegma rapitur, concidit caſu gravi
Necopinus, & ſiniſtram fregit tibiam;
Duas quùm dextras maluiſſet perdere.
Inter manus ſublatus, & multùm gemens,

Princeps.) Nomen tibicinis.

Notior.) Aliis: quia ſolebat operam Bathyllo dare.

Operam dare.) Inflare tibias, ad quas Bathyllus mimus ſaltaret. Vixit autem Bathyllus, tempore Auguſti.

Pegma.) Machina artificioſa pro diverſitate argumenti adornata: mobilis autem erat, in omnes partes verſatilis.

Necopinus.) Incautus, imprudens; *nec* pro *non*.

Dextras.) Tibias. Ludit in voce *tibiæ*: fregit tibiam ſive crus ſiniſtrum, ſed maluiſſet duas dextras tibias (quibus in ſcenâ utebatur) frangere, quàm unicam illam ſiniſtram. De dextris tibiis adi Terentii didaſcalias, & ibi interpretes.

Domum

Domum refertur. Aliquot menſes tranſeunt,
Ad ſanitatem dum venit curatio.
Ut ſpectatorum mos eſt, & lepidum genus;
Deſiderari cœpit, cujus flatibus.
Solebat excitari ſaltantis vigor.
Erat facturus ludos quidam nobilis,
Et incipiebat Princeps ingredier: Eum
Adducit pretio, precibus, ut tantummodo
Ipſo ludorum oſtenderet ſeſe die.
Qui ſimul advenit, rumor de tibicine
Fremit in theatro: quidam affirmant mortuum,
Quidam in conſpectum proditurum ſine morâ.
Aulæo miſſo, devolutis tonitrubus,
Dii ſunt locuti more tranſlatitio.
Tunc chorus ignotum modò reducto canticum
Impoſuit, cujus hæc fuit ſententia;
Lætare incolumis Roma, ſalvo Principe.
In plauſus conſurrectum eſt. Jactat baſia
Tibicen, gratulari fautores putat.
Equeſter ordo ſtultum errorem intelligit:
Magnoque riſu canticum repeti jubet.

Saltantis.) Bathylli.

Aulæo.) Cùm dimitteretur aulæum, poſt quod ſtabant actores.

Devolutis.) Ideò *devolutis.*) quia fiebant tonitrua ſaxis dejectis poſt ſcenam, magno cum fragore.

Tranſlatitio.) Conſueto, ſolito. Vid. Salmaſ. ad Solinum.

Principe.) Tiberio, cùm ſublatus eſſet Sejanus conjurator.

Iteratur.) Iterùm canitur.

Homo meus.) *My Spark.* *Homo* de miſero & fatuo comicè dictum eſt.

Iteratur illud ; Homo meus ſe in pulpito
Totum proſternit, plaudit inludens eques ;
Rogare populus hunc coronam exiſtimat.
Ut verò cuneis notuit res omnibus ;
Princeps ligato crure niveâ faſciâ,
Niveiſque tunicis, niveis etiam calceis,
Superbiens honore divinæ domûs,
Ab univerſis capite eſt protruſus foras.

Pulpito.) Ubi canere fabulamque agere ſolebant perſonæ.

Eques.) Equites, equeſter ordo.

Coronam.) Præmium certaminis in illo ludo.

Cuneis.) Populo in cuneis ſedenti.

Faſciâ.) Candidâ faſciâ: qui color inter regales habitus eſt.

Honore divinæ.) Auguſtæ, Cæſareæ. Superbus factus honore non ipſi, ſed Cæſari deſtinato.

Protruſus.) Præceps extruſus.

FAB. VIII,

Fugit irreparabile tempus.

OCCASIO DEPICTA.

CUrſu volucri pendens in novaculâ,
Calvus comosâ fronte, nudo corpore
Quem ſi occupâris, teneas ; elapſum ſemel

Curſu volucri.) Alatis pedibus, *with winged Speed.*

Pendens.) Suſpenſus, leviter inſiſtens.

Comosâ fronte.) *With a hairy Forehead.*

Occupâris.) *Seize before.*

Non

Non ipſe poſſit Jupiter reprehendere :
Occaſionem rerum ſignificat brevem.
¶ Effectus impediret ne ſegnis mora,
Finxêre antiqui talem effigiem temporis.

Ipſe.] Quantumvis omnipotens.
Reprehendere.] Revocare, *Call back.*
Brevem.] Brevem eſſe.
Effectus.] *Succeſs.*

FAB. IX.

Ne ſus Minervam.

TAURUS & VITULUS.

ANguſto in aditu Taurus luctans cornibus
Quùm vix intrare poſſet ad præſepia ;
Monſtrabat Vitulus, quo ſe pacto plecteret :
Tace, inquit, *ante hoc novi, quam tu natus es.*
¶ Qui doctiorem emendat, ſibi dici putet.

Plecteret.] Flecteret, *twiſt, turn.*
Emendat.] Corrigere in ſe recipit. *Pretends to correct.*
Putet.] Hoc ſibi dici putet ; nempe, *Tace, ante hoc novi, quam tu natus es.*

FAB. X.

Omnia fert ætas.

VENATOR & CANIS.

ADversùs omnes fortis veloces feras
Canis quùm domino semper feciſſet satìs,
Languere cœpit annis ingravantibus.
Aliquando objectus hiſpidi pugnæ ſuis,
Adripuit aurem : ſed cariosis dentibus
Prædam demiſit. Hic tum Venator dolens
Canem objurgabat. Cui ſenex contrà latrans :
Non te deſtituit animus, ſed vires meæ.

Feciſſet ſatis.] Placuiſſet, *Had always pleaſed.*

Ingravantibus.] Eum graviter prementibus, gravi annorum pondere.

Objectus.] Non tantum commiſſus in pugnâ, ut interpretes, ſed ut viribus inferior, & ab hoſte qui malum jure timeret. Objectus ; *expoſed.*

Hiſpidi. Setoſi, *briſtly.*

Cariosis.] Carie adeſis.

Demiſit.] Malè olim *dimiſit.*

Dolens.] *Being vexed.*

Senex latrans.] *The old Cur.*

Non te deſtituit.] Idem eſt mihi erga te, qui olim, animus ; ſed vires meæ tua juſſa detrectant.

Quod

Quod fuimus lauda, ſi jam damnas quod ſumus.

¶ Hoc cur, Philete, ſcripſerim ; pulchrè vides. 10

Hoc.] Subaud. Exemplum, *Fable.*

Pulchrè vides.] *You will plainly ſee.* Excuſatum ſe vult Phileto, quòd non eâ ſcribat alacritate ſenex, qui fecit olim, cùm adhuc ætate, viribuſque eſſet integris. Scheff.

APPENDIX FABULARUM

OLIM A

MARQUARDO GUDIO

E Manuſcripto veteri deſcriptarum ; nunc autem in lucem editarum.

FABULA I.

MILUUS ÆGROTANS.

MUltos cùm menſes ægrotàſſet Miluus,
Nèc jam videret eſſe vitæ ſpem ſuæ ;
Matrem rogabat, ſancta circumiret loca,

Multos.] Non abſimilis extat fabula apud Æſopum de Corvo ægrotante.

Sancta.] Ut ſancta.

Loco.] Templa, aras, &c. Sic in periculis conſtitui ſolebant etiam privatorum domos circumire.

Pro ſalute.] Ut ſalutem, recuperet. lib. 3. fab. 2. *pro vita rogant.*

Et

Et pro ſalute vota faceret maxima.
Faciam, inquit, fili; ſed opem ne non impetrem,
Vehementer vereor; tu, qui delubra omnia
Vaſtando, cuncta polluiſti altaria,
Sacrificiis nullis parcens, nunc quid vis rogem?

Vota faceret.] Voveret diis multò, ſi filius ſuus à morbo liberaretur.
Inquit.] Mater.
Opem ne non, &c. Me non impetraturam, quod peto. *That I ſhall not obtain my Petition.*
Rogem.] Ut pro te Deos rogem.

FAB. II.

LEPORES VITÆ PERTÆSI.

QUI ſuſtinere non poteſt ſuum malum,
Alios inſpiciat, & diſcat tolerantiam.
¶ Aliquando in ſylvis ſtrepitu magno conciti
Lepores clamant, ſe propter aſſiduos metus
Finire velle vitam. Sic quendam ad lacum
Venerunt, miſeri quo ſe præcipites darent.
Adventu quorum poſtquam ranæ territæ

Suſtinere ſuum malum.] *Bear his own Misfortune.*
Alios inſpiciat.] *Let him look at the Misfortunes of other Men.*
Tolerantiam.] *Patience.*
Aliquando.] Quodam tempore, *On a certain time.*
Conciti.] Perturbati, metu percuſſi *Affrighted.*
Aſſiduos.] In quibus viverent ob inſidias venatorum. *Continual.*

Virides

Virides in algas miserè fugientes ruunt:
Heu, inquit unus, sunt & alii, quos timor
Vexat malorum. Ferte vitam, ut cæteri.

Algas.] Ulvas. Nam *algam* volunt esse maris, *ulvam* stagnorum.

Heu.] *Heu quanta nobis instat pernicies, ait,* lib. 1. fab. 30.

Unus.] Leporum.

Malorum.] Sic initio, *sustinere suum malum.*

FAB. III.

VULPES & JUPITER.

NAturam turpem nulla fortuna obtegit.
¶ Humanam in speciem cùm vertisset Jupiter
Vulpem, regali pellex ut sedit throno,
Scarabæum vidit prorepentem ex angulo;
Notamque ad prædam celeri profiluit gradu.
Superi risere, magnus erubuit pater,

Fortuna.] Dignitas, honor, *Wealth, Honour.*

Obtegit.] Obtegere potest.

Humanum.] In hominis formam.

Vertisset.] Mutâsset.

Prædam.] Quâ scilicet solebat delectari, cùm adhuc vulpes esset.

Profiluit.] De throno profiluit *veloci saltu*, ut est lib. 3. fab. 2. *Leapt from her Throne.*

Superi.] Jupiter, et Dii cum eo.

Magnus.] Jupiter; nam *magnus* ejus est cognomentum. Vid. lib. 4. fab. 17.

Repu-

Repudiatam turpemque pellicem expulit ;
His proſequutus : Vive quo digna es modo,
Quæ noſtris uti meritis, dignè non potes.

Turpemque.) *Mean ſpirited*, quia rem turpem commiſiſſet : nam repudiari ſolitæ olim uxores ob rem pudendam.

His.) Subaud. *Verbis.*

Proſequutus.) Subaud. *Eam.*

Modo.) *In the Station.*

Meritis.) Beneficiis quibus te proſequimur. *Favour.*

Dignè.) Uti decebat. *In a becoming manner.*

FAB. IV.

LEO & MUS.

NE quis minores lædat, fabula hæc monet.
¶ Leone in ſylva dormiente, ruſtici
Luxuriabant mures, & unus ex iis
Super cubantem caſu quodam tranſiit.
Expergefactus miſerum Leo celeri impetu
Arripuit ; ille veniam ſibi dari rogat
Crimen fatetur, peccatum imprudentiæ.
Hoc Rex ulciſci glorioſum non putans,

Minores.) Qui ſunt minores quàm ipſe eſt. *Lower than himſelf.*

Lædat.) Injuriâ afficiat, *Should injure.*

Ruſtici.) *Ruſtici* idem eſt Ciceroni, quod *agrarii* vel *agreſtes.*

Celeri.) Sic præced. fabula, *celeri gradu.*

Veniam.) *Sibi ignoſci* ; ut mox ſequitur.

Peccatum.) Dicens ſe peccâſſe per imprudentiam.

Rex.) Leo, qui Rex dicitur ferarum. Vid. lib. 4. fab. 12.

Glorioſum.) Non convenire cum gloria magnanimi Leonis.

Ignovit & dimiſit. Poſt paucos dies
Leo dum vagatur noctu, in foveam dicidit.
Captum ut ſe agnovit laqueis, voce maximâ
Rugire cœpit ; cujus immanem ad ſonum
Mus ſubitò accurrens : non eſt quod timeas, ait,
Beneficio magno gratiam reddam parem.
Mox omnes artus, artuum & ligamina
Luſtrare cœpit, cognitoſque dentibus
Nervos rodendo laxat ingenia artuum.
Sic captum Mus Leonem ſylvis reddidit.

Dimiſit.) Murem.

Poſt.) *Paucis diebus interpoſitis*, lib. 3. fab. 2.

Vagatur.) Huc illuc diſcurrit.

Foveam.) Vid. lib. 3. fab. 2.

Captum.) Imitatur more ſuo Virgilium, qui Georg. 1. *Tam laqueis captare feras.*

Rugire.) Rugire vox leonum.

Non eſt quod timeas.) *Timore abſiſte*, ut ſupra, lib. 3. fab. 2. *Here is nothing for you to fear.*

Luſtrare.) Diligenter inſpicere, ubi facillimè poſſent divelli.

Cognitoſque.) Inventoſque, *Found out.*

Laxat.) Solvit.

Ingenia artuum.) *The Contrivance of the knotty Joints.*

FAB. V.

HOMO & ARBORES.

PEreunt ſuis auxilium qui dant hoſtibus.
¶ Facta bipenni, quidam ab arboribus petit,
Manubrium ut darent è ligno, quod foret
Firmum : juſſerunt omnes oleaſtrum dari.
Accepit munus, factumque aptans manubrium,
Cœpit ſecuri magna excidere robora :
Dumque elegabat quæ vellet, ſic Fraxino
Dixiſſe fertur Quercus, Merito cædimur.

Homo.] Hanc fabulam, quam Marquadrus Gudius in notis ſuis ad hunc auctorem nobis exhibuit, operæ pretium duximus adjicere prioribus, in uſum ſtudioſæ juventutis Nulla enim majore deſiderio expetita eſt unquam; faciebat ſcilicet ad explicationem loci in Prologo, lib. 1.

Quod arbores loquantur, non tantùm fer[illegible].

Bipenni.] Securi ; ſic dicta, quia ab utraque parte habet aciem.

Robora.] Duriſſimas quercus, cæteraſque arbores.

Dumque.] Dúm eligeret quæ vellet robora truncare vel excidere.

Merito cædimur.] *We ſuffer deſervedly.* Sic lib. 1. fab. 3. *De reliquis tunc una, meritò plectimur.*

FINIS.

PUBLII SYRI
ET ALIORUM
SENTENTIÆ.
EX RECENSIONE
Cl. BENTLEI.

ERASMI ROT. Epiſt. ad Joh. Nævium.

Publii Mimos quis contemnat? quos *Aulus Gellius* tepediſſimos, *Seneca* diſertiſſimos vocat: cujuſque Sententias (ut idem teſtatur) non piguit ſummos etiam Rhetores æmulari.

PUBLII SENTENTIAE.

AB álio exſpectes, álteri quod féceris.
Ab amánte lacrimis rédimas iracúndiam.
Abſéntem lædit, cum ébrio qui lítigat.
Ad cálamitatem quílibet rumór ualet.
Ad poénitendum próperat, cito qui iúdicat.
Ad tríſtem partem ſtrénua eſt ſuſpício.
Aegré reprendas, quód ſinas conſuéſcere.
Aliéna nobis, nóſtra plus aliís placent.
Aliénum aes homîni ingénuo acerba eſt ſéruitus.
Aliénum eſt omne, quícquid optandó uenit.
Amáns iratus múlta mentitúr ſibi.
Amáns quid cupiat, ſcít; quid ſapiat, nón uidet.
Amáns quod ſuſpicátur, uigilans ſómniat.
Amáns, ita ut fax, ágitando ardeſcít magis.
Amáre & ſapere, uíx Deo concéditur.
Amáre iuueni frúctus eſt, crimén ſeni.
Amés parentem, ſi aéquus eſt; ſi alitér, feras.
Amíci uitia ſí feras, facís tua.
Amíſſum quod neſcítur, non amíttitur.

Amor

Amor ánimi arbitrio súmitur, non pónitur.
Amor éxtorquéri nón pote, elabí pote.
Amóris uulnus sánat idem, quí facit.
Amór miſceri cúm timore nón poteſt.
Animó dolenti níhil oportet crédere.
Anús cum ludit, mórti delitiás facit.
Apérte mala cum eſt múlier : tum demum éſt bona.
Auáro quid mali óptes, niſi Uiuás diu ?
Auárum facile cápias, ubi non ſís idem.
Auárus animus nullo ſatiatúr lucro.
Auárus, niſi cum móritur, nil recté facit.
Aut âmat aut odit múlier : nihil eſt tértium.
Auxília humilia firma conſenſús facit.

BENE cógitata, ſi éxcidunt, non óccidunt.
Bene dórmit, qui non ſéntit, quam male dórmiat.
Benefícia plura récipit, qui ſcit réddere.
Benefícium accipere, líbertatem eſt uéndere.
Benefícium dando accépit, qui digno dedit.
Benefícium dignis úbi des, omnes óbliges.
Benefícium dare qui néſcit, iniuſté petit.
Benefícium qui dediſſe ſe dicít, petit.
Benefícium ſæpe dare, docere eſt réddere.
Bene pérdis gaudium, úbi dolor paritér perit.
Bene pérdit nummos, iúdici quos dát nocens.
Bene uíxit is, qui pótuit cum uoluít mori.
Bis émori eſt, altérius arbitrió mori.

Bis grátum eſt, quod dato ópus eſt, ultro ſi ófferas.
Bis ínterimitur, quí ſuis armís perit.
Bis péccas, cum peccánti obſequium accómmodas.
Bis uíncit, qui ſe uíncit, in uictória.
Blandítia, non império, fit dulcís Uenus.
Bona cómparat præſídia miſericórdia.
Bona fáma in tenebris proprium ſplendorem óbtinet.
Bona mórs eſt omnis, uítæ quæ exſtinguit mala.
Bona némini hora eſt, út non alicui ſít mala.
Bonárum rerum cónſuetudo eſt péſſima.
Bonitátis uerba imitári, maior málitia eſt.
Bonórum crimen éſt officioſús miſer.
Bonum ád uirum cito moritur iracúndia.
Bonum éſt fugienda aſpícere in alienó malo.
Breuis ípſa uita eſt, ſéd malis fit lóngior.

CÆCI' ſunt oculi, cum ánimus alias rés agit.
Carét periclo, qui étiam cum eſt tutús cauet.
Caſta ád uirum matróna parendo ímperat.
Caſús quem ſæpe tránſit, aliquando ínuenit.
Cito ád naturam fícta reciderínt ſuam.
Cito ígnominia fít ſuperbi glória.
Comés facundus ín uia pro uéhiculo eſt.
Conſuéta uitia férimus, noua repréndimus.
Contra ímpudentem, ſtúlta eſt nimia ingénuitas.

Cotídie

Cotídie damnátur, qui ſempér timet.
Cotídie eſt detérior poſteriór dies.
Crimén relinquit uitæ, qui mortem áppetit.
Crudélem medicum intémperans aegér facit.
Crudélis eſt, non fórtis, qui infantém necat.
Crudélis eſt in re áduerſa obiurgátio.
Crudélis lacrimis páſcitur, non frángitur.
Cui nólis ſæpe iráſci, iraſcáris ſemel.
Cui omnés bene dicunt, póſſidet populí bona.
Cui plús licet quam pár eſt, plus uult quám licet.
Cui ſémper dederis, úbi negas, rapere imperas.
Cuiuís dolori rémedio eſt patientia.
Cuiuís poteſt accídere, quod cuiquám poteſt.
Cum inimíco nemo in grátiam tutó redit.
Cum uítia proſunt, péccat qui recté facit.

DAMNA'RE eſt, obiurgáre cum auxilio éſt opus.
Damnum áppellandum eſt cúm mala famá lucrum.
Darí bonum quod pótuit, auferrí poteſt.
Delíberando ſaépe perit occáſio.
Delíberandum eſt diú, quod ſtatuendum éſt ſemel.
Deſpícere oportet, quícquid poſſis pérdere.
Didicére flere féminæ in mendácium.
Diés quod donat tímeas: cito raptúm uenit.
Difficilem oportet aúrem habere ad crímina.
Diſcípulus eſt prióris poſteriór dies.

Diſ-

Diſcórdia fit cárior concórdia.
Diu ápparandum eſt béllum, ut uincas célerius.
Dolór decreſcit, úbi quo creſcat nón habet.
Ducis ín conſilio póſita eſt uirtus mílitum.
Dum uíta grata eſt, mórtis conditio óptima eſt.

ET deéſt et ſupereſt míſeris cogitátio.
Etiam capillus únus habet umbrám ſuam.
Etiám celeritas ín deſiderió mora eſt.
Etiam ínnocentes cógit mentirí dolor.
Etiam ín peccáto recte praeſtatúr fides.
Etiam óbliuiſci, quí ſis, interdum expedit.
Etiám qui faciunt, óderint iniúriam.
Excélſis multo fácilius caſús nocet.
Ex uítio alterius tápiens emendát ſuum.

FACILITAS animi ad pártem ſtultitiaé rapit.
Factúm tacendo, crímen facias ácrius.
Fatétur facinus, ís qui iudiciúm fugit.
Felíx improbitas óptimorum eſt cálamitas.
Ferás facilia, ut difficilia perferas.
Ferás, non culpes, quód mutari nón poteſt.
Fidém nemo unquam pérdit, niſi qui nón habet.
Fidém qui perdit, pérdere ultra níl poteſt.
Fidém qui perdit, quó ſe ſeruet réliqüo?
Fidés, ut anima, unde ábiit, eo nunquám redit.
Formóſa facies múta commendátio eſt.
Fortúna cum blandítur, captatúm uenit.

For-

Fortúna ad omne plús quam conſiliúm ualet.
Fortúnam citius réperias, quam rétineas.
Fortúna, nimium quém fouet, ſtultúm facit.
Fortúna obeſſe núlli contenta éſt ſemel.
Fortúna quo ſe, eódem et inclinát fauor.
Fortúna uitrea eſt ; túm, cum ſplendet, frángitur.
Frugálitas miſéria eſt rumorís boni.
Furór fit læſa ſaépius patiéntia.

GRATUM facit fortúna, cui nemo ínuidet.
Graue crímen, etiam léuiter cum dictum éſt, nocet.
Grauióra quædam ſúnt periclis rémedia.
Grauiſſimum eſt impérium conſuetúdinis.
Grauiús nocet, quodcúmque inexpertum áccidit.

HABET ſuum uenénum blanda oratio.
Herédem ferre utílius eſt, quam quaérere.
Herédis fletus ſúb perſona ríſus eſt.
Heu quám difficilis glóriæ cuſtódia eſt !
Hominem éxperiri múlta, paupertás iubet.
Hominí conſilium túnc deeſt, cum multa ínuenit.
Homo tóties moritur, quóties amittít ſuos.
Honéſte ſeruit, quí ſuccumbit témpori.
Honós honeſtum décorat, inhoneſtúm notat.

IGNOSCITO ſaepe álteri, numquám tibi.
Illó nocens ſe dámnat, quo peccát die.
Impúne pecces ín eum, qui peccát prior.
In amóre ſemper méndax iracúndia eſt.
In cálamitoſo ríſus etiam iniúria eſt.
In núllum auarus bónus eſt, in ſe péſſimus.
Inférior diſcit, quícquid peccat ſúperior.
In uíndicando críminoſa eſt céleritas
Ingrátus unus ómnibus miſeris nocet.
Inimícum quamuis húmilem docti eſt metuere.
Iniúriarum rémedium eſt oblíuio.
Inópiae deſunt patíca, auaritiae ómnia.
Inſánus omnis fúrere credit céteros.
Inſtrúcta inopia eſt, ín diuitiis cúpiditas.
In rébus dubiis plúrimi eſt audácia.
Inuídia tacite, ſéd inimice iráſcitur.
Inuídiam ferre aut fórtis aut felíx poteſt.
Inuítum cum retíneas, exire íncites.
Irátum breuiter uítes, inimicúm diu.
Irátus cum ad ſe rédiit, ſibi tum iráſcitur.
Irátus etiam fácinus conſiliúm putat.
Ita crede amico, né ſit inimicó locus.
Iter éſt, quacumque dát prior ueſtígium.
Iucúndum nihil eſt, níſi quod reſicit uárietas.
Iudéx damnatur, cúm nocens abſóluitur.

LAUS nóua niſi oritur, étiam uetus amíttitur.
Legém nocens uerétur, Fortunam ínnocens.

Lex úniuerſi eſt, quaé iubet naſci ét mori.
Luxúriae deſunt múlta, auaritiae ómnia.

MALA éſt medicina, ubi áliquid naturaé perit.
Maledíctum interpretándo facias ácrius
Malefácere qui uult, númquam non cauſam ínuenit.
Maléuolus ſemper ſuá natura uéſcitur.
Malígnos fieri máxime ingratí docent.
Male géitur, quicquid géritur Fortunaé fide.
Male ſécum agit aeger, médicum qui heredém facit.
Malo ín conſilio féminae uincúnt uiros.
Malúm conſilium cónſultori eſt péſſimum.
Malum éſt conſilium, quód mutari nón poteſt.
Malús bonum ubi ſe ſímulat, tunc eſt péſſimus.
Malus éſt uocandus, quí ſui cauſa éſt bonus.
Minimum éripit Fortúna cui minimúm dedit.
Minús decipitur, cuí negatur céleriter.
Miſera éſt uoluptas, úbi pericli mémoria eſt.
Miſérrima eſt fortúna, quae inimicó caret.
Mulíebris lacrima cóndimentum málitiae eſt.
Muliér cum ſola cógitat, male cógitat.
Muliér quae multis núbit, multis nón placet.
Multís minatur, qui úni facit iniúriam.

NECE'SSE eſt multos tímeat, quem multí timent.

Negándi

Negándi cauſa auáro numquam déficit.
Négat ſibi ipſe, quí quod difficile éſt petit.
Nemó qui coepit éx ſe, riſum praébuit.
Nemo ímmature móritur, qui moritúr miſer.
Nihil éripit Fortúna, niſi quod ét dedit.
Nil péccent oculi, ſi óculis animus ímperet.
Nil túrpius, quam uíuere incipiéns ſenex.
Nimium áltercando uéritas amíttitur.
Niſi pér te ſapias, frúſtra ſapientem aúdias.
Niſi quí ſcit facere, insídias neſcit métuere.
Niſi uíndices delícta, improbitatem ádiuues.
Nocéns precatur, ínnocens iráſcitur.
Non éſt tuum, Fortúna quod fecít tuum.
Numquám periclum ſíne periclo uíncitur.

OBSEQUIUM nuptae cíto fit odium péllicis.
Occáſio aegre offertur, facile amíttitur.
Omnés aequo animó párent, digni ubi ímperant.
O uíta miſero longa, felicí breuis!

PARENS iratus ín ſe eſt crudelíſſimus.
Pars bénefici eſt, quod pétitur, ſi bellé neges.
Pars bénefici eſt, quod pétitur, ſi citó neges.
Patiéndo multa, uéniunt quae nequeás pati.
Paucórum improbitas, úniuerſis cálamitas.
Peccátum extenuat, quí celeriter córrigit.
Peióra querulo cógitat mutús dolor.
Perfúgere ad inferiórem, ſeipſum eſt trádere:
Perícla timidus, étiam quae non ſúnt, uidet.

Populi éſt mancipium, quiſquis patriae eſt utilis
Poſt cálamitatem mémoria, alia eſt cálamitas.
Poténs miſericors pública eſt felícitas.
Poténti iraſci, ſibi periclum eſt quaérere.
Praeſéns eſt ſemper, qui ábſens etiam ulſiſcitur.
Priús negarum póſt feciſſe, eſt fállere.
Probús libertus ſine natura eſt fílius.
Pudór dimiſſus núnquam redit in grátiam.
Pudór doceri nón poteſt, naſcí poteſt.
Pupíllus hominis áuidi eſt aetatís breuis.

QUICQUID futurum eſt ſúmmum, ab imo náſcitur.
Qui pro ínnocente dícit, ſatis eſt éloquens.
Qui ſe ípſe laudat, cíto deriſorem ínuenit.
Quod aétas uitium póſuit, aetas aúferet.
Quod quíſque amat, laudándo commendát ſibi.
Quod uúlt habet, qui uélle quod ſatis éſt poteſt.

RARUM éſſe oportet, quód diu carúm uelis.
Remédium fruſtra eſt cóntra fulmen quaérere.

SAPIENS quod petitur, úbi tacet, breuitér negat.
Secréto amicos ádmone, laudá palam.
Sibi ípſa improbitas cógit fieri iniúriam.
Sibi ípſe dat ſupplícium, quem admiſsí pudet.
Solet éſſe in dubiis pró conſilio témeritas.

TAM

TAM deéſt auaro quód habet, quam quod nón habet.
Timidús uocat ſe caútum, parcum ſórdidus.

UBI péccat aetas máior, male diſcít minor.
Ueterém ferendo iniúriam, inuités nouam.

VERSUS TROCHAICI.

'ALEATOR, quánto in arte eſt mélior, tanto eſt néquior.
Béneuoli coniúnctio animi máxima eſt cognatio.
Cónſcientia ánimi nullas ínuenit linguaé preces.
Díxeris maledícta cuncta, ingrátum cum hominem díxeris.
'Eſt honeſta túrpitudo pró bona cauſá mori.
'Exul is, cui núſquam domus eſt, síne ſepulcro eſt mórtuus.
Féminae tutélam gerere, déſperare eſt ótium.
Frúſtra, cum ad ſenéctam eſt uentum, répetas adoleſcéntiam.
Fúlmen eſt, ubi cúm poteſtate hábitat iracúndia.
Hábet in aduerſís auxilia, qui ín ſecundis cómmodat.

Heú, dolor quam míſer eſt, qui in torménto uocem nón habet !

Heú, quam miſerum eſt áb eo laedi, dé quo non auſis queri !

Hómo, qui in homine cálamitoſo eſt míſericors, méminít ſúi.

'Improbe Neptúnum accuſat. qui íterum naufragiúm facit

'In malis ſperáre bene, niſi ínnocens, nemó ſolet.

'Iracundiám qui uincit, hóſtem ſuperat máximum.

'Irritare eſt cálamitatem, cúm te felicém uocas.

'Ita amicum habeas, póſſe ut facile fíeri hunc inimicúm putes.

Mórtuo munús qui mittit ; níl dat illi, adimít ſibi.

Néſcias quid óptes, aut quid fúgias ; ita ludít dies.

Núlla quae multós amicos récipit, anguſta éſt domus.

Núlla tam bona éſt fortuna, dé qua nil poſsís queri.

Núſquam melius mórimur homines, quam úbi libenter uíximus.

Obiurgari in cálamitate, gráuius eſt quam cálamitas.

Quánto ſeriús peccatur, tánto incipitur, túrpius.

Saépe

Saépe diſſimuláre ſatius, quám uel ulciſcí, fuit.

Théſaurum in ſepúlcro ponit, quí ſenem heredém facit.

F I N I S.

SCHOOL-BOOKS *lately printed at* ETON *by* J. POTE.

THE Accidence, or firſt Rudiments of the *Latin* Tongue, 1764. Price 8d

The *Latin* Grammar, for the Uſe of Youth, 1764. Price 1s. 6d

Exempla Minora, or New Engliſh Examples to be turned into Latin, adapted to the Rules of the above Latin Grammar, for the Uſe of the lower Forms, 1764. Price 1s.

Exempla Moralia, or a ſecond Book of New Engliſh Examples, adapted to the Rules of the above Latin Grammar, 1765. Price 2s.

Exempla Hiſtorica, or Antient Hiſtory, to be rendred into Latin, being a third Book of Exerciſes for the Uſe of Youth: Containing, I. The Hiſtory of the Heathen Deities. II. The Antient Hiſtory of *Greece*. III. The Antient Hiſtory of *Rome*. IV. The Antient Hiſtory of *Britain*; A New Edition reviſed, and rendered more eaſy and familiar to the Latin Diction. 1764, Price 2s.

Farther Engliſh Examples; Containing, I. *Cautions* for Children in rendering Engliſh into Latin, with the peculiar Signification and Uſe of certain Engliſh Particles. II. *Uſeful Obſervations* for the young Beginner. III. *Figura*, or the Figures of Conſtruction. Each Part explained by proper Examples; with a *Vocabulary*, Engliſh and Latin, 1761. Price 1s.

Nomenclatura, or Nouns and Verbs, in Engliſh and Latin, ſelected for the Uſe of the Lower Forms, 1759. Price 1s.

Evan-

Evangelia, ſive Excerpta ex Novo Teſtamento, ſecundùm Latinam Seb. Caſtalionis Verſionem, in uſum Claſſium inferiorum, 1758, Price 1s.

Phædri Fabulæ, cum quamplurimis notis; Editio altera, recognita, & prioribus correctior. Huic Editioni acceſſere Publii Syrii Sententiæ, ex Recenſione Cl BENTLEI, 1765, 1s.

Electa ex Ovidio et Tibullo, 2 Parts, Editio nova, 1763. Price 2s. 6d.

Electa ex Ovidii Metamorph. Libris, cum Annotatiunculis in gratiam Rudiorum. 1758, 3s.

Preces quotidianæ in uſum Regiæ Scholæ Etonenſis, quibus adjiciuntur Catechiſmus cum Ordine Confirmationis, necnon Articuli Religionis, Gr. Lat. 1761, 1s. 3d.

Græcæ Grammaticæ Rudimenta, in uſum Regiæ Scholæ Etonenſis, Editio nova, recognita et aucta, 1764, 2s.

Æſopi Fabulæ, Gr. Lat. cum novis Notis, necnon Verſione emendatâ. Editio prioribus nuperime editis correctior, et ad uſum Juventutis Scholæ Etonenſis accommodatæ, 1765, 2s.

Selecta ex Poetis Græcis, *viz.* Homero, Heſiodo Apollon. Rhodio, Callimacho, Theocrito, Bione, Moſcho, Tyrtæo, Sapphone, Pindaro, &c. cum Verſione Latinâ, in uſum Scholæ Etonenſis. Editio altera, 1762.

Selecta ex Scriptoribus Romanis, *viz.* Cicerone, Livio, Tacito, Plinio, et Vell. Paterculo, in uſum Scholæ Etonenſis. Edit. nova, 1759, 5s.

Pompon.

Pomponii Melæ de ſitu Orbis, libri tres; edidit Joan. Reynolds, Etonenſis Collegii Socius, cum Tabulis Geographicis; Editio nova, 4to. 1762. 6s.

Theſaurus Græcæ Poeſeως, ſive Lexicon Græco-Proſodiacum; Verſus et Synonyma (tam ad Explicationem Vocabulorum quam ad Compoſitionem Poeticam pertinentia) Epitheta, Phraſes, Deſcriptiones, &c. ad modum Latini Gradûs ad Parnaſſum complectens: Opus, in ſtudioſæ Juventutis Gratiam et Utilitatem, ex optimis Poëtarum Græcorum Monumentis, quæ adhuc prodierunt, nunc primum conſtructum: Cui præfigitur, de Poëſi, ſeu Proſodia Græcorum Tractatus. Adjuncta ſunt ad finem, Vocabula quorum in Syllabis de Quantitate aliquid ſit dubii—Notantur etiam Syllabæ controverſæ, et *Ancipites* dictæ. Autore T. Morell, *S. T. P.* 2 vol. 4to. 1762. Price 1l. 5s.

The True *French* Maſter; or Rules for the *French* Tongue; teaching to read, write, and ſpeak the Language in a Month's Time, by an eaſy and familiar Method hitherto unpractiſed; By Mr. Cheneau of *Paris*, many Years Profeſſor of Languages in *London*; The Second Edition, with an Account of the Author and his Method of Teaching. 12mo. 1754, 2s. 6d.

The True *Italian* Maſter; or Rules for the *Italian* Tongue, teaching to read, write, and ſpeak that Language in a Month's Time, by Mr. *Cheneau*, 12mo. 1754, 2s. 6d.

N. B. *Mr.* Cheneau's Grammars, *are particularly adapted to the Uſe of thoſe Youth who have made a Progreſs in* Latin; *were many Years taught in* London, *with great Approbation; and form the moſt eaſy and ready Plan of learning the Languages of* France *and* Italy.